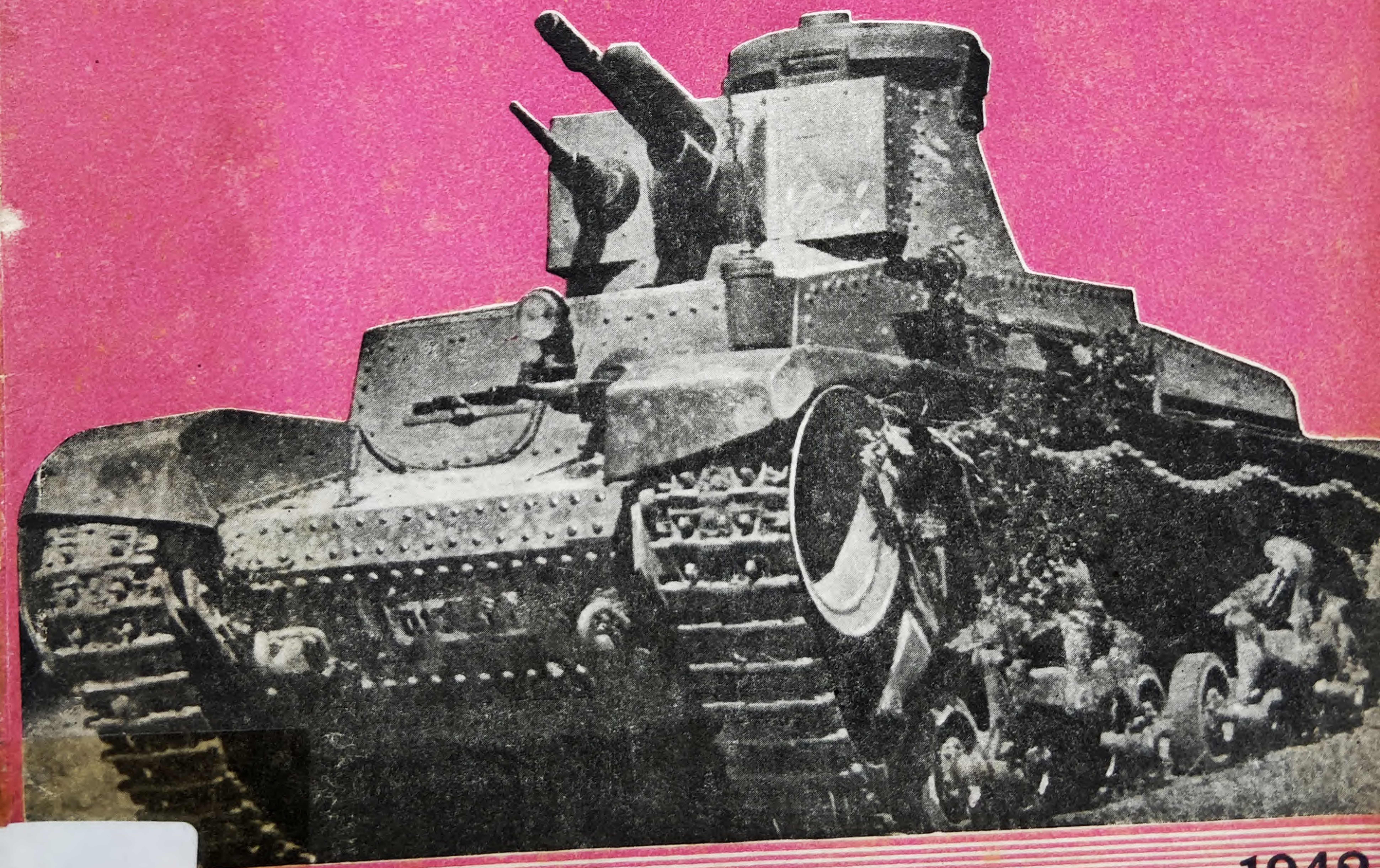

SÂNGE ROMÂNESC PENTRU LUMEA NOUĂ

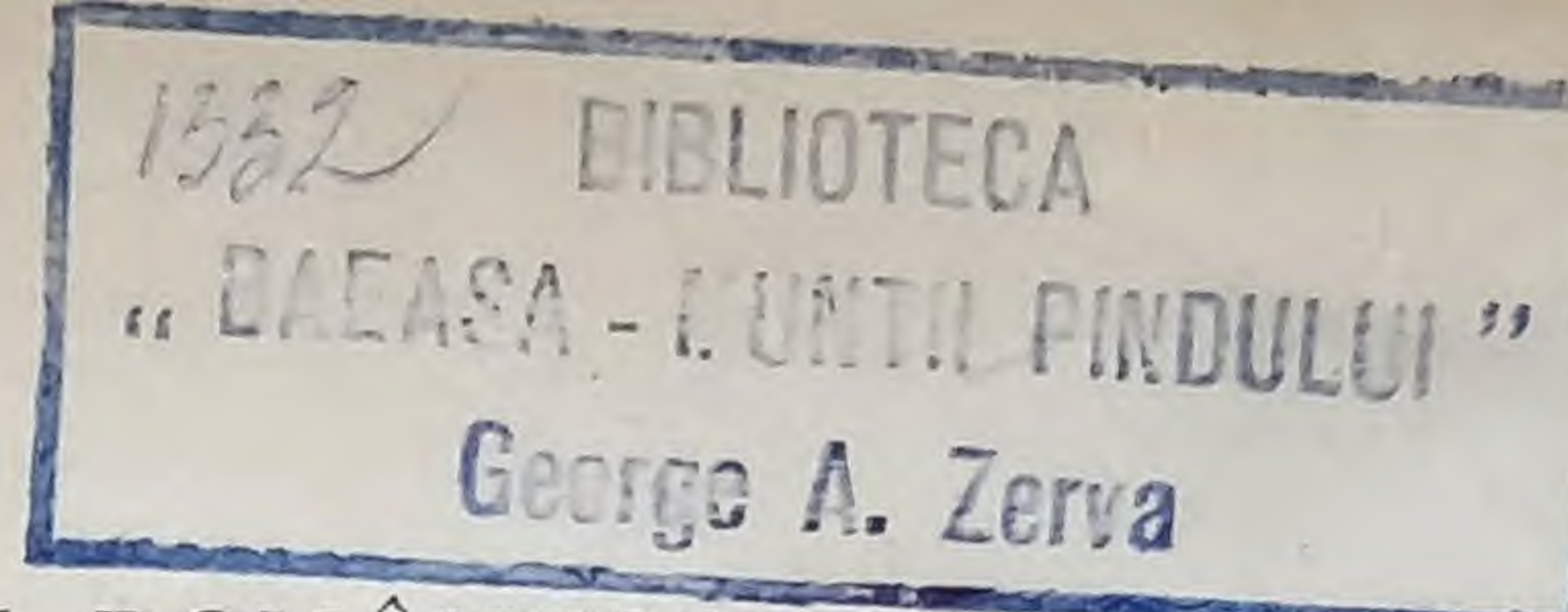
Crimeea și Marea de Azov

EDITURA „DACIA TRAIANĂ”

1942

Juv. II 1973
No. 149

SÂNGE ROMÂNESC PENTRU LUMEA NOUĂ

MAREA DE AZOV ȘI CRIMEEA

PRIMA PARTE A OPERAȚIUNILOR

Colecție întocmită în colaborare cu
reporterii de război P. P. și îngrijită de
PAN. M. VIZIRESCU

EDITURA „DACIA TRAIANĂ”
BUCUREȘTI

1942

spre a sparge frontul și a se asvârli în spatele armatelor cruciate.

Odessa cu toate întăriturile ei s'a prăbușit, iar oștile lui Stalin care se îngrămădiseră acolo pentru o îndelungată rezistență, s'au retras în Crimeea.

Am câștigat victorii după victorii, plătind cu vârf și îndesat acelora cari ne umiliseră și ne prădaseră. Dar lupta nu se putea ori aci. Dușmanul întins pe cel mai vast teritoriu din câte s'au aflat vreodată sub stăpânirea vreunui popor și de o uriașă forță numerică, rămânea încă o primejdie pentru noi și pentru celelalte neamuri. Trebuia să continuăm lupta până la completa lui nimicire. Altfel, jertfele de până aci, rămâneau zadarnice.

Cu această credință, ostașii noștri au mers mai departe, tot mai departe, fără să privească înapoi și fără să-și dea seama când au trecut de plaiurile pentru care porniseră să se bată. A rămas în urmă Prutul, a rămas Nistrul, a rămas și Bugul..., și ei au continuat zborul viteaz spre stepele adânci ale Rusiei, în care dușmanul se afunda tot mai mult, nădăjduind că oștile noastre vor obosi și el va putea să le răstoarne.

Vitejii Mareșalului Antonescu, însoțind unitățile de fier ale Führer-ului, nu i-au lăsat însă răgazul pe care-l aștepta.

Luptele pentru cucerirea Odesei erau încă în toi, când pe frontul sudic, Rușii încercau un plan gigantic pentru răsturnarea frontului. Mareșalul Timocenko, grupându-și forțele, a căutat printr-o mișcare de învăluire a armatelor germano-române, să atingă Niprul la Berislov, de unde fixându-și un cap de pod, să protejeze regiunea industrială din basinul Donețului și eventual, să declanșeze înaintarea armatelor către Nicolaev—Odessa, unde, căzând în spatele trupelor române, ar fi înlesnit ieșirea bolșevicilor aflați acolo. Timocenko nădăjduia că va atrage în această luptă toate forțele aliate care trecuseră Niprul, împiedecând astfel pătrunderea lor în Crimeea. El se bizuia în realizarea acestui plan pe rezistența Crimeii, care fusese întărită cu fortificații

puternice, pentru ca trupele sovietice să ierneze acolo și pe convingerea cu totul greșită — precum s'a dovedit mai târziu —, că grupul blindat von Kleist aflat la Dniepropetrowsk, n'ar fi putut să intervină la timp, fiindcă era prea îndepărtat de centrul acestei acțiuni.

Greșala Mareșalului Timocenko a fost catastrofală. Ea a dus la pierderea a două armate rusești și a înlesnit câștigarea bătăliilor din Crimeea și dela Marea de Azov.

Înainte de începerea ofensivei, o brigadă de cavalerie, comandată de colonel Dănescu și supranumită pentru actele ei de vitejie « *brigada de fier* », a primit ordin la 24 Septembrie 1941, să ocupe poziția dintre Nowopopowska și Lukowitska de-a-lungul șanțului anticar. La 26 Septembrie începe atacul și bravii noștri călărași obțin primele succese care determină admirația entuziastă a camarazilor Germani. A doua zi, Rușii declanșează ofensiva lor. O serie de lupte groaznice se angajează în jurul satului Wessjoloje, care formează centrul poziției și unde se grupează întreaga acțiune bolșevică. Aici cade eroul colonel Dănescu împreună cu alți viteji și, la un moment dat, se pare că primejdia amenință întreaga brigadă. Dar rezistența alor noștri e tot mai înverșunată. Se refac rândurile și comenzile se execută cu îndârjire.

La 3 Octombrie, o brigadă germană atacă frontul rusesc și-l sparge la Jelissabetowka, în vreme ce un detașament de-al nostru, fugărind inamicul pe o distanță de 180 km. într'un timp record, izbutește să facă legătura cu grupul blindat von Kleist. Joncțiunea aceasta a dus la încercuirea inamicului care a pierdut în cursul acestor bătălii, două armate. S'au făcut 64.000 de prizonieri și s'a capturat un imens material de război. Luptele acestea au fost cele mai dificile și mai pline de riscuri din câte s'au dat până la data aceea pe frontul rusesc. Dar și rezultatele lor au întrecut orice așteptări. Tăria și credința cu care au fost duse, au făcut ca forțele aliate care pătrunseseră în Crimeea să-și păstreze pozițiile ocupate, zădărniciind planul unei încer-

cări de ofensivă rusă cu armatele adunate acolo dela Odessa și din alte părți. Eșecul suferit de Ruși în sectorul acesta, a dat putința Germanilor să ocupe basinul Donețului și să se îndrepte spre Charkow și Rostow. Pătrunderea în Crimeea s'a făcut prin trei părți. Prin Salikow a intrat, distrugând 38 cazemate, o brigadă de vânători de munte; prin istmul Genitschesk, brigada de cavalerie, iar prin Perekop, bateriile germane. Luptele s'au desfășurat concentric, începând dela 5 Octomvrie 1941, când vânătorii de munte au ajuns la poalele munților Crimeii și continuând până în primăvară. La 31 Octomvrie a fost ocupat orașul Simferopol, capitala Crimeii, iar la 3 Noemvrie Feodosia, deschizându-se apoi drumul către Kerçi, prin împiedicarea Rușilor de a se mai retrage în direcția aceasta.

Mersul războiului în Crimeea s'a desfășurat tot atât de rapid ca și cel dela Marea de Azov. Peninsula a fost ocupată și curățită din prima fază a operațiunilor, rămânând ca ultimele centre de rezistență bolșevică, Kerçi și Sevastopol, cele două fortărețe cu întărituri extraordinare, să fie lichidate în primăvara anului 1942. Vitejia armatelor noastre pe ambele fronturi a luat proporții impresionante de legendă. După un drum de peste 3.000 km, s'au avântat în aceste ținuturi sălbatice, cu acelaș entuziasm ca și în prima zi a războiului. Au trecut prin stepa Nogaiului, au intrat în pustietatea și uscăciunea taurică, unde nu aveau nici cu ce să-și potolească setea, întâlnind la fiecare pas pe lângă întăriturile de foc și împotrivirea crâncenă a inamicului, o natură tot atât de vrăjmașe. La toate aceste greutăți inimaginabile, s'a adăogat apoi o iarnă nemai văzută, cu geruri cumplite, cu înghețuri și vijelii ucigătoare. Ostașii noștri, întăriți de credința lor în dreptatea cauzei pentru care luptau și încălziți de văpaia dragostei de țară, au luat în piept toate primejdiile și n'au șovăit o clipă dela calea biruinței pe care au pornit în ceasul sfintei porunci. Au înfruntat toate grozăviile și au biruit! Vitejii vânători de munte bănașeni au atras asupra lor lauda și admirația a trei ordine

de zi pe armată, și-au primit ordinul Mihai Viteazul și Stindardul de Comandament, iar mulți dintre ei au fost distinși cu cele mai înalte decorații ale recunoștinței naționale. Despre ei, un ordin de zi al Generalului von Manstein, spunea între altele: « *Ținuta eroică a trupelor române, a găsit nelimitata recunoștință a trupelor germane cu care au colaborat* ».

La fel și călărașii brigăzii de fier, spărgătorii frontului dela Marea de Azov, ale căror fapte eroice au produs uimire și admirație în rândurile bravilor camarazi ai armatei germane, au dus cu bărbăția și lupta lor, pe întinderile îndepărtate ale Rusiei, gloria istoriei noastre.

În paginile care urmează sunt povestite de gazetarii cari au fost de față, luptele și izbânzile din prima parte a operațiunilor desfășurate la Marea de Azov și Crimeea. Celelalte bătălii și cuceriri vor fi descrise în alte cărți, care vor urma pe drumurile glorioase ale vitejilor noștri, pentru a culege din avântul și înfiorarea lor, credința cea nouă prin care se zidește România Regelui Mihai I.

Pan M. Vizirescu

CĂLĂRAȘII, SPRE INIMA UCRAINEI

O săptămână întreagă, printre călărașii colonelului Marcel Olteanu, s'a rotit svonul întoarcerii în țară, acasă. Pentru călărașii aceștia, lupta a fost ca o întrecere la clăcile și nunțile lor din Ialomița, dar n'a fost zi dela Dumnezeu să nu-i chinue dorul. Când s'a precizat că « misiunea noastră este terminată », călărașii și-au tras, în loc de săbii, fluerile dela brâu și-au început a râde în ele și a hori de credeai că te găsești în inima Bărăganului, sărbătoarea, iar nu în Novo Slobodca, pe Bug. O zi, două, trei, șapte, la fel. A șaptea zi, însă, când colonelul Marcel Olteanu a primit un plic galben, confidențial, călărașii s'au oprit deodată ca pentru odihnă. O clipă. Atât. Ei, călărașii dela Bădărăi, dela Ghiesiovo, dela Crivoi Oziero, nu se puteau speria, amări, de contra-mandarea unui... svon. Nu.

Bineînțeles, la popotă, discuția pune la punct unele nedumeriri, între ofițeri.

— Domnilor, mi s'a cerut părerea asupra chipului cum veți primi ordinul de plecare mai departe. Am răspuns, în locul ofițerilor mei, după cum trebuia să răspund: Noi, călărașii, nu știm să ajungem la București, decât mergând înainte...

Colonelul Marcel Olteanu se bucură, ofițerii se bucură.

Călărașii, afară, umplu Novo Slobodca de cântece, de frământare.

Hura, s'a dat ordin de marș spre răsărit...

Plecarea călărașilor colonelului Marcel Olteanu din Novo Slobodca, este un spectacol frumos, legendar. Coloana călărașilor merge, întreagă, cu spatele la soarele în asfințit, legănându-se pe coburi. Nu se distinge, din pricina soarelui, nicio figură de călăraș. O coloană de siluete.

Locuitorii din Novo Slobodca sunt în porțile lor sărace, de găteje. Muți, cei mai bătrâni se descoper, sau rămân cu mâna la obraz a mirare, a părere de rău. Se obicinuiseră cu călărașii, de asta se miră. Hei, și le pare rău fiindcă inima bună a călărașilor le făcuse vieața mai avută, mai adevărată. Bucatele de pe câmp, acum, sunt ale lor. Da, da. Colhozul, tot al lor. Și călărașii, la împărțeală, fuseseră drepti și darnici. Călărași, nu altceva.

Ieșită pe drumul de praf care cotește la stânga, peste dealuri, coloana călărașilor lasă în urmă Novo Slobodca și se îndreaptă, încet și uriaș, spre Staraiia Cantamzenca.

Un deal, o vale. Alt deal, altă vale. Se înserează, deabinelea. Deasupra coloanei călărașilor, înmuguresc stelele. Fiecare călăraș cu steaua lui. Câte stele au căzut, câte stele vor mai cădea? Multe, multe!. Dar călărașii merg hotărâți spre Nipru.

În fruntea călărașilor lui, colonelul Marcel Olteanu stă în șea, ca un porumb, drept. După el, maiorii Praporgescu și Marinescu. Nelipsit, ziaristul Brigăzii dă târcoale între maiori și un fruntaș cu termen redus care suflă admirabil într-o muzicuță de gură. Reglementar, căpitanul Irimescu și-a luat locul la escadronul său, pizmuind pe cei cari merg alături de colonelul Marcel Olteanu. Are dreptate, de altfel. Acolo, în frunte, răsună dulce muzicuța fruntașului cu termen redus, și se aude gluma când a unuia, când a altuia.

Tare, întors jumătate în șea, colonelul Marcel Olteanu comandă descălicarea și pornirea în marș cu caii la mână.

Adie un vânt ușor, răcoros. Mersul pe jos este înviorător, mai ales pentru ziaristul Brigăzii. Prin noapte, drumul de

praf curge alburii, estompat. Pare că pe cer, ca într-o apă neagră, drumul de praf pe care merge coloana călărașilor se reflectă aidoma — dintr-o parte, într'alta — și dă « Calea lui Traian ». I se va spune, mâine — când sacrificiul și eroismul călărașilor vor fi măsurate de istorie — « Calea Călărașilor ».

Muzicuța fruntașului cu termen redus înlocuește, cu prișosință, o orchestră. Tonurile muzicuței evadează cu pietate în imensitatea stepei ucrainiene, se împrăștie ca niște albine de aer și se adună iarăși, undeva într'un ungher al nopții, într-o melodie ialomițeană. Fruntașul cu termen redus suflă în muzicuță și se gândește, probabil, la domnișoara Veronica Măruță, de lângă Foișorul de foc. Ceilalți, colonelul Marcel Olteanu, maiorii Praporgescu și Marinescu și ziaristul Brigăzii, îl acompaniază galeș, nostalgic, gândindu-se fiecare la câte cineva drag, depărtat.

Melodia ialomițeană se sfârșește cu un oftat pe care îl scoate, sentimental, fruntașul cu termen redus. Și fiindcă oftatul se ia dela om la om, au oftat și colonelul Marcel Olteanu și maiorii Praporgescu și Marinescu. Ultimul a oftat ziaristul Brigăzii, ca unul ce este însurat din dragoste, numai de un an.

Fără să se bage de seamă, rămân înapoi kilometri după kilometri. Ai putea zice că se mișcă pe sub picioare, numai drumul de praf. Poate că nu se bagă de seamă, unde povestește colonelul Marcel Olteanu prea duios, prea înflăcărat. Luptele pentru menținerea capului de pod dela Bădărăi, din pădurea Călineasca, vor rămâne legate de călărași, de războiul acesta sfânt. Acolo, în umezeala pădurii, călărașii lui au arătat că sunt răbdători, de neînvins. Bombardamente nenumărate, nopți îngrozitoare! Au căzut, fără șovăire, călărași după călărași. Călineasca, pădurea morții!...

Pasul colonelului Marcel Olteanu zorește din ce în ce mai apăsător, mai iute. Este pasul cu care a călcat și la Bădărăi când, spre Moara Domnească, a dus pe călărași după el, cu carabina în mână, printr'un potop de gloanțe, printr'o mla-

ștină până la gât. Iși amintesc de cele ce s'au întâmplat la Bădărăi toți, toți. Și maiorii Praporgescu și Marinescu și fruntașul cu termen redus și ziaristul Brigăzii și, cu siguranță, toată coloana călărașilor.

Posesor al unei lire bine acordate și prieten din naștere cu muzele, maiorul Praporgescu încearcă să ticluească pentru colonelul Marcel Olteanu, pentru călărași, câteva rime de circumstanță. Încearcă odată, încearcă de două ori. La prima încercare, succesul pare să se clatine în fața superiorului, a unui tiz de grad, a muzicii și — mai ales — a presii. Totuși, la a doua încercare, lira își face datoria, stimulată de una din muzele cu preferințe pentru maiori.

Cald, maiorul Praporgescu recită, înclinându-se — o dedicație — către urechea colonelului Marcel Olteanu, lăutărește:

« Mă, plecarăm dela plug
Ca s'ajungem pân' la Bug.
Bugule, râu blestemat,
Te trecurăm, lung și lat;
Te trecurăm, chip și fel,
Noi și domnul colonel ».

— Bravo, bravo. Bebe, ești un poet pe cât de mare, pe atât de anonim. Păi, ce-ai păzit de n'ai compus până în prezent o cronică rimată cu Bădărăii?

Pe marginile drumului de praf, greerii fac concurs între ei.

Dar nici colonelul Marcel Olteanu nu se lasă în materie de rime. El își amintește chiar că, pe când era elev de liceu, unele dintre bilețelele lui de culoare roz purtau suveniruri în versuri, destul de apreciate de inima destinatarilor.

Astfel, colonelul Marcel Olteanu recită, la rândul lui, un catren de războinic, în spiritul luptei care se duce:

« Foaie verde de pelin
Iți scriu, mândră, din Kremlin
Cu sângele lui Stalin
Amestecat cu venin ».

Aplauzele fac, pe drumul de praf, ca pitpalacii.

Melodii, povestiri, rime și ascultători în coloană: un fel de șezătoare în marș.

Unde este fotogarful, unde este fotografu?

— Să vină fotografu.

Dimitriu Petrache, fotografu, să arată oportu cu magneziul și cu aparatul gata. Un pâlpat arbitor, o făcănitură metalică. Rotofei și asudat, Dimitriu Petrache, fotografu, se pierdu în noapte, subit, exact cum venise.

O stea, în cădere, desfășură de pe mosorelul ei un fir lung, de ață albă.

Un corn de lună iese cu greutate dintre dealuri, spre dimineață. Ca o burniță, din senin, peste coloana călărașilor cade rouă. Șerpuitor, drumul de praf caută, pe pante, cornul de lună.

Mereu în frunte, colonelul Marcel Olteanu duce după el coloana călărașilor, ca pe un râu de copite, peste Bug, spre Nipru. Numai și numai într'acolo: « Noi călărașii, nu știm să ajungem la București, decât mergând înainte ».

Singur, cu gândurile lui, fruntașul cu termen redus spune cu tonuri de muzicuță, către cornul lunii;

« Două nume mi-s mai dragi pe lume:
România și Ileana mea ».

Serg. t. r. C. L. Vâlceanu
Coresp. de război P. P.

GENERALUL VON SCHOBERT, DESPRE CAVALERIȘTII ȘI VÂNĂTORII DE MUNTE ROMÂNI

Pe malurile Bugului întâlnim unitățile glorioasei armate a III-a. Regimentele de vânători de munte și brigăzile de cavalerie, străbătând terenuri accidentate prin mlaștini și peste 1200 de kilometri, au ajuns, prin lupte grele și mărșuri istovitoare, să înfigă cei dintâi pe malurile Bugului tricolorul românesc.

Istoria unui neam se făurește cu arma în mână și cu jertfa celor mai buni fii ai săi.

Așa cum au rupt frontul în Bucovina, au forțat trecerea Nistrului și au răzbit până la Bug, acțiunea bravilor cavaleriști și vânători de munte, va rămâne o pildă de avânt și de eroism pentru generațiile viitoare.

Ostașii s'au luptat cu dârzenie, dând dovadă de un curaj și de o rezistență care au stârnit admirația sinceră și înflăcărată a camarazilor de arme germani.

Iar ofițerii au fost întotdeauna alături și în fruntea lor.

Iată de ce, într'o bună zi, a sosit cu avionul generalul de armată Cavaler von Schobert, aducând personal «Crucea de Fier» celor trei comandanți biruitori: General de corp de armată Petre Dumitrescu, General Avramescu, comandant al vânătorilor de munte și General Racovitză, comandant al corpului de cavalerie.

Și pentru că sună atât de cald cuvântul adresat de comandantul aliat, ofițerilor și ostașilor noștri, nu se poate să nu reținem câteva fraze:

— «Pentru rezultatele obținute — se adresează von Schobert — pentru rapiditatea, punctualitatea, conștiinciozitatea și modul desăvârșit de loial în care armata domniilor voastre și-a îndeplinit tot timpul însărcinările ce i s'au dat, învingând nu numai un adversar care, de cele mai multe ori, a luptat până la distrugerea sa totală — dar înlăturând, în realizarea misiunii, și greutăți din cele mai mari, izvorâte pe de o parte din lungimea neobișnuită a unor căi de comunicație, tot timpul desfundate de ploi, iar, pe de altă parte, chiar din lipsa lor, — pentru toate acestea mulțumesc călduros domnilor Generali Petre Dumitrescu, Avramescu și Racovitză.

Prietenia și camaraderia realizate pe câmpul de luptă comun, sunt elemente indestructibile, pe care nimeni, niciodată, nu le va putea șterge.

Din contră, ele se vor adânci și mai mult, cimentând nu numai legătura de arme între cele două armate, ci și prietenia între cele două popoare!»!

...Așa a vorbit vitejilor ostași români, regretatul erou von Schobert.

Locot. rez. *Valeriu Mardare*
Coresp. de război P. P.

LUPTA INFERNALĂ DELA MALAJA BELOSJORKA

EROICA DESLÂNȚUIRE A UNUI
BATALION DE VÂNĂTORI DE MUNTE

După marșuri neîntrerupte ziua și noaptea, prin stepa nesfârșită a Nogayului, sosim în satul Peșosenko. După câteva ore de reculegere primim misiunea mult așteptată.

Către asfințit, salutați de ultimele raze roșietice ale soarelui, părăsim satul îndreptându-ne cu pași hotărâți spre poziția hotărâtă.

Soarele obosit se ascundea tot mai mult după o perdea deasă, violet-roșietică, (apusul ce poetizează adeseori întinsul organic al stepelor ruse), grăbindu-se parcă să ne acopere cât mai curând cu întunerecul tainic al serei.

Batalionul lt.-colonel Ciubotaru se mișcă tăcut și sigur ca un fluviu de lavă vulcanică, revărsată din belșug pe întinsul șesului nemărginit, scrutând cu ochi de vultur zarea tot mai apropiată.

La căderea nopții sosim în satul Malaja Belosjorka; depășim satul și în tăcerea cea mai tainică, batalionul ia dispozitivul de luptă în apărare, preluând poziția dela camarazii germani. Călcăm pe locuri unde, începând cu zorii zilei, aveau să se plămădească aci actele de eroism neasemuit ale vitejilor șoimi, marea majoritate ardeleni, căliți atât de mult în luptele nesfârșite dela Prut și până la Nistru.

Toți erau pătrunși de marea misiune încredințată, rezumată laconic prin tăria acestor vorbe: «niciun pas înapoi!».

INCEP LUPTELE...

Revărsatul zorilor din memorabila zi de 24 Septemvrie 1941, e anunțat de salvele neîntrerupte ale artileriei și aruncătoarelor inamice de toate calibrele. Bolșevicii pregătesc atacul în flancul drept al batalionului. Ploaia de obuze tot mai deasă zguduie pământul din temelii, improșcând în sgomote infernale miile de schije ucigătoare. Șoimii neînfricați, înfipti în pământ, cu armele încleștate în brațe, cercetează neconținut zarea.

Și când toată suflarea nu aștepta decât un semn, răsună comanda scurtă a lt.-col. Ciubotaru. «foc!» și rafalele puștilor mitraliere scandate cu tonul ceva mai gros al mitralierelor, încep secerișul în lanul bogat de bolșevici ce se rărea văzând cu ochii. Incepe să tragă și artileria noastră; o baterie de câmp care nu s'a lăsat deloc intimidată de ploaia obuzelor grele inamice.

Tirul precis al salvelor și rafalelor de mitraliere le-a retezat curând avântul puștinilor bolșevici rămași nesece-rați cari nu știau cum să se retragă mai repede.

Peste câteva ore, roiesc din nou, dând năvală asupra noastră; sunt însă primiți cu aceeași ospitalitate și culcați la pământ pentru vecie.

După o zi de lupte încordate, seara mult dorită își întinde zăbranicul întunerecului pe câmpul frământat de atâtea explozii de bombe și semănat cu leșuri de bolșevici. Din când în când, tăcerea nopții e străbătută de vaetul dureros al unui muribund rămas între linii, sau de țâcănitul scurt și răgușit al unei mitraliere, obosită și ea parcă de lupta zilei.

RUȘII ATACĂ NEINCETAT

Dimineața zilei de 25 Septemvrie ne aduce surpriza aviației bolșevice, foarte capricioasă și îndrăzneată, zbu-

rând la o sulită de căștile vânătorilor, mitraliind și bombardând fără răgaz tranșeele și postul de comandă. Bombardamentele tot mai dese, împreună cu bombardamentul aviației, transformă poziția într'un iad de flăcări și fum înecăcios, prin care nu se mai putea vedea om cu om.

Atacurile neîncetate ale bolșevicilor se sfarâmă toate însă de zidul de granit al luptătorilor tot mai îndârjiți, pregătiți în tot momentul spre a sări la lupta cu baioneta.

Ziua de 26 Septemvrie nu ne aduce ceva nou, în afară de aceleași atacuri mai îndârjite din partea inamicului.

Ziua de 27 este o zi mohorâtă de grele presimțiri; nori mari și negri se îngrămădesc mereu pe bolta cerească, prevestind un uragan apropiat. Bombele bolșevice devin din ce în ce mai dese, atacurile infanteriei tot mai îndrăznețe, iar la un moment dat apar tancurile bolșevice, hidoase și mari cât niște case, improșcând foc pretutindeni în calea lor.

Vitejii tunari însă și-au pus în joc toată măestria armei lor și toate tancurile și-au găsit nașul rând pe rând, înainte de a ajunge în liniile noastre. Unul din tancuri ia foc, transformându-se într'o vâlvătaie de flăcări și trei bolșevici din echipaj sar electrizați afară, fugind zăpăciți cu hainele în flăcări ca niște draci, căzând la pământ arși de vii.

Unul dintre tancuri, puțin avariat, străpunge liniile către postul de comandă, unde e capturat de un ofițer numai cu o grupă de oameni, luând carul cu asalt și făcând echipajul prizonier.

În ziua de 29, bolșevicii atacă cu forțe puternice flancul stâng al batalionului încercând desperați să întoarcă flancul. Concomitent, postul de comandă și de prim ajutor e ținut sub foc de artilerie și mitraliere mai multe ore, răbind și omorînd oameni chiar din adăpostul lor. Nu au însă timp să se bucure de terenul câștigat, căci un contraatac îndrăzneț îi pune pe fugă, respingându-i până la vechea lor bază.

A fost o zi de grele încercări, însă o zi de mare glorie și vitejie. Seara se lasă grea pe câmpul de luptă presărat cu morți și răniți gravi de ambele părți, dând posibilitate me-

dicului și sanitarilor să înceapă opera lor de samariteni ce avea să continue toată noaptea.

Odată cu lăsatul serii, vine în mijlocul ostașilor lt.-colonel Cărlan Dumitru, comandantul grupului de vânători, care cercetează pretutindeni frontul, împărțind laude și cuvinte de bărbăție.

În tot cursul nopții, inamicul a fost foarte activ prin trageri de artilerie, aruncătoare și mitraliere, încercând și incursiuni cu scopul de a distruge un cuib de mitralieră. În zorii zilei, leșurile neînsuflețite ale îndrăzneților bolșevici, zăceau la 10 m. în afața adăposturilor; cele câteva grenade aruncate cu dibăcie de comandantul plotonului de mitralieră, și-au arătat cu prisosință efectul lor ucigător.

UN URAGAN, O LUPTĂ INFERNALĂ...

Toate tragerile de artilerie inamice, intensificate mult în zorii zilei, sunt preludiul celui mai mare atac deslănțuit vreodată de bolșevici. Artileria noastră trage din răsuputeri, trage peste tot cu o precizie uimitoare; inamicul însă nu poate fi oprit. Bolșevicii atacă în număr covârșitor. Uraganul se apropie din ce în ce tot mai necruțător. Vijelia crește tot mai mult, pământul se cutremură din temelii iar proiectilele explodează infernal în toate părțile, aruncând peste adăposturi schije, crengi de salcâm și bulgări de pământ.

Ostașii nu se mai văd dela o groapă la alta.

Plotonul sublt. Roman se preface în stâncă de granit peste care tăvălugul bolșevic trece sfărâmat în zeci de bucăți.

Grupa de mitralieră dată în sprijinul acestui brav ploton, trage tot timpul în plin, trage vitejește aproape întreg stocul de munițiuni, când un proiectil căzut în apropiere, distruge afetul și omoară servanții principali. Sublt. Roman observă incidentul, sare la cuibul de mitralieră, prinde arma în brațele lui tinere și vânjoase, făcând un afet dintr'un ca-

marad, un trup de oțel cald, și împreună cu puținii care mai supraviețuiau, varsă tot focul ucigător până la ultimul glonte.

Au rămas toți neclintiți la locurile lor, aruncând ultima grenadă, strângând la piept ultimele resturi de armament ce le-a mai rămas, stoici și bravi, cu sufletul împăcat că și-au făcut toată datoria și nu au rămas cu nimic datori Patriei.

Au dat cu toții suprema jertfă sub faldurile tricolorului românesc, cu gândul cald la Patria desrobită, atât de îndepărtată, încleștați de inamic parcă într'o ultimă încercare pentru a-l goni înapoi.

Lupta continuă fără răgaz pe viață și pe moarte; șoimii luptă eroic, înfipti în pământ, oțeliți de o putere supraomenească.

Glasul de bariton al lt.-colonel Ciubotaru e un izvor continuu de îmbărbătare, un balsam dătător de noi puteri.

Un ultim efort, un contra atac vijelios cu o companie, câteva salturi voinicești de acrobați, o încleștare la baionetă și inamicul e respins, lăsând pe câmp mormane de cadavre.

A doua zi, 1 Octomvrie 1941 — început de lună nouă — nu se arată niciun semn pentru cele ce vor urma.

La inamic niciun fel de activitate; se vede că i-a cam trecut pofta de a mai încerca vreo aventură. A renunțat să mai lupte, retrăgându-se apărât de tragerile artileriei.

Primim ordin de înaintare și urmărire a inamicului.

Câmpul de luptă e presărat numai cu cadavre de bolșevici ce exalau un miros greu de alcool și arme aruncate.

Dăm un ultim salut celor mai buni și mai scumpi dintre noi, cari au rămas aci pe câmpul de onoare stropit cu sânge, ca o mărturie veșnică a spiritului de jertfă și a eroismului ostașului Român.

Pornim la luptă mai departe, cu jurământul de a-i răzbuna.

Pe marginea șoselei ce duce dela Pescoșenko spre Malaja Belosjorka — în vecinătatea unei mori de vânt, — se găsesc înșirate două rânduri de cruci: — un șir este al martirilor noștri și celălalt al camarazilor germani, înfrățiți și aici până la suprema jertfă.

Sunt semnele creștinătății și ale victoriei.

Ei nu au murit! Ei trăiesc mereu și ne deschid nouă drumul triumfal spre soare răsare.

Ei nu au murit, — căci sunt soliile noastre trimise Celui Atotputernic, ca să-i ducă marea veste a victoriei, iar făcliile lor vor arde deapururi pe altarul sacru al Patriei.

Călătorule, care-ți abați pașii pe lângă aceste modeste cruci, oprește-te!... Pleacă-ți genunchii, în fața lor și smerit, șoptește în taină o mică rugăciune, — căci acolo nu sunt înmormântați oameni de rând, — ci eroi, eroi ai crucii lui Hristos.

Dr. R. P.

VITEJII ARDEALULUI S'AU JERTFIT PENTRU AȘEZAREA LUMII NOUI

EROISMUL BRIGĂZII MIXTE A «VÂNĂTORILOR DE
MUNTE» ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA BESTIILOR ROȘII

După marșuri lungi și grele și după numeroase lupte crâncene purtate din munții Bucovinei, până în Stepă Nogay și mai departe, până la Doneț și Marea de Azov, Brigada Mixtă de Munte, acoperită de glorie, a fost readusă în Patrie.

Intrucât majoritatea ostașilor din această brigadă, cât și mulți din ofițeri, sunt copiii scumpului nostru Ardeal, se cuvine ca faptele lor de arme să fie cunoscute și glorificate, pentru a servi ca exemplu de devotament, îndârjire în luptă și hotărîre în sacrificiu, generațiilor de mâine. Trebuie să se știe, în special, că Ardealul nostru a adus contribuțiuni grele și mărețe de sânge, în organizarea noii lumi de dreptate și că răsplata nu va întârzia să vină.

Această Brigadă Mixtă a vânătorilor de munte, citată de trei ori prin Ordin de zi, pe armată «pentru bravura și virtuțile ostășești dovedite de ofițerii, subofițeri și trupa acestei mari unități, care s'a acoperit de glorie pe câmpurile de luptă ale Bucovinei, Basarabiei și Ucrainei», a fost distinsă cu «Ordinul Mihai Viteazul cl. III-a» și «Stindardul de Comandament».

Din această Brigadă, aproape 30 de ofițeri au fost decorați — post-mortem sau în viață — cu «Ordinul Mihai

Viteazul cl. II-a și cl. III-a », iar aproape 100 ostași cu « Virtutea Militară » cl. I de aur.

Tuturor celor cari — conștienți sau inconștienți — se întreabă: « de ce ne batem la Doneț, Marea de Azov și în Crimeea și ce căutăm noi, Românii, acolo » ? ! — le răspunde argumentarea ce se desprinde din vitejiile acestor bravi ostași:

Până nu vom distruge « bestiile roșii » — alături de Marii noștri Aliați, cari atât de mult sângerează — noi Românii nu vom putea avea liniștea necesară pentru cucerirea deplinei noastre dreptăți. Și aceasta trebuie s'o facem la ei acasă — în inima Rusiei bolșevice — chiar dacă vom fi nevoiți să ne batem cu ei în Caucaz, în Urali, Siberia sau Wladiwostok. În momentul când vom ajunge să ne batem iar cu bolșevicii pe Nistru, pe Prut sau pe Siret — și aceasta nu se va mai întâmpla în acest război — copiii și familiile noastre ca și toată averea acestei Țări, ar fi distruse de inamic, iar noi am dispărea de pe harta Europei și a lumii.

Deci... cât mai departe în inima Rusiei, până la distrugerea ei completă, până la victoria finală!

Pentru a fi documentat și mai bine de felul cum au luptat unitățile Brigăzii în aceste ultime crâncene lupte, — conduse atât de măreț și brav de d-l general Ion Dumitrache, vrednicul Comandant al acestei Brigăzi — redăm câteva fragmente din două elocvente Ordine de Zi date de Armata de operațiuni și de Brigada V. M., ordine prin care se aduc mulțumiri ofițerilor, subofițerilor și trupei, pentru dârzenia cu care au știut să se lupte, să moară și să învingă în bătăliile dela Marea de Azov, Belosjorka și Ulianowka.

LUPTELE DELA MALAJA BELOSJORKA

Între 24 Septemvrie 1941 și 2 Octomvrie 1941, glăsuește ordinul de zi pe Armata III-a, Nr. 31 din 30 Octomvrie 1941, Armatele 9 și 18 inamice, întărite cu multă aviație și artilerie grea, au făcut eforturi ca să sfărâme rezistența

Armatei a 3-a Română și să întoarcă trupele germane ce operau în Crimeea.

În tot acest timp, zi și noapte, fără încetare, trupele unei brigăzi mixte de munte, au trebuit să respingă atacuri mult superioare. Ele au culminat în ziua de 27 Septemvrie, când împreună cu altă brigadă mixtă de munte, au fost atacate de trei divizii infanterie, o brigadă care grele de luptă, trei regimente de artilerie grea și de aviația care venea în valuri mereu reînnoite, să bombardeze și să mitralieze trupele noastre.

Deși cu stânga amenințată, cu două batalioane încercuite, cu care de luptă inamice ajunse în spate, în zona trenurilor regimentare, Brigada stă bravă și neclintită, sdrobind toate încercările înverșunate ale inamicului.

Comandanții de batalioane, de companii și de plotoane, în frunte cu eroul lt.-col. Brădățeanu Emanoil și medicul căpitan dr. Cosma Constantin, atacă la baionetă alături de bravi lor soldați, murind vitejește cu fața la inamic.

Grupurile colonelilor: Cărlan, Bălan și Florin Rădulescu, cu batalioanele ce le compuneau, regt. de Artilerie și un divizion, s'au întrecut în fapte de cel mai înalt eroism.

Un Regiment de Călărași, două batalioane din cealaltă Brigadă mixtă, precum și un Regiment de Infanterie german, care au conlucrat cu trupele Brigăzii Mixtă Munte, în momentele de grea cumpănă, au partea lor de glorie.

Prin rezistența sa neînfrântă, Brigada Mixtă Munte a format la Malaja Belosjorka, pivotul pe care s'a rezemat frontul Armatei a 3-a în « cea mai mare bătălie defensivă » pe teatrul de război de Est.

Trupele Brigăzii Mixtă Munte au trebuit să dea cu neprecupețită generozitate, cel mai larg tribut de sânge. Camarazilor căzuți eroic cu fața la inamic, cei mai mulți mutilați mișelește de cel mai barbar dușman al nostru, le jurăm răzbunare.

Ingenunchem cu respect și cucernicie la mormintele lor.

*

Iată acum, spicuirea vitejiilor înfăptuite de bravii Vânători de Munte, dintr'un alt Ordin de Zi:

«La 23 Septembrie 1941, inamicul vă pândea cu ură din tranșeele lui dintre Nipru și Marea de Azov.

Fără întârziere ați intrat în front, în locul camarazilor germani; ați luat în primire sectorul Malaja-Belosjorka (Lacul Alb). Din zorii zilei de 24, s'a aprins aci focul unei lupte pe viață și pe moarte pe tot lanțul de lupte al mânderelor noastre batalioane și divizioane.

Acest lanț încercat în atâtea lupte a fost în dreapta legat la stâlpii tari și siguri ce sunt batalioanele din Grupul Lt.-colonel Dumitru Cârlan, așezat acolo unde inamicul n'a cruțat nicio sforțare pentru a pătrunde între cele două brigăzi.

Batalionul V. M. a sângerat greu, dar a rezistat cu tărie. Lt.-colonel Ciubotaru N. și vitejii ostași ai Batalionului au dovedit încăodată, că acolo, în pământul cucerit dela dușmani, ei stau înfiți pentru totdeauna.

Tăriei lor s'au adăugat mai presus de toate, dârzenia fără egal a ostașilor altui Batalion V. M., care în jurul Lt.-colonelului Cârnu Gh., s'au încumetat să rămână aproape încercuiți mai multe zile de luptă, dincolo de șanțul anticar inamic. Au stat acolo ca o sfidare a morții.

Acolo au luptat și căzut eroic locot. Ionescu Gh. și căpitanul Coșereanu.

Deși cu pierderi foarte grele, Batalionul acesta nu a putut fi scos de inamic din sectorul său, în toate cele zece zile de bătălie cumplită.

Lt.-colonel Dumitru Cârlan și-a întărit zăgazul la stânga, mai ales cu moldovenii din Batalionul de mitraliere al Lt.-colonel Ilie Radu.

Grupul încercat și cu multe fapte de arme al Lt.-colonelului Florin Rădulescu, a ținut stânga frontului cu hotărârea de a sfărâma încercările de asalt inamice; înfipt la Ulianowka, un al treilea batalion V. M. a fost în zilele de 24 și 25, amestecat cu pământul, cu fumul și cu spărturile de obuze aruncate de mai multe zeci de guri de foc.

În scurtele pauze dintre rafale, mai puteau doar să se înnumere ostașii între ei și să primească încurajările Lt.-colonelului Bădescu Victor, comandantul lor curajos.

Au ținut până în seara de 25 satul acela blestemat, când, fără muniții, au schimbat, pe întunec, locul de bătaie, înapoia iadului dela Ulianowka.

Au lăsat însă acolo pe cei mai buni, sfârîmați cu mitraliere și aruncătoare cu tot.

În toate cele 10 zile de luptă, a fost prezent mereu acest destoinic batalion, care a jertfit pentru victorie, jumătate din efectivul său.

Un Batalion B. M. a închis calea inamicului între două batalioane V. M. și a asigurat cu grosul său, stânga acestuia și a Brigadei.

Lt.-colonel Vătămanu Alexandru, cu bravii săi ostași, au făcut minunea ca inamicul să nu poată pătrunde în zilele de 24 și 25; i-a respins atacurile lui și l-a silit să se apere. A dus până la capăt greul celor 10 zile de măcel.

Au fost ambele batalioane călare pe șosea și Lt.-colonelul Florin Rădulescu a ținut cu ele fortul dela biserică și dela pod, înconjurat și despresurat de mai multe ori de către o mână de viteji ce se mai găseau acolo, formată din pionieri, telefoniști și sanitari.

Au intrat în hora morții în noaptea de 25/26 Sept. și batalioanele Grupului colonel Bălan Grigore aflate în rezerva Brigadei. Au intrat în focul ce copleșeau cele două batalioane V. M., după ce inamicul adusese aici încă o divizie odihnită și pregătită să ajungă iar la Nipru. Acestor batalioane îndrăznețe li s'au cerut jertfe grele.

Batalionul V. M. așezat cu fața la Ulianowka a pornit vijelios în zorii zilei de 26 Sept. și a fulgerat pe inamic recucerind satul.

Au fost secerați însă acolo 10 ofițeri în frunte cu căpitanul Dobrotă și nenumărați ostași au plătit îndrăzneala de a sta stindarde vii în fața grindinei de oțel.

Batalionul s'a mișcat o clipă și s'a repliat pe marginea de nord a satului Malaja-Belosjorka.

Aici s'a înfipt bărbătește în pământ și lt.-colonelul Vasile Cărlan cu ostașii săi, înlăturând toate încercările dușmanului de a-i înneca.

Atacat, acest brav batalion a contraatacat la rândul de nenumărate ori și nu a lăsat o verigă în lanțul de apărare fără apărători, până la finele bătăliei.

Un Batalion V. M. a fost adus înapoia stângii la marginea satului, pentru a zădărnici o încercare de învăluire ce ar fi venit din spre nord.

Acest mândru batalion a ținut piept puhoiului și fiindcă vitejii lui ofițeri și ostași s'au bătut cu hotărîre, primele valuri dușmane au fost zdrobite, lovindu-se ca de un zid pe care lt.-colonelul Emanoil Brădățeanu l-a comandat neclintit până a fost străpuns de gloanțe. Inamicul a adus atâtea valuri, până a copleșit și încercuit întreg batalionul.

Aci, luptând încercuiți și-au găsit moartea două treimi din batalion, în frunte cu colonelul comandant.

Prin jertfa lor ei au scăpat însă de încercuire celelalte batalioane ale Brigăzii, care au avut timp să facă față situației (cu două Batal. V. M.). Datorită lor, aceștia au ținut până au sosit și acționat un Regiment German, un Regiment Cavalerie, 2 companii dintr'un Batal. V. M. și A. G. moto.

Batalioanele Brigăzii s'au bătut până în după amiaza de 28 Sept. singure în satul Malaja-Belosjorka.

A fost în acest sat și zona sa la nord mai întâi și apoi la sud, cea mai cumplită risipă de vieți ce se poate închipui.

O supremă încercare a fost în seara de 30 Septembrie, când stânga Grupului D-tru Cărlan a fost din nou încercată de foc.

Pe măsură ce intervenția Diviziei Germane de Munte s'a făcut simțită la nord, și stânga Brigăzii s'a consolidat.

În seara de 29 spre 30, când stânga Grupului V. M. copleșită la Batalionul M. D., era amenințată cu pătrunderea în centrul Brigăzii, Comandantul Grupului nu

s'a descurajat și lt.-colonelul D. Cărlan a luat o companie din Batal. V. M. care, împreună cu acelea dela alte două batalioane V. M., au sărit și alungat pe inamic, refăcând verigele lanțului nostru.

A fost culmea încordării; de aceea turbarea inamicului s'a deslănțuit în cel mai ucigător uragan de proiectile, care ne-a lovit unii din ofițeri în plin — Ionescu Gheorghe, Coșereanu, cât și cei mai tari mitralieriști cu armele lor.

Încercările inamice cu noi atacuri, s'au spulberat în fața liniilor noastre înfipte ca un cerc în jurul satului blestemat (Lacul Alb).

În această revărsare de oțel, din aer și de pe pământ, asupra rândurilor mândrelor batalioane și divizioane dela Brig. M. M., am răspuns și noi cu oțelul dat cu frățietate din partea Armatei Germane de către colonelul Wintergerst și de cel revărsat de ostașii Artileriei de Munte și acei ai Regimentului Artilerie de Câmp, conduși de colonelul Mateescu P. cu încredere în victorie și cu neasemuit curaj.

În vălmășagul acestei lupte inegale au sărit în foc pionieri și transmisiuni sub conducerea ofițerilor și lt.-colonel Constantinescu Nicolae, care au dat neconținut exemplu de curaj și hotărîre.

Au luptat cot la cot cu vânătorii, cu conducătorii, cu sanitarii și preoții, plătind cu viața lor această încumetare. Medicul căpitan dr. Cosma C. a condus mai multe linii de atac, căzând vitejește în fruntea trăgătorilor ce asaltau pe inamic.

Astfel, Brigada a reușit să împlinească cu bine această încercarea grea; a rămas înfiptă în sector, asigurând manevra Corpului German pe la nord și înlesnind manevra în flancul inamicului, la sud.

Inamicul a pierdut speranța unei întoarceri la Nipru și s'a decis la retragere.

În zorii luminoși ai zilei de 2 Oct., patrulele noastre semnalau retragerea inamicului și pătrunderea în satul care era un groaznic cimitir.

Acum se înșiră la toate răspântiile prin sat multe, foarte multe cruci care mărturisesc despre vitejia ostașilor noștri dragi.

Cei ce au avut norocul să scape cu viață din acest iad, vor cinsti numele celor căzuți eroic la Malaja Belosjorka pentru Țară, jurându-le mai ales să-i urmeze până la victoria întreagă ce va veni în curând.

Tankul bolșevic a fost lovit în plin.

Trupe motorizate înaintând în Crimeea.

Pe drumurile desfundate ale Crimeii, unitățile motorizate române înaintază!

O cazemată bolșevică sfărâmată de bombardamentul nostru.

ROMÂNII LA SALIKOW

Intrarea trupelor române în Crimeea, prin istmul Salikow, a fost una dintre operațiunile militare cele mai grele. Îngustimea acestei fâșii de pământ și accidentele de teren, unite cu rezistența disperată a armatelor bolșevice, ascunse în cazematele nenumărate, înșirate în adâncimea istmului, au ridicat în fața soldaților români obstacole teribile. Ca să înainteze însă peste pământurile minate și întărite cu fortificații masive, vânătorii de munte nu au șovăit niciun moment și nu au precupețit nici o jertfă.

Lupta bărbătească și cruntă a unităților de infanterie, a fost susținută și de eroismul înalt al tunarilor noștri.

Bateria III-a, Divizionul Moto, comandată de căpitanul Aurel Solomon, a sprijinit printr'un tir intens și eficace această înclăștare biruitoare a Românilor.

În zilele de 29, 30 și 31 Octomvrie 1941, bateria a intervenit din inițiativa căpitanului ei, în lupta decisivă dela Salikow. Condițiunile acestei intervenții au fost extrem de grele: bateria nu avea tabelă de tragere, iar bateriile de coastă sovietice deslănțuiseră un foc puternic în contra noastră.

Numai grație rapidității manevrelor acestei baterii, s'a putut rezista superiorității numerice a trupelor și materialului dușman și, mai mult, s'a putut înfrânge apărarea inamică.

Sub barajul bine dirijat al bateriei a III-a a căpitanului Solomon, vânătorii de munte au cucerit treptat cazematele

trecătorii Salikow, deschizându-și drum victorios spre inima Crimeii.

Soldații care au făcut peste 3000 de kilometri, au ajuns astfel la ultimul cuib de rezistență a bolșevismului, în Marea Neagră, sub focul protector al camarazilor tunari. Bateria, în frunte cu căpitanul ei, a fost citată prin ordin de zi pe Corpul de Munte, de către d-l General Avramescu.

Patria mulțumește cu recunoștință și mândrie acestor viteji, care au făcut să strălucească din nou gloria românească.

URMĂRIM PE BOLȘEVICI ÎN STEPĂ TAURICĂ

LA POALELE MUNȚILOR CRIMEII

În ziua de 5 Octombrie, după luptele grele din istmul Salicov, și după urmărirea grea a inamicului în stepa Taurică, brigada de vânători de munte a ajuns la poalele munților Crimeii.

Spargerea fortificațiilor dela Salicov, unde se aflau 38 cazemate bolșevice, îngropate în pământ, ceruse eforturi mari. După această victorie a vânătorilor noștri de munte, trupele bolșevice au început să se retragă, fugind în debandadă. Și, cu toate că ostașii și ofițerii noștri nu dormiseră câteva nopți de-a rândul, succesul din istmul Salicov — unde a fost sfărâmată poarta ferecată a Crimeii — trebuia speculat. Se cerea să urmărim pe bolșevici, care se retrăgeau cu mare viteză, din stepa Taurică. Această pustă care ocupă cam trei sferturi din Crimeea, este cel mai uscat ținut din Rusia. Mergi zeci de kilometri și nu întâlnești o locuință omească.

Fântânile — foarte rari — pe care le întâlneam, aveau o adâncime de peste 100 metri, uneori, iar apa lor era amară. Inamicul fugea, retrăgându-se în goană grozavă, pe această stepă, mergând spre munți. Noi îl urmăream de aproape, pentru a nu-i da putința să se reorganizeze.

Ce obosește mai mult pe vânătorii noștri de munte în aceste urmăriri, nu sunt nici luptele, nici marșul, nici nop-

tile de nesomn, ci pustietatea stepei. De aceea, când văd în zare siluetele munților, toți tresaltă de bucurie. Și caii noștri, mici, de munte, care transportau samarele, se bucură. Fiindcă și ei, erau învățați să trăiască la munte. În două zile uscate, pustia și sălbateca stepă a Crimeii, a fost trecută. Înainte de a intra în munți, facem un popas de o noapte, în orașelul de tătari Carasambusar. Suntem în ziua de 5 Octomvrie și am ajuns în acest târg, cu ulițele înguste și întortochiate, în care locuiesc numai tătari și pe care bolșevicii l-au ars complet.

Chiar dela sosirea noastră a început să plouă. Și plouă încontinuu.

Pe la ceasurile douăsprezece noaptea, colonelul Mociul-schi și căpitanul Anghel, primesc ordin ca să pregătească atacul de a doua zi. Ostașii dorm osteniți. Toată lumea doarme. Ofițerii din comandament, împreună cu generalul trebuie să renunțe însă și noaptea asta la odihnă, pentru a pregăti atacul. A doua zi, la orele 3 și jumătate, coloanele vânătorilor de munte, trebuiau să intre în luptă, pentru a cuceri și curăța munții Crimeii. Ordinul de operații spunea categoric că trebuie să ajungem pe țărmul Mării Negre, adică să străbatem munții. Distanța dela Carasubasar și până la Mare, este de vreo optzeci de kilometri.

A doua zi, la orele trei și jumătate, colonelul Mociulschi și căpitanul Anghel, pornesc pentru a organiza plecarea trupelor. Plouă, de parc'ar turna cu găleata. Suntem uzi leoarcă.

La orele cinci, primele unități intră în munți. Ce triști sunt acești munți ai Crimeii. Piscurile lor sunt pleșuve și avem impresia că parcă nu trecem prin munții, ci printre ruinele unor uriașe castele dărâmate. Munții Crimeii sunt ca munții Dobrogei — decât mult mai înalți — și au cele mai ciudate forme. Întâlnim stânci înalte, prăpăstii, înălțimi abrupte și peșteri de o frumusețe slăbatică.

Nu știm încă unde vom găsi inamicul. Putem totuși fi atacați în orice clipă, de pe oricare pisc. Bolșevicii cari au

aici cazemate bine camuflate, ne pot întâmpina cu focuri de arme automate, la fiecare cotitură, din fiecare văgăună, după fiecare stâncă. Totuși înaintăm repede. Ploaia cade pe foile noastre de eort și pe caii noștri, fără contenire.

Colonelul ne ajunge din urmă și merge alături de noi, în frunte, așa cum mergeau comandantii de odinioară. Din când în când, ne cercetăm ceasurile. Mergem încontinuu de două ore și jumătate.

Inamicul nu răsare de nicăieri. Drumul e plin însă de soldații ruși cari au dezertat. La ceasurile nouă primim câteva focuri. Sunt cele dintâi focuri pe care le primim, în munții Crimeii. În jurul nostru, de pe munții peste care ploaia cade neconținut de-o zi și-o noapte, se ridică aburi cenușii.

Comunicăm la radio comandamentului, că am întâlnit primele rezistențe. Și, două grupe de vânători de munte, urcă repede pe creastă, pentru a cerceta terenul și poziția inamică. În acest timp împușcăturile de arme automate se întetesc.

Peste câteva minute va începe lupta noastră în munții Crimeii.

O INCURSIUNE INDRĂSNEAȚĂ

Înainte a unui atac care avea să fie dat în zorii zilei următoare, asupra inamicului ce se afla puternic instalat pe o creastă ce domina împrejurimile, comandantul batalionului hotărăște o incursiune, pentru a cunoaște forțele de care dispuneau bolșevicii.

Sortii au căzut asupra sublocotenentului Friptuleac din infanterie, cunoscut prin curajul său, care, primind ordinul cu bucurie, și-a ales 14 ostași din cei mulți cari se oferiseră, și s'a pregătit să-și îndeplinească misiunea.

Consemnul era următorul: să înainteze neobservat până la liniile inamice, pentru a lua prizonieri și a afla puterea inamicului, dispozitivul trupelor și eventual, locul mitralielor și al brandturilor.

În cazul când ar fi fost descoperit și s'ar fi găsit în primejdie, urma să arunce o rachetă albă.

Artileria noastră ar fi reacționat imediat, pentru a izola complet, din ambele flancuri și din spate, porțiunea de teren pe care își exercita acțiunea lui.

În același timp, ar fi fost sprijinit și din față de focul mitralierelor noastre.

Ora plecării: 2,30 noaptea.

Panta pe care trebuia să meargă, era lungă și greu de parcurs.

Prin lanuri de porumb, cu nesfârșită precauțiune, târându-se în genunchiu și pe coate, ajung după un timp ce li se păruse cât o veșnicie, până la 50 metri de pozițiile inamice.

Aci, sunt simțiți de doi pândari bolșevici, care trag mai multe focuri de armă, apoi o iau la fugă, alarmând pe ceilalți.

Sublocotenentul Friptuleac, văzându-se descoperit, aruncă o rachetă, apoi dă un ordin scurt ostașilor săi.

Cât ai clipi din ochi, o grindină de proiectile începe să cadă în liniile bolșevice, izolând porțiunea pe care înainta grupa, cu o precizie și o intensitate uimitoare.

În același timp, încep să bată și mitralierele din față.

În liniile bolșevice nu se mai observă nicio mișcare.

Incurajată de o protecție atât de sigură, grupa sublocotenentului Friptuleac, în fruntea căreia veneau sergentul Chirilă, sergentul Bujor și sergentul Cartirea Ion, dă năvală spre șanțurile inamice, aruncă numeroase grenade și, cu baioneta la armă, atacă și reușește să ia doi prizonieri, cu care se înapoiază la batalion, după ce mai întâi ia toate informațiile necesare.

Incursiunea reușise deplin, datorită curajului nedismințit în nicio misiune, al sublocotenentului Friptuleac Nicolae.

VICTORIA ROMÂNEASCĂ DELA MALE MOTOCHIS-KAIKTANOWKA

UN BATALION DE ROMÂNI, DISTRUGE
DIVIZIA 176 CAUCAZIANĂ A SOVIETELOR

Luptele dela Dubna se sfârșiseră de mult, prin victoria armatelor românești.

Dincolo de Nistru, o Mare Unitate română, înaintează victorios până 'n inima Ucrainei.

Trupele noastre se opresc în valea Bicloci, nu departe de satul Molchiș-Kaiktanowka.

Se fac pregătiri pentru un atac violent.

Regimentul colonelului Pretorian Septimiu, execută de îndată un marș forțat pentru a ajunge cât mai repede pe linia trupelor germane, alături de care opera și al căror flanc urma să-l asigure.

Infanteriștii noștri o luaseră pe flancul drept, spre zona fortificațiilor, primind ordinul să atace în direcția Alexeiewka la Sud de Sereșenți.

Comandamentul armatei germane dă ultimul ordin cu privire la lupta ce urma să se desfășoare și atrage totodată atenția că inamicul e de trei ori mai numeros ca al nostru și că a atacat în cursul aceleiași zile dreapta germană.

Acest inamic trebuie să fie respins cu orice sacrificiu, pentru a se ușura operațiile de mari proporții ale forțelor aliate și pentru a degaja dreapta germană.

Ordinul era precis. Misiunea era clară.

— Aveți încredere în noi, d-le General, după cum și eu am încredere în voinicii mei! — răspunse colonelul Pretorian, comandantului german.

— Am văzut la Dubna și pe celelalte poziții de pe frontul basarabean, vitejia și puterea de luptă a ostașului român. Și pentru asta îi acord totala mea încredere! — răspunse generalul din armata Marelui Reich.

După informațiile primite, inamicul ocupa cu forțe considerabile, creasta din direcția Est de pe valea Bieloci-Molchiș.

Avea vizibilitate adâncă. Jos, valea, — o adevărată prăpastie — la o adâncime de peste 100 metri, unde se găsea satul Kaiktanowska, iar dincoace, pe o creastă mai joasă, se aflau ai noștri.

Coasta care urca spre creasta unde se găseau bolșevicii, era pietroasă, iar sus, câteva lanuri de grâu și floarea soarelui.

Admirabilă poziție pentru inamic și cât se poate de grea pentru ai noștri. Se uitau vlăjganii noștri la colosul de piatră din față, dar nu se descurajau.

— Domnule Căpitan, se adresă caporalul Buzatu Ion, — trăgătorul de tun Bofors, care în luptele anterioare distrusese singur 5 cuiburi de mitralieră pe cota 313 — dacă nu voi reuși să mă văd coala, pe creasta bolșevicilor, nu voi merita să mă mai întorc la logodnica mea...

Insufletețirea în rândurile ostașilor noștri era înălțătoare și unanimă.

Cu un moral al trupei atât de ridicat, comandantii erau siguri de victorie.

Marea Unitate română n'a uitat că dela 22 Iunie până azi, a mers din victorie în victorie. Ostașii ei își amintesc mereu că au fost citați prin ordine de zi ale Comandamentelor germane și române.

Flăcări cari formează aceasta Mare Unitate, n'au uitat cinstea ce le-a făcut-o Mareșalul Conducător, când i-a vizitat la cota 173 dela Chirileni, unde i-a îmbărbătat și i-a felicitat pentru credința și tragerea de inimă cu care au luptat. Știau că atunci când ei au nimicit cel dintâiu tanc sovietic pe pământul Basarabiei, Mareșalul Conducător a mers până în avantposturile lor și le-a văzut isprava. Apoi victoriile dobândite la Răduleni, Mădăndeni, Sărata și Dubna, le stau mereu în fața ochilor și îi conduc spre noi izbânzi.

Exact la orele 4 și 15 minute după amiază, pe o căldură caniculară, începe mișcarea. Ordinul de atac fusese dat de colonelul Pretorian, care dela postul de comandă urmărea lupta.

Bateriile au fost de mult instalate în poziție, gata de a da sprijinul lor, la cererea infanteriei. Se ia contactul cu inamicul.

În primele momente, bolșevicii sunt în derută și valul românesc ajunge pe creasta de Vest dela valea Bieloci-Molchiș. Câțiva ostași și un brav sublocotenent, cu prețul vieții lor, au adus această primă izbândă.

Țăcănitul mitralierelor noastre încep cu furie.

Bolșevicii deschid un foc ucigător, în seceriș. Trăgeau cu nemiluita. Nu de pe creastă, ci de jos din vale, unde se ascunseseră în podurile caselor din satul Kaiktanowka.

Comandantul batalionului, maiorul Ionescu Virgil, își îmbărbătează ostașii, îndemnându-i:

— Pe ei băieți! Înainte fără frică!

VITEJIA ROMÂNEASCĂ ÎNVINGE HOARDELE BARBARE

Maiorul dă exemplu cel dintâi. Pentru a deruta pe bolșevicii care trăgeau din vale, maiorul se rostogolește în jos pe coastă și după el, flăcări lui. Se rostogoleau ca snopii și țineau mitralierele și puștile în mână.

Bolșevicii crezuseră că i-au secerat pe toți și așteptau căderea cadavrelor în vale. Ajunși în satul Kaiktanowka, elementele bolșevice încep din nou să tragă rafale ucigătoare de mitralieră și focuri de puști automate. Ai noștri nu se descurajează și încep ocuparea caselor una câte una. Erau adevărate bordeie căptușite și perfect adăpostite, de unde bolșevicii trăgeau, când ai noștri intrau în snop ucigător.

Ostașii noștri descoperiră acolo, jos, că bolșevicii trimisera pe acest front, cete întregi de caucazieni, mongoli, bașchiri și tătari. Erau oameni de sacrificiu pe cari comisarii politici ai diviziilor generalului Simeon Mihailovici, au înțeles să-i pună față în față cu flăcăii noștri.

Câți s'au găsit acolo, au fost nimiciți și noi am început urcarea spre coastă.

Acum ai noștri știau cu cine au de luptat. Urcarea pe râpe e anevoioasă din cale afară, dar companiile batalionului se angajează succesiv.

De sus, hoardele bașchire, mongole, tătare și caucaziene, trăgeau în vale cu nemiluita.

Intervin aruncătoarele noastre de flăcări. Țăcănitul mitralierelor și pocniturile proiectilelor dela Brandturi, fac un sgomot înspăimântător. Elanul ostașilor noștri nu se micșorează însă. Luptele începuseră de 5 ore. Până la creastă mai sunt încă 500 metri și batalionul din regimentul colonelului Pretorian, nu ezită. Un contra-atac al inamicului e respins. Incepe o ploaie mărunță. Urcarea pe stânci devine din ce în ce mai anevoioasă. Eforturile depuse de infanteriștii noștri sunt supraomenești.

Se înserase deabinelea și ploaia mărunță continua să cadă. Foile de cort ude, hainele ostașilor, leorcă.

Peste noapte, unitățile infanteriei noastre se îngroapă în dispozitivul de luptă unde au ajuns.

Comandantul regimentului care urmărea desfășurarea luptelor, menține contactul și dă noi dispozițiuni pentru lupta care va începe în câteva ore.

SE PRĂBUȘEȘTE UN EROU!

Odată cu revărsatul zorilor, batalionul maiorului Ionescu Virgil primește ordinul să reia atacul pentru cucerirea crestei.

O scurtă pregătire de artilerie. E ceață. Observarea e aproape imposibilă. Bolșevicii se găsesc la câteva sute de metri.

Comandantul batalionului pleacă să dea ultimele dispoziții și ordinul de atac, plotonului vecin. Face câțiva pași și o rafală de mitralieră îl lovește în partea stângă a pieptului.

Abia mai poate să spună cu vocea stinsă:

« Să vină căpitanul Georgescu să ia comanda. Georgescule, condu mai departe băieții mei. Ei luptă ca lei și nu se vor da îndărăt ».

Apoi se stinge cu clocotul lui de viață, de luptă și vitejie.

Focul viu de mitralieră face imposibilă ridicarea eroului căzut. A stat acolo două ore, în timp ce luptele continuau cu furie. În sfârșit un sublocotenent și un gradat s'au strecurat și au târât, prin şuieratul gloanțelor, corpul neînsuflețit al comandantului lor. Era cea mai sfântă datorie îndeplinită. Căci dacă-l lăsa acolo și dacă bestiile roșii dădeau peste el, îl profanau. Așa cum fac peste tot cu trupurile eroilor noștri.

ALT BRAV IA COMANDA

În această situație, căpitanul Georgescu V. Gh. ia comanda. Raportează situația și comandantul regimentului îl întărește în comandă pentru continuarea executării atacului. Ai noștri s'au îndârjit. Pornesc la un nou atac, pe viață și pe moarte. Mitralierele noastre și aruncătoarele de flăcări înnebunesc inamicul. Se folosesc Brandturile noastre. Un foc concentric, ucigător. Această situație durează până seara la orele 8, când se întunecă. Oamenii noștri se îngroapă din nou printre golurile dintre stâncile de pe creastă.

Noul comandant, căpitanul Georgescu V. Gh., ia măsuri pentru organizarea unui plan de foc ce urma să înceapă în

zorii zilei. Cu multă chibzuință și cu un calm extraordinar, el stabilește legăturile laterale și ia măsuri pentru îngroparea oamenilor.

Se face o camuflare totală în cursul nopții. Lupta începuse de două zile. Hrana vitejilor batalionului nostru se terminase. În situația în care se aflau, orice alimentare era imposibil de făcut.

Dar asta în loc să-i descurajeze, mai mult le aprinde pofta de luptă până la exterminarea dușmanului.

ASALTUL

Creasta trebuie ocupată cu orice sacrificiu și inamicul nimicit total.

Cu această credință, au pornit la un nou atac, în cea de a treia zi a luptei.

Se face un vijelios asalt al grupelor de arme de foc.

E cea mai formidabilă bătălie din istoria acestui regiment.

Focul ucigător continuă din ambele părți. După două ore de luptă, sub comanda căpitanului Georgescu V. Gh., vitejii noștri înfig tricolorul românesc pe această creastă ucrainiană, pentru a cărei apărare se aduseseră hoarde caucaziene.

E liniște de mormânt. Unde să fie dușmanul? A fugit? E nimicit până la unul?

Nici una, nici alta, deocamdată.

Mongolii, bașchirii și tătarii, se ascuseseră în gropi săpate în lanuri de grâu și floarea soarelui și așteptau apropierea până la 10 metri a ostașilor noștri pentru a-i secera în snop de mitralieră.

CU ARUNCĂTOARELE DE FLACĂRI,

IN VIZUINILE BARBARILOR

Căpitanul Georgescu are o inspirație dumnezeiască și ordonă deschiderea unui viu foc de mitraliere, aruncătoare de flăcări și grenade, în lanurile de grâu și floarea soarelui.

Ici și colo câte un fanatec baschir sau tătar, sare ca iepurile din culcuș și încearcă să tragă cu revolverul automat. Vizuina le-a fost descoperită.

Intr'un iureș nebunesc, ai noștri aruncă grenade și cu baioneta la armă, înaintează. Scot rând pe rând pe inamic cu baioneta. Sunt scene halucinante. Asaltul Românilor a fost de o vitejie nemaipomenită.

Inamicul din spate a luat-o la fugă cu urlate înfiorătoare. Cei rămași au fost găsiți numai resturi de trupuri.

Un căpitan și doi locotenenți bolșevici, au fost găsiți morți alături cu peste 1.600 de cadavre. Pe aceste câmpuri de luptă, victoriosul batalion românesc, a luat ca pradă de războiu numeroase mitraliere, puști mitraliere, pistoale automate, puști automate, câteva zeci de Brandturi, arme automate, măști, muniție, chesoane, tunuri Bofors, nenumărate bluze și lăzi de muniție de Brandt, de Bofors, mitraliere și arme.

Iată bilanțul luptei de pe valea Bieloci.

DUPĂ IZBÂNDĂ!

Medicul regimentului, Dr. Lazarovici Vasile și echipele de sanitari, încep pansarea răniților. Duhovnicul regimentului face o slujbă religioasă pentru eroii căzuți în prima linie, luptând contra hoardelor bolșevice, contra baschirilor și tătarilor.

Creasta de pe care trei zile la rând, unități puternice din Divizia 176 caucaziană, formată numai din mongoli, bașchiri și tătari, au trimis ucigătoare focuri în rândurile ostașilor noștri, e acum stăpânită în întregime de armata română.

Câmpul de bătălie e o imensitate de cadavre și material de războiu capturat. În câteva viroage, au fost găsite ascunse patru care de luptă. Totul a fost nimicit. N'au scăpat din rândurile inamicului, decât acei ce erau în urmă. Aceștia au fost 12 comisari ai poporului, care trimiseseră hoardele caucaziene să lupte pentru Stalin.

Zdrobirea acestei rezistențe bolșevice, a făcut pe inamic să părăsească înălțimile dela Nord-Kaiktanowka, ușurând fulgerătoarea înaintare a diviziei germane.

La sfârșitul luptei, comandantul regimentului, colonel Pretorian, a adunat în careu pe bravii săi ostași și adresându-se căpitanului Georgescu V. Gh., cel mai recent viteaz propus pentru « Mihai Viteazul », i-a spus, sărutându-l pe ambii obraji:

— « Căpitan Georgescu, ești un brav! Batalionul d-tale, ofițeri, subofițeri și trupă, sunt demni de recunoștința și cinstirea Patriei. Țara, Regele și Mareșalul Conducător, împreună cu noi, comandanții voștri, putem să ne mândrim cu voi.

Colinele Ucrainei au cunoscut și vitejia voastră și au fost udate de sângele vostru »!

Se face apelul. Urmează apoi un pios moment de reculegere pentru cei căzuți eroic. Din nou, preotul înalță rugi pentru slava lor și a jertfei închinată Patriei.

V. Vișoiu

SUBMARINUL « DELFINUL » A SCUFUNDAT IN APELE CRIMEII, UN MARE VAS SOVIETIC

Submarinul românesc « Delfinul », comandat de căpitanul Costăchescu, întors dintr'o lungă croazieră în apele sovietice, a adus vestea scufundării unui transport sovietic de 12.000 tone, victorie anunțată și de comunicatul oficial german din 8 Noemvrie 1941. Acest fapt merită să fie cunoscut de toată suflarea românească.

Iată-l:

Delfinul se afla în apele Crimeii, la câteva mile marine Sud-Est de Yalta. A așteptat la pândă câtva timp în fața portului. Pe la ceasurile 9 zărește un convoi de vase sovietice ieșind din port, escortat de nave de războiu, îndreptându-se spre Sud-Est. Comandantul a ales vasul cel mai important din convoi, de 12.000 tone, a căutat poziția cea mai vaforabilă și a lansat o torpilă.

A urmărit cu periscopul drumul și explozia torpilei, care a lovit în plin, în mijlocul vasului. La un minut după explozia torpilei, vasul sovietic a explodat violent, s'a rupt în două și s'a scufundat imediat, de unde s'a putut înțelege că fusese încărcat cu muniții, pe care bolșevicii încercau să le evacueze din Crimeea.

Convoiul s'a împrăștiat, vasele au reintrat în goană în port, iar cele de războiu au început să brăzdeze Marea în căutarea « Delfinului ». De acolo, de unde se retrăsese, a putut urmări toate aceste frământări ale inamicului, care, timp

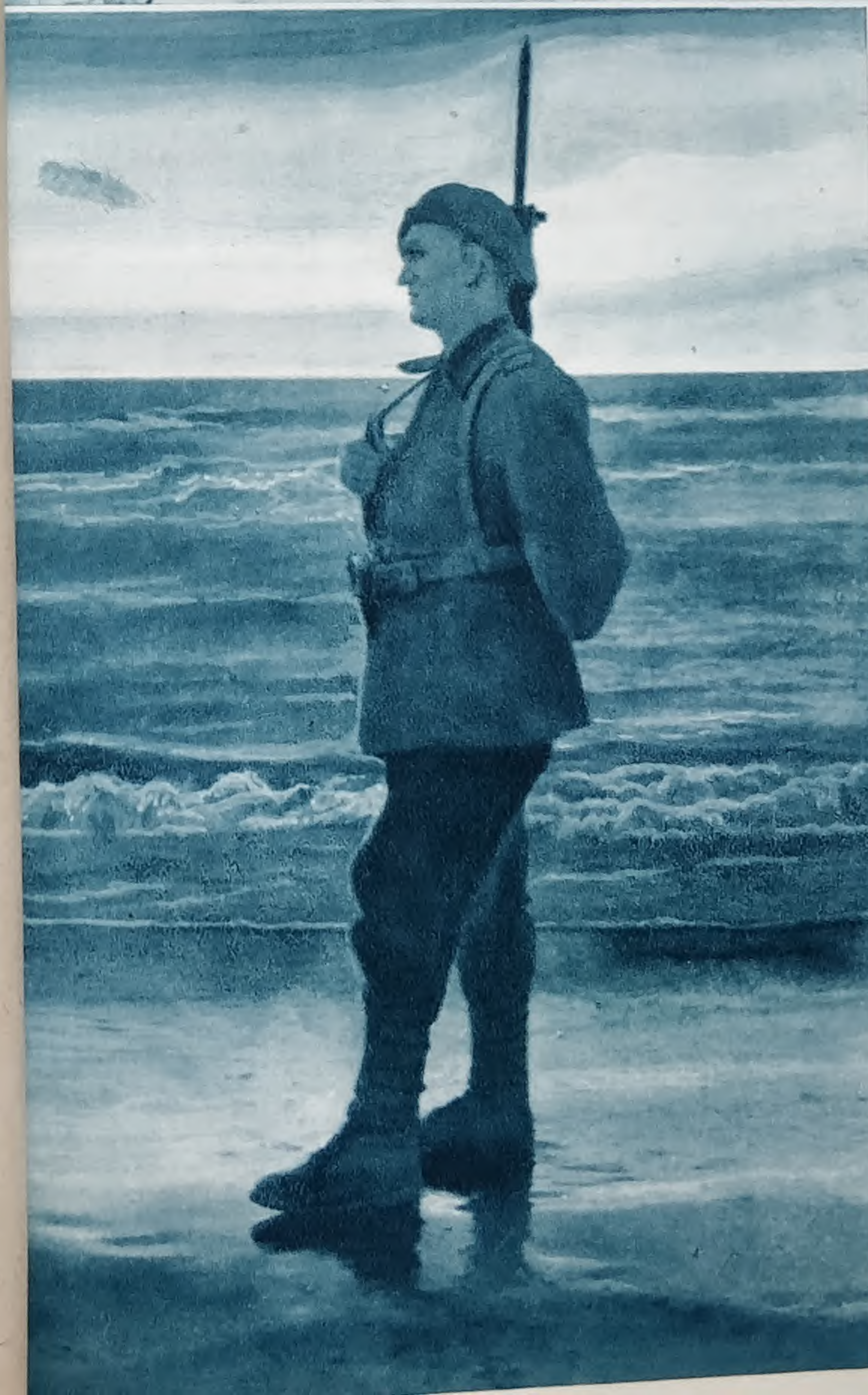
de 8 ceasuri a evoluat pe locul unde pornise torpila și l-a grenadat în 23 de rânduri.

Submarinul era însă departe, sub apă.

Când totul s'a liniștit, «Delfinul» a plecat spre Patrie, cu bucuria datoriei împlinite.

M. S. Regina Mamă Elena, la căpătâiul vitejilor răniți, cărora le împarte mângâierile sale tălmăduitoare.

Sentinelă română de strajă pe țărmul mării, în ținuturile îndepărtate cucerite de vitezele noastre armate.

Păzind tărâmurile

În portul Ialta din Crimeea, cucerit de trupele româno-germane, la un post de observație.

VITEJIA PIONIERILOR DE MUNTE ÎN LUPTELE DIN PENINSULA TSCHONGAR

În luptele date pentru pătrunderea în peninsula Tschongar, care face legătura Crimeii cu restul Rusiei, batalionul de pionieri de munte a dat dovadă de mult curaj, sânge rece și pricepere.

În istmul Ssaljkowo, singurul loc de pătrundere în peninsula, lat de numai 600 m., bolșevicii organizaseră un sistem de apărare de neînving, format din curse anticar, câmpuri de mine, obstacole anticar, construite din drugi de fier îngropați în pământ și prevăzuți cu sârmă ghimpată și mine, șanțuri anticar minate și apărate cu foc, materii inflamabile îngropate în pământ, cazemate, etc., sistem care numai printr'o acțiune de pionieri putea fi străpuns.

Misiunea aceasta extrem de grea este încredințată unei companii de pionieri, comandată de locot. Bunescu Gheorghe și având ca subalterni pe sublt. Jipa Alexandru și sublt. Nicoară Adrian.

Atacul acestei poziții, fixat pentru dimineața zilei de 29 Octomvrie 1941, începe prin acțiunea plotonului sublt. Jipa Alex., care, în fruntea plotonului, secondat de serg. major Mitu Mișu, se avântă cu un curaj ne mai pomenit și sfidând moartea care îi pândea la orice pas, pătrund în primele organizații inamice, fiind nevoiți să lupte corp la corp cu un inamic dârz și să cucerească terenul pas cu pas.

Deși focul aruncat de inamic este nimicitor, nimic nu-i oprește până ce nu reușesc să ajungă la șanțul anticar, trecând neînfricați peste celelalte obstacole.

Locotenentul Ionescu Răzoare, comandantul batalionului, care urma în de aproape acțiunea plotonului, observând situația critică în care se găsea plotonul, se strecoară până în prima linie, unde dă îndrumări și, prin exemplul său, mărește elanul subalternilor care pornesc imediat la cucerirea cazematelor din capul șanțului anticar, care stinghereau prin focul lor acțiunea de trecere peste șanț.

Sublocotenentul Jipa Alexandru, urmat de serg. major Mitu, de sergenții Pintilie Constantin și Bratu Ioan, împreună cu o grupă de vânători de munte, comandată de sergentul Sima, trec la manevrarea primei cazemate inamice. Însă drumul până la cazemată este presărat cu cuiburi de arme automate și obstacole. Singura cale era malul mării, împânzit și acesta cu mine. Totuși, acești bravi ostași nu se înfricoșează, ci cucerind cuiburile de arme automate și făcându-și loc prin câmpul de mine, reușesc să ajungă până la rețelele de sârmă organizate pe nouă rânduri de pari. Aici, inamicul concentrează tot focul armelor automate și al armamentului greu al infanteriei sale. Aceasta însă nu reușește să oprească acțiunea pionierilor care, cu ajutorul explozibilului și al foarfecelor de sârmă, își croesc drum prin rețele, forțând inamicul ce le apăra să se predea.

Acum sunt la circa 100 m. de prima cazemată. O ploaie de grenade cade asupra lor. Sublt. Jipa dă ordin să pregătească explozibilul și un aruncător de flăcări să fie adus. Când toate pregătirile sunt gata, sublt. Jipa Alexandru și cu însoțitorii lui, fără a se înpăimânta de focul inamic, se avântă asupra cazematei construite în forma unei case. Rușii, înpăimântați de avântul pionierilor și zăpăciți de focul grenadelor, se predau.

În acest moment, inamicul concentrează maximum de foc asupra acestei cazemate, în care pătrunseseră pionierii de munte români.

Sublt. Jipa observă că la circa 50 m. de această casă, se află altă cazemată care le făcea imposibilă înaintarea.

Deoarece inamicul trimite forțe pentru a reocupa cazemata pierdută, sublt. Jipa Alexandru, serg. major Mitu și sergent Pintilie Constantin, îi întâmpină cu o ploaie de grenade, producându-le pierderi serioase și silind parte din atacanți să se predea.

Dându-și seama că acțiunea eșuiază, bolșevicii trag cu tunul anticar în cazemata pierdută. Sublt. Jipa Alexandru este rănit la ambele picioare de schije obuzelor. Văzându-se în pericol și rănit serios, părăsește cazemata bombardată de inamic și pornește la atacul celeilalte cazemate, pe care în scurt timp o cucerește.

Obiectivul ordonat este atins. Bravii pionieri se așează pe terenul cucerit, în așteptarea misiunii pentru a doua zi.

Lupta a fost însă foarte grea și ei trebuesc înlocuiți.

Către miezul nopții, plotonul este înlocuit, acțiunea sa fiind încununată de succes. S'au capturat 11 arme automate, s'au cucerit 2 cazemate, s'a deschis drum vânătorilor de munte prin atâtea obstacole, s'au făcut 50 de prizonieri și s'au lăsat pe teren zeci de morți și răniți bolșevici.

ORDINUL DE ZI AL GENERALULUI VON MANSTEIN

Brigada de Vânători de Munte Română a smuls inamicului importantele înălțimi dela Tschorgunow, în lupte crâncene și astfel, și-a îndeplinit cu prisosință misiunea.

Ținuta eroică a trupelor române a găsit nelimitata recunoștință a trupelor germane, cu care au colaborat.

Exprim cele mai înalte recunoștințe atât comandanților cât și trupei, și sunt convins că Brigada Vânători de Munte își va îndeplini noua misiune cu aceeași ardoare ca și până acum.

Rog, aduceți la cunoștința trupei, cele de mai sus.

GENERAL v. MANSTEIN

ATACUL VICTORIOS AL VÂNĂTORILOR DE MUNTE

PENTRU EI, RÂUL CODIMA
NU POATE FI O PIEDICĂ

Se îngână ziua cu noaptea. Iarba de pe malul tranșei miroase a verde proaspăt. De sus, dintr'o parte, luceafărul de dimineață licăre ca o frunză de plop, ca un fluture de apă.

În fundul tranșei, vânătorii de munte s'au trezit de mult. Unii n'au pus geană pe geană. Zăngănesc cu frică, izbite, gamelele și lopețile dela șold. Forfoteală semnificativă. Ori vine cafeaua, ori este ordin de atac. Ori una, ori alta. Întâmplător, de data aceasta, sunt amândouă. Marmita cu cafea călâie și destulă umblă de-a-lungul tranșei, cu opriri ceva mai lungi în dreptul sergenților. Nici caporalii nu pot reține mai mult marmita, cu tot prestigiul lor de gradați. La capătul tranșei, abia mai ajunge un sfert din marmită. Aci, lângă paiele pe care doarme majorul, marmita se oprește definitiv. Majorul, mulțumit, se face că se deșteaptă și sare să-și încălzească palmele de marmită. Mestecă apoi cu linguroiul în adâncul ei păcuriu și dă ordine în consecință. Cât timp cafeaua din marmită trece în oarecari bidoane de rezervă, majorul se întinde și fredonează cu elan, vesel:

Vânătorul e voinic

Pâc, pâc, pâc

N'are frică de nimic

Pâc, pâc, pâc.

Răgușit nițel, majorul ia loc pe paie, între bidoanele de rezervă. Bea cafea și se gândește la ce o să fie azi. Ehei, ce o să fie azi! Și majorul își amintește cum au cucerit vânătorii de munte cazematele de pe Nistru. Acolo a fost luptă, nu glumă. Totuși și azi o să fie ceva, ceva. Prea este la țanc cafeaua. Mai mult. Ordinul de atac a sosit de aseară. Cafea, ordin de atac...

* * *

Tranșeia în care sbârâie permanent telefonul, este înăbușită de tufe de pelin amar, înțepător. Din ea, dacă te urci pe lăzile de cartușe puse anume, poți vedea până departe, spre perdeaua de aburi a orizontului. Probabil, căpitanul Anghel vede și mai departe, dincolo de perdeaua de aburi a orizontului, prin lentilele unui binoclu de fabricație recentă. Poate că nici n'ar insista atâta, dacă n'ar vedea. Binoclează și caută pe harta, însemnată cu săgeți roșii și albastre, așezată pe pământul de pe buza tranșeii, între tufele de pelin. La dreapta, liziera unei păduri arată ca o linie neagră, de-a-curmezișul. Pădurea aceasta este pentru căpitanul Anghel o enigmă, cel mai serios obstacol pentru ce va urma. De aceea, lentilele binocluului său rămân insistent pe liziera pădurii. Sub linia ei neagră, trebuie să fie mișcare, pregătiri. Bolșevicii — după informațiile culese dela prizonieri — au în pădure însemnate forțe de susținere. Nu le lipsește nici artileria și nici chiar o unitate de tancuri ușoare. Dar bolșevicii sunt hotărâți să reziste pe râul Codima, pe axul de înaintare al vânătorilor de munte. Ei cred că râul Codima va fi mai greu de atacat, decât pădurea care eventual ar putea fi bătută de artilerie și de aviație. Tactic, bolșevicii au dreptate. Și căpitanul Anghel fu nevoit, ca om cinstit și ofițer de stat major, să accepte că au dreptate. Zâmbi, însă, gândindu-se că deși au dreptate din punct de vedere tactic, se înșelau amarnic crezând că vor suporta ciocanul de foc și de îndârjire al vânătorilor de munte, furtuna lor.

Lampa de argint a zilei pâlpâie viu, biruitoare. Satul Golma de peste râul Codima, este o miniatură bizară și pustie, împrăștiată. Cu toate acestea, în satul Golma cântă cocoșii...

PRIN LANURI...

Un bubuit de tun, un șuierat în curbă aeriană, frământă cuprinsul rotund, ca o veste sunătoare. Alt bubuit de tun și încă altul. Trage artileria vânătorilor de munte, pregătind ieșirea din tranșee. Cu baioneta la armă, vânătorii de munte așteaptă cuminți, tăcuți, lângă scările de pământ care duc afară, la lumină. Săpată și părăsită de bolșevici, tranșeia aceasta lungă, lungă, nu este pentru lupta pe care o doresc vânătorii de munte, învățați cu iureșul. Nu. Ea este bună cel mult pentru bolșevici. Desperați, bolșevicii utilizează tranșeia ca să mențină terenul cât mai mult, cu cât mai puține riscuri. Pentru vânătorii de munte, porniți într-o înaintare fără piedici, tranșeia nu poate servi decât de odihnă, noaptea. Atât. Înaintarea neîntreruptă și rapidă, nu îngăduie decât masca individuală.

Subit, dureros, artileria de munte amuțește. Ecourile, antrenate, mai turbură liniștea din spre pădurea din dreapta, din spre râul Codima, cu mugete sparte. Țignale repezi, pe grupe, dau iureș vânătorilor de munte spre bolșevici. Alături de colonelii Citirigă și Marinescu, ei înnoată prin lanuri, cu coapsele pe arme. Lanuri înalte, până peste umeri. Vicleni, bolșevicii nu trag, nu se descoperă. De când lumea, parcă, n'au existat și cât o fi lumea, parcă, n'au să existe. Da, da. Așa de bine știu să pândească, să se camufleze. O viclenie care, la început, a sacrificat mulți vânători de munte. Dar viclenia aceasta numai bolșevicii o mai cred viclenie. Se vede că bolșevicii ori au ochelari de cal, ori își fac socoteala struțului care judecă de predilecție cu penele din coadă. Doar astfel trebuie să fie, de nu pricep că la viclenia lor, vânătorii de munte răspund prompt prin

învăluiri de flancuri, prin surpriză. Fiecare bubă își are leacul ei. Așa dar, în trăgători, cât mai tiptil și cât mai fuga. Cu grijă fermă de a nu atrage atenția și de a fi în minimum de timp lângă bolșevici.

Cât mai tiptil, cât mai fuga. . .

Prin lanuri nu se deslușesc decât capetele vânătorilor de munte, când execută salturile. Sunt rânduri simetrice, frumoase, de puncte umblătoare de fier. Căștile lor, spoite cu noroi, nu lucesc în soarele acestei dimineți, dar contrastează puternic pe galbenul de alamă al lanurilor. Colonelii Citirigă și Marinescu, lac de nădușeală, își conduc vânătorii de munte prin agenți de legătură și prin indicații cu mâna.

Soarele este de o suliță pe cer. Distanța până la râul Codima este scurtată la câteva sute de metri. Numai câteva sute de metri sunt până la râul Codima. Trebuie să se deslănțue prăpădul. Intr'adevăr, vânătorii de munte n'au răgaz să-și termine saltul. Prinși în picioare, capetele lor se precipită în fundul lanurilor, ca într'o apă uscată, de spice. Câteva capete nu se mai ridică, peste lanuri, în saltul următor. Lucru trist, dar lucrul acesta nu oprește înaintarea. Mitralierele bolșevice, clevetitoare, țacănesc ca la un concurs, neîntrerupt. Mărind intervalele dintre ei, vânătorii de munte grăbesc pasul din toate puterile. Dacă nu ajung la mitralierele bolșevice până a nu-și fi epuizat puterile, până când benzile acestora nu se vor fi consumat până la un cartuș, lângă cele câteva capete care nu s'au mai ridicat peste lanuri, se vor mai adăuga altele și altele. S'ar putea să nu se mai ridice niciunul. O, dar nu aceasta interesează pe vânătorii de munte în clipa de față. Ar fi prea puțin pentru niște vânători de munte ca ei. Prea puțin. Altceva îi interesează: să nu se mai ridice niciun cap peste lanuri, dar să cucerească râul Codima. Precis, toți vânătorii de munte sunt la fel, fiindcă — laolaltă — toți vânătorii de munte, în trăgători, mai execută un salt, până la râul Codima, dincolo de lanuri. Praf, strigăte, baionete. Bombele de mână scurmă țărâna și o împroașcă în pâlnii subțiri, efemere. Invălmășala durează

atât cât vânătorilor de munte le trebuie să demonstreze că în lupta la baionetă n'au rivali, că sunt fără milă. Incolțiți, bolșevicii ridică mâinile, se predau cu duiumul. Li se face « toaleta », după care sunt trecuți la « curățitori ». Coloana lor, sub sentinele, este impresionantă pe poteca de pe lângă lanuri, între râul Codima și tranșeie. Cu colonelii Citirigă și Marinescu la cot, vânătorii de munte se îndreaptă spre satul Golma, în care intră pe două coloane, în monom, cu armele în cumpănire.

Până în satul Golma, material abandonat, morți. Mai ales, morți. Peste tot și în toate pozițiile.

IN LOC DE EPITAF

Noapte.

Râul Codima este al vânătorilor de munte, al lor. Singur, căpitanul Anghel adastă mașina să-l ducă la Brigadă. El nu poate să uite cum se desfășurase atacul, cum se purtaseră vânătorii de munte și cu prilejul acesta. Luminos, ca într'un film, căpitanul Anghel trece din nou în revistă înaintarea, în trăgători, a vânătorilor de munte și a invălmășelii la baionetă.

Tufele de pelin amar, înțepător, sunt un fel de mogâldețe înalte, sprintare.

Ce o fi făcând majorul pentru care marmita cu cafea călăie și destulă avea un deosebit respect? Cine știe, cine știe! De bună seamă, se cunoaște doar că majorul n'a ajuns odată cu ceilalți vânători de munte la râul Codima, cu toate că plecase cu ei la atac. Șoptit, în spații siderale, cineva fredonează cu elan, vesel, ca atunci când se îngâna ziua cu noaptea:

Vânătorul e voinic

Pâc, pâc, pâc.

N'are frică de nimic

Pâc, pâc, pâc.

Undeva, în satul Golma, cântă iarăși cocoșii. . .

Serg. t. r. C. L. Vâlceanu

Coresp. de război P. P.

CONTRIBUȚIA CAVALERIEI ROMÂNE LA OCUPAREA CRIMEII

ATACUL DIN ISTMUL GENITSCHESK.

Pătrunderea în Crimeea se poate face pe uscat numai prin cele trei istmuri cari o leagă de Ucraina: Perekop, Ssalicoff și Genitschesk. Trupele germane în înaintarea lor victorioasă spre bazinul Donețului, abătuseră un Corp de Armată spre Sud și pătrunseseră prin surpriză în gâtul istmului Perekop oprindu-se în fața fortificațiilor bolșevice. În planul lor defensiv, forțele armatelor rusești considerau Crimeea ca un teritoriu greu de cucerit și în consecință îl fortificaseră încă dela începutul războiului. Intreaga populație civilă fusese rechiziționată în acest scop și lucra intens pentru amenajarea pozițiilor defensive, atât acolo unde terenul oferea obstacole naturale cât și pe întregul litoral al Mării Negre. Odată lucrările de sapă terminate, Crimeea trebuia să formeze bastionul de iernare a trupelor rusești, apărând în același timp o debarcare în Caucaz și alimentând pe Mare, Odessa.

Spre sfârșitul lunii Septemvrie, Mareșalul Timocenکو declanșează ofensiva generală dela Marea de Azov, cu scopul de a recuceri Niprul, de a sili forțele germane pătrunse în Perekop să părăsească terenul și eventual de a putea face joncțiunea pe uscat cu forțele asediate la Odessa.

Cunoaștem în linii generale falimentul total al acestei ofensive terminate cu strălucitul succes al armatelor aliate dela Nord de Marea de Azov. Consecința cea mai importantă

a eșecului lui Timocenko, este că trupele germane n'au fost retrase din Crimeea, astfel că bolșevicii au trebuit să-și aducă armatele dela Odessa pentru concentrarea forțelor defensive în peninsulă.

Germanii au concentrat în istmul Perekop 90 baterii grele și, odată cu declanșarea atacului frontal, au efectuat o reușită întoarcere la Iuschun prin debarcări de trupe, încât rușii, atacați și din spate, au cedat, înlesind germanilor pătrunderea în Crimeea printr'o porțiță, unde fiecare metru pătrat de teren era apărat prin cele mai moderne mijloace cunoscute în tehnica războiului.

Concomitent cu acțiunea principală dela Perekop, trebuiau forțate și trecerile dela Ssalicoff și Genitschesk pentru ca forțele bolșevice să fie cât mai dispersate și să nu se poată concentra în vederea unei apărări eficiente.

Trecerea prin Ssalicoff era încredințată unei brigăzi române de vânători de munte, în timp ce forțarea istmului Genitschesk era dată în sarcina brigăzii a VIII-a cavalerie, supranumită și « Brigada de Fier ».

* * *

Târgul Genitschesk — distrus în parte de aviația aliată — domină țărmul și golful ca înălțime. Podul de cale ferată care trecea peste Golf, fusese dinamitat de bolșevici în retragere. Peste Golf, mai multe case formau un sat pescăresc, după care se întindea « Țara nimănui », până la podul aflat peste o limbă de mare. Acest loc, în lărgime de 6 metri, era punct obligat de trecere, întru cât într'o parte era Marea de Azov, iar în cealaltă « Siwash-ul » (Marea leneșă), cu nenumărate mlaștini și lacuri. Bineînțeles că această limbă de pământ era minată complet. După ea urmau rețele de sârmă și în spate un șanț anticar. Coasta Mării era bine păzită, noaptea atent supraveghiată cu reflectoare, în plus tot țărmul presărat cu mine marine, cu explozii pe o întindere de 800 metri, astfel că o debarcare apărea materialmente imposibilă.

Istmul Genitschesk se prelungește pe o lungime de circa 130 km și o lățime de 500 metri până la Golful Arabat, mărginindu-se cu Marea de Azov și Marea Leneșă.

Misiunea brigăzii de cavalerie era mai întâi de a da un atac de recunoaștere a forțelor inamice, descoperindu-le tăria după puterea de foc și identificându-le bateriile artileriei. În urmă, dacă față de organizarea perfectă a terenului de către inamic forțarea ar fi posibilă, brigada va încerca trecerea, dând peste cap garnizoanele de acolo și împiedicând retragerea sau îmbarcarea lor. Din acest moment, misiunea brigăzii devenea extrem de îndrăzneță și anume scurgându-se pe toată lungimea istmului până la Arabat, Cavaleriștii urmau să-și deschidă drum până la Kerci, unde trebuiau să taie retragerea rușilor spre Caucaz.

* * *

Atacul fusese fixat în ziua de 28 Octomvrie ora 15,30, după o serioasă pregătire de artilerie. Comanda o avea maiorul Aurel Georgescu. Efectivul era de 2 plotoane; baza de plecare: satul pescăresc; obiectivul: podul de cale ferată. Scopul atacului era recunoașterea terenului, identificarea prezenței inamicului, determinarea puterii lui de foc și a se vedea cum intenționează să reacționeze față de intenția noastră de a forța trecerea.

Din spusele prizonierilor se putuse afla — destul de vag forțele inamice; de asemenea se identificaseră 4 baterii de câmp și una grea. Ceea ce se ignora însă, erau amplasamentele armelor automate și exacta organizare defensivă a terenului.

La orele 15,25, dela Observatorul Divizionului de artilerie care susținea acțiunea pornea comanda:

« Dela 110 la 120 miimi, din 2 în 2 miimi, cu șapte învârtituri stânga, de 2 ori secerați »!

Și din liniștea de pe coasta Mării de Azov, începe deodată vacarmul. Un cârd de rațe și-au luat zborul înspăimântate peste golf. Turma de oi rămasă fără păstor, ce păștea liniștită în « Țara nimănui », a tresărit într'un galop fără țință.

Proiectilele cad în fața tranșelor dușmane, formând o perdea de fum și obligându-i să stea îngropați în pământ. În șiruri ritmice, roșiorii pleacă la atac din satul pescăresc; imediat ce ajung în teren deschis se desfășoară în trăgători.

După 20 de minute, barajul încetează, urmând doar lovituri rare care sunt permanent corectate dela postul de observație. Roșiorii înaintează târându-se cu precauțiune; dar observatorul inamic i-a văzut și dirijează acum focul artileriei asupra lor. Concomitent, Brandt-urile colaborează cu artileria printr'un tir de precizie. În fața acestei situații, călăreții încep să-și sape adăposturi, îngropându-se în pământ; Se schimbă focuri timide de infanterie.

Incetul cu incetul, se lasă seara. Rușii nedumeriți încă de intențiile noastre, trag rachete luminoase și folosesc trăsoare. Cerul e luminat feeric ca de un foc de artificii. Ghiulele lasă în urma lor o lungă dâră de fosfor și bucăți incandescente cad pretutindeni.

Seara, plotoanele care au executat atacul se retrag în satul pescăresc să se odihnească, lăsând pe poziții doar o patrulă înaintată.

A doua zi dimineața, pozițiile se ocupă din nou, de astă dată de către 5 plotoane. O ceață groasă împiedică acțiunea, căci artileria—fără vizibilitate—nu poate interveni. Schimbările de focuri de infanterie sunt din ce în ce mai active.

Pe la orele 15, începe o ploaie rece și deasă. Ostașii stau nemișcați pe poziții. Sosește locotenentul Nicolae Tanoviceanu cu un ploton de pionieri, care urmează a încerca să facă o breșă în rețelele de sârmă ghimpată. Dar luna care luminează ca ziua, împiedică apropierea de rețele. Rușii au mitralierele blocate spre podul de cale ferată, astfel că nu mai au nevoie să ochiască și bararea trecerii este asigurată chiar fără vizibilitate.

Spre seară, bolșevicii contra atacă puternic pentru a respinge roșiorii de pe poziții.

Dar și dela noi intervine artileria și concentrează focul Brandt-urilor și al armelor automate. În unele puncte se

upele noastre trec peste un pod de se construit de pontonierii români, în Crimeea.

Mitralieră antiaeriană în acțiune pe frontul Crimeii.

La atac, în câmp deschis, împotriva dușmanului.

Artileria de munte a vânătorilor, a deslănțuit
focul pentru cucerirea înălțimii Capella
de pe frontul Crimeii.

Tunuri de artilerie grea, motorizată, în ac

schimbă și grenade și până la urmă, inamicul se retrage lăsând morții și răniți pe teren.

În ziua de 30 Octombrie schimburile de focuri de artilerie merg progresiv: se vede că rușilor le-a venit muniția. De altfel și la noi s'a făcut aprovizionarea cu obuze. Din partea inamicului trage acum cu o baterie de pe mare, dar tirul e destul de neregulat.

Prin luneta Busche se vede orice mișcare pe teren. În «Țara nimănui» a rămas o căruță cu 5 boi al cărei conducător a fost omorât și zace pe câmp. Vitele pasc. Dinspre gropile roșiorilor o mogâldeată se târește greoi spre sat. Se vede că face eforturi supra omenie să mai poată înainta. Fără îndoială, e destul de greu rănit. În drum i se sparg proiectile în dreapta și în stânga; el nu se poate apăra. Se târăște, apoi rămâne nemișcat, iar se ridică în brânci și continuă. Îl urmărim cu încordare înaintarea. În fine, brancardierii îl descoperă și izbutesc să-l ridice.

Spre seară, Comandamentul Brigăzii explică cum se va continua atacul în zorii zilei. De data aceasta participă 2 excadroane, un ploton de pionieri și unul de căutători de mine.

Deschiderea drumului trebuia făcută prin surprindere de către pionieri; locotenentul Tanoviceanu, pildă de conștiințiozitate și modestie, ascultă calm recomandările. Colonelul Claus, comandantul regimentului preia apoi misiunea de a pune la punct atacul în cele mai mici detalii. Misiunea regimentului este de a încerca să forțeze trecerea istmului. Dacă aceasta nu va reuși prin surpriză, va interveni artileria, asigurând protecția. În cazul când punctul obligat de trecere este prea bine apărat și nu se poate forța, atunci inamicul va fi reținut spre a nu putea interveni în alt sector al frontului, sau a-și începe retragerea.

Atacul este studiat în amănunțime, iar misiunea fiecărui comandant bine pusă la punct.

Se fixează codul de semnale și se precizează orele fiecărei acțiuni în parte. Atacul trebuie să funcționeze organic ca un

mecanism fin, în care fiecare șurub își are rolul bine determinat.

* * *

Noaptea se lasă peste pregătirile care continuă cu înfrigurare. Către orele 2 toate trupele trecuseră în satul pescăresc, eșalonându-se potrivit ordinilor primite. Pionerii se strecoară ca niște umbre, fără sgomot, până în liniile inamice, unde-și fixează încărcătura de trotyl. La un semn, se aud în noapte trei bubuituri și cele trei breșe sunt făcute. Dar bolșevicii sunt în alarmă. Tot focul de care dispun se revarsă asupra șanțului anticar ocupat prin surpriză de 2 plo-toane. Tragerile bateriilor sunt regulate din vreme, astfel că proiectilele cad cu mare precizie. Artileria noastră intervine și bate pozițiile prezumtive ale inamicului. De asemenea, execută și trage contra-baterie. Duelul e năprasnic și continuă cu aceeași intensitate timp de 6 ore. Pământul clocotește. Din când în când, câte un proiectil atinge o mină și atunci explozia este prelungită. Marea repetă ecoul și cerul hurue să se spargă.

Bateriile inamice bat satul pescăresc, baza de plecare la atac; pozițiile sunt bătute cu șrapnele care se sparg cu un fluierat sinistru. Răbufnelile bateriei grele zgudue pământul și surpă pământul la 2 km depărtare de explozie.

Maiorul Trofin conduce tragerea obuzierelor noastre și răspunde la fiecare lovitură a bateriei grele adverse. Nu trece mult și după 40 proiectile izbutește s'o neutralizeze. Ofițerii observatori conduc tirul cu măiestrie. Tragerile sunt permanent corectate și loviturile sunt îndreptate spre locașurile adverse de tragere. Comenzile se succed într'o încordare maximă. Telefoniștii — acești eroi anonimi ai războiului — pleacă sub bombardament în toate direcțiile ca să refacă liniile telefonice distruse.

Și totuși, trecerea nu poate fi forțată. În schimb, elementele înaintate își pot da seama de adevărata organizare a terenului. Locașurile de tragere sunt în adăposturi subterane

bine amenajate, acoperite cu bârne peste care s'a turnat pământ și contra cărora acțiunea artileriei de câmp nu poate face nimic. Aviației nu-i pot fi semnalate, deoarece nimic nu le trădează existența la exterior. Țevile armelor automate ies la suprafață prin creneluri bine camuflate. Toate armele automate sunt blocate pe punctul obligat de trecere, asupra căruia se concentrează tot focul inamic.

Și totuși acțiunea din istmul Genitschesk și-a atins scopul:

1. Reușind să fixeze inamicul pentru a nu interveni în alt sector, și

2. Forțele inamice aflate pe istm, întârziindu-și retragerea, nu se vor mai putea salva, sacrificându-și în orice caz materialul greu și armamentul de însoțire.

Serg. t. r. *Cătălin Ropală*

Coresp. de război P. P.

CAPORALUL BĂCANU RAFAIL

Cine nu-l cunoștea în regimentul nostru de călărași pe Băcanu? Era doar cel mai bun pușcaș-mitralior al brigăzii și numele lui fusese citat în primul ordin de zi din această campanie. Participase la cea dintâi incursiune, în pădurea dela Valva, acolo unde călăreții noștri s'au ciocnit cu elita trupelor sovietice, cu grănicerii din Caucaz.

Fruntașul Băcanu Rafail! Cât de mândru eram că-l aveam în plotonul meu pe acest oltean voinic, cu privirea de vultur, cu fața senină, voluntar în toate misiunile grele.

Băcanu era din Corabia, țăran chiabur dela Dunăre și deci, prin tradiție, călăraș cu schimbul. Cu 64 de ani în urmă, pe vremea tunicilor albastre cu găetane roșii, străbunicul lui servise în acelaș escadron, la Rahova și sub zidurile Plevnei.

În ziua de 5 Iulie, când piepturile cailor noștri despicau undele Prutului, Băcanu era în fruntea primei grupe. Cu trupul întors în șea, nu-și putea lua privirea dela dealurile acelea moldovene, imagine a vechei țări, pe care o vedea pentru ultima dată.

A doua zi, călărașii porneau atacul asupra Hotinului. Timp de 18 ceasuri s'au târât ei prin lanuri de grâu, prin câmpuri de lucernă și prin porumbiști răscolite de obuze, de brandturi și de grenade. Într-o supremă sforțare, o mână de oameni din plotonul 2, înfruntând un foc ucigător și făcând uz de baionetă și de grenade, au distrus o grupă

sovietică de mitraliere, capturând 1 ofițer, 10 soldați și 2 piese. Sufletul acestei isprăvi a fost Băcanu.

Pentru fapta sa vitejască, i s'a prins de piept medalia « Bărbăție și credință » cu spade și a fost avansat la gradul de caporal.

La trecerea Nistrului, la colhozul Vili, la Senderovca, la Crivoi-Osero, la Ivanovka, la Bug și în goana nebună care a urmat, caporalul Băcanu Rafail se oferea voluntar în toate acțiunile, dăruindu-se cu modestia caracteristică neamului nostru de plugari. Nu mai aștepta nicio recompensă. Știa că pentru un schimbăș este foarte greu să ajungă sergent. Pământ? Cele 40 pogoane îi erau de ajuns și afară de aceasta nu s'ar fi despărțit pentru nimic în lume de lunca Dunării lui dragi. Caporalul Băcanu era brav pentru că așa era el plămădit.

Intr'o noapte cu bolta înstelată, escadronul intra în tranșee pe malul stâncos al Niprului. În seara următoare, rușii contra atacau cu forțe mult superioare, sprijiniți de o artilerie care trăgea cu furie. Calm și stăpân pe pușca lui mitralieră, Băcanu trăgea serie după serie, secerând echipă după echipă. Acum era rândul nostru să contraatacăm. Făcându-și semnul crucii, Băcanu a ieșit din groapă și a strigat: « Înainte fraților ». A pornit, cu privirea drept înainte, cu mâna pe trăgaci. A făcut câțiva pași, s'a oprit, s'a aplecat puțin de șale și apoi s'a prăbușit. « A căzut Băcanu » a strigat unul din grenadierii grupei I-a. Cu tot focul dușmanului, am alergat câțiva spre el. Ne era prea drag.

Băcanu zăcea cu capul aplecat puțin pe umăr. În mâna stângă ținea o carte postală, pe care o scosese atunci din buzunarul vestonului. Avusese puterea să mai scrie pe ea, cu mâna lui de muribund, « mort pentru țară ». Ne-a privit cu ochii lui mari și ne-a spus: « Luați-mi gențile cu cartușe. Stați lângă mine până când îmi dau sufletul ». A murit pe o plajă de nisip. Unda Niprului îi acoperea din când în când cizmele împodobite cu rozeta lui de călăreț. L-au ridicat

brancardierii și l-au îngropat într'un sat pustiu, la umbra unor salcâmi.

După câteva zile, escadronul trecea Niprul și relua urmărirea. Un călăreț din prima grupă purta la mână un cal înșeuat, cu pachetajul și sabia prinsă în stânga, calul caporalului Băcanu Rafail, decorat « post mortem » cu « Virtutea Militară », cea mai înaltă distincție românească ce se acordă trupei.

Locot. rez. *Ion V. Emilian*
dintr'un regiment de călărași

FORȚAREA TRECERII DELA EST DALN-KAMISCHI

În timp ce cavaleriștii noștri desfășurau acțiunea dela Genitschesk, vânătorii de munte fixau inamicul în istmul Ssalikoff.

În momentul când forțele Corpului 42 german au dat peste cap rezistențele dela Perekop, vânătorii au început atacul la Ssalikoff. Aici au găsit o situație similară cu a celorlalte istmuri. Numai că aici nu se puteau lăsa forțe inamice, care la un moment dat ar fi avut posibilitatea de a se mișca liber în spatele aliaților. De aceea, atacul de aici a fost bine pus la punct. Astfel, acțiunea vânătorilor de munte a fost sprijinită de 13 Stukas, care și-au spus un cuvânt greu în bombardarea și distrugerea amenajărilor de teren. De asemenea, germanii au executat o întoarcere mai aspră, căzând în spatele apărătorilor la Dschankoj, după cum manevraseră și la Iuschun în forțarea Perekopului. Cu dușmanul în spate este greu a menține o poziție, de aceea bolșevicii au trebuit să se retragă precipitat, distrugând în urma lor podul dela Tschongar și lăsând ariergarde de sacrificiu, cu misiunea de a întârzia înaintarea Românilor prin hărțueli neînterupte.

* * *

Brigada neputând trece prin Genitschesk, primește misiunea să pătrundă în Crimeea prin istmul Ssalikoff. Aici, urmele

bătăliei sunt încă proaspete. Pretutindeni gropi de obuze, clădiri dărâmate, iar gara încă mai fumegă. Din loc în loc, uriașe găuri deschise, marchează exploziile cauzate de atacul Stukas-urilor. Lungi întinderi de rețele de sârmă bine întărite cu șine de cale ferată, sunt dublate de un șanț anticar adânc și lung, umplut cu apă. În dreapta și în stânga, drumul minat e jalonat cu îngrijire. Pionierii între timp își continuă misiunea de desgroparea minelor, care zac acum inofensive de-a lungul șoselei, în mari cantități. În fiecare loc unde terenul prezintă cel mai mic avantaj, sunt săpate tranșee, locașuri bine întărite pentru armele automate cu creneluri ingenios camuflate. Dispozitivul defensiv este una cu pământul, încât ești în fața cazematei fără să bănuiești că de acolo pândește moartea. Planul de foc este astfel realizat. Focurile sunt încrucișate și trecerea devine imposibilă.

Trecem podul peste Tschongar, construit în grabă de pionieri. Lungi coloane de vânători, călăreți și artileriști, pătrund în Crimeea într-o voioșie de zile mari. Caii sunt slăbiți, dar în trapul lor mărunț se vede parcă aceeași perseverență românească și aceeași dorință de a duce campania la bun sfârșit. Poate și ei sunt mirați să vadă frământând sub copitele lor, pământul de stepă de unde până acum un an porneau hordurile cotropitorilor.

Niște vânători de munte au capturat 3 cămile și acum se leagănă ritmic pe cocoșe, privind din înălțime: spectacolul are pitorescul său. Dacă mai adăugăm culturile întinse de bumbac și alune americane, trebuie să recunoaștem peisajului exotismul culorii locale.

Suim un deal și ne găsim în pozițiile artileriei inamice, care cu două zile înainte mai domina intrarea în Crimeea. În retragerea lor, rușii au dinamitat cele cinci baterii, astfel că în jurul lor a rămas numai un morman imens de obuze explodate.

La sfârșitul lui Septemvrie, bolșevicii demontaseră aceste baterii de coastă și le amplasaseră pe planșeuri betonate. Pozițiile sunt într'adevăr impresionante atât ca fixare, cât și

ca ascundere. Țevile îndoite și desfăcute de puterea exploziei, își rânjesc acum neputința; pretutindeni numai fierărie, tinichele, fum și miros de pulbere.

Părăsim acești monștri fără vlagă și ne continuăm drumul în deșertul Crimeei, sub un cer cețos de toamnă pe un teren în care ochiul nu găsește nici cea mai mică desfătare. Trecem prin sate tătărăști, cu case specific construite aproape în întregime din lut, cu ferestre mici, abia răsărind dela nivelul pământului.

Dela Dschankoj, drumul merge paralel cu calea ferată. Distrugerea sistematică a liniei ne arată încă odată măiestria unui popor care-și întemeiază toată revoluția pe distrugere și brutalitate.

Trec șiruri nesfârșite de prizonieri, cari nu-și ascund bucuria că pentru ei războiul s'a terminat. În Seitler cantonăm. Este o fostă colonie germană. De altfel gospodăria orașelului denotă imediat prezența poporului civilizat. Găsim aici refugiați ucrainieni din Kiew, care ar vrea să se întoarcă la casele lor.

* * *

Inamicul în retragere se pare că a marcat o ușoară ezitare în a se imbarca în porturile Mării Negre, sau a organiza o nouă linie de apărare în Munții Iaila. Energica urmărire a trupelor aliate le-a spulberat gândul unei noi linii organizate de defensivă, decizându-i spre alternativa imbarcării, astfel că bolșevicii își fixează trei axe de retragere: Kerçi, Feodosia și Sebastopol. Acest din urmă port, bine fortificat urma să fie apărat cu toată îndârjirea, formând în același timp plămânul pentru flota rusească, izgonită încetul cu încetul din toate porturile Mării Negre.

Trupele noastre de cavalerie, în primul rând un regiment mecanizat, pentru a-și putea îndeplini mai bine misiunea lor de urmărire, intră în compunerea detașamentului german, rapid, al Colonelului Lindemann. Astfel ele străbat o regiune

lipsită total de apă, de furaje, de cantonamente, cu șosele desfundate și, cu toate că sunt în contact permanent cu ariergărzile inamicului foarte puternice, dotate cu artilerie și cu toate calibrele de Brandt-uri, totuși parcurg etape zilnice variind între 35—60 km.

Astfel ele trec prin Kijanly, Seit-eli, ocupându-le și curățindu-le de inamic și, la 4 Noemvrie, izbutesc să intre victorioase în Feodosia. Inamicul hărțuit în deaproape, și-a văzut speranțele de imbarcare în acest port spulberate, deoarece aviația aliată domina aerul.

Feodosia este un oraș mare, cam de două ori cât Constanța, și un însemnat port la Marea Neagră. Pe străzi domnește o mare afluență, în special de femei, care primesc cu flori trupele aliate. Toată populația respiră ușurată că a scăpat de hoardele devastatoare, care în fuga lor au incendiat tot ce-au putut: până și cabinele de baie de pe plaje au fost distruse. Cisternele de benzină ard, împrăștiind un fum negru și gros.

Regiunea din jurul Feodosiei este foarte fertilă în livezi și podgorii, iar vinurile produse aici sunt renumite în întreaga Rusie.

Aici se găsește și un însemnat centru de fabrici de sticlărie. De-alungul șoselei stau grămezi nesfârșite de sticlă pisată pe care bolșevicii nu au mai avut timpul s'o împrăstie pentru oprirea coloanelor motorizate.

Se capturează imense depozite de conserve de pește, vinuri și compoturi. O mare manufactură de tutun căreia i se dăduse foc, poate fi salvată prin străduința trupelor noastre.

Pe străzi se aude mult vorbindu-se românește: sunt rămășițe din cei 15.000 basarabeni ridicați la începutul războiului și duși la Odessa, apoi porniți spre Crimeea și Caucaz pentru săpat tranșee și șanțuri anticar.

* * *

De-alungul coastei se înșiră nenumărate adăposturi care urmau să protejeze o debarcare dinspre Mare. Acum șanțu-

rile sunt inundate de ploaia torențială căzută în ajun și de valurile mării furioase care după ce au acoperit calea ferată, spală acum și șoseaua. Stai nelămurit în fața tuturor acestor obstacole de apărare, care au necesitat o uriașe cheltuială de material și o risipă extraordinară de mână de lucru și care s'au dovedit ineficace în fața acțiunii hotărâte a înaintării germano-române.

Brigada reintră efectiv în comanda unităților sale, colaborând operativ sub ordinele Corpului german. Misiunea Brigăzii este de a pătrunde inițial pe direcția Daln-Kaminschi (12 km. Est Feodosia) spre Marfowka, învăluind pe la Sud rezistențele inamicului. Ulterior urmează să cadă în flancul și spatele inamicului, care opune o dârză rezistență diviziilor germane, ocupând și interceptând comunicația Feodosia-Marfowka-Kerci, tăind astfel drumul bolșevicilor în retragerea lor pentru imbarcarea spre Caucaz.

Regimentul de călărași mecanizat pleacă din Daln-Kaminschi și la 6 Km. Est, e primit cu un viu foc de artilerie și Brandt-uri. Artileria noastră sub comanda căpitanului Cazan răspunde prompt. Astfel unitățile noastre ajung la un șanț anticar nebănuț, unde, după o scurtă luptă, resping avantposturile inamice. Aci se găsesc în fața unei poziții naturale care fusese minunat completată cu lucrări de sapă: vâlceaua care cobora dinspre șanțul anticar era brăzdată de întinse rețele de sârmă; drumul până la rețele era minat, iar dincolo de pârâiașul ce străbătea valea, terenul urca pe o coastă. Acolo erau tranșeele inamice.

Dinspre mare, adăposturi bine camuflate, lucrate în bârne groase, fier și ciment, păzeau trecerea cu foc susținut, încrucișându-se cu cel deschis de două cazemate puternice în beton ce străjuiau spre mare și în stânga văii.

A încerca un atac pe pozițiile rusești, plecând dela șanțul anticar, străbătând valea minată și barată de focul artileriei și Brandt-urilor, sub directa bătaie a armelor automate și oprită în ultimă instanță de rețelele așezate și ele în distanța eficace a granatelor, părea o imposibilitate materială. Această ma-

nevră îndrăzneată și greu de conceput, dădea o mare încredere și siguranță bolșevicilor care apărau trecerea.

Căpitanul Meculescu, însă, pornește la atac conducându-și escadronul cu un curaj nemaivăzut. Călăreții svâcnesc din șanț și pornesc într'un iureș nestăvilit: fiecare cută de teren este folosită. Trec câmpul de mine fără să se oprească, fără să chibzuiască la primejdiile ce-i pândesc la fiecare pas. Încă un salt și sunt la rețele: acolo se încinge un crâncen duel cu granate. Cad morți și răniți peste tot. Sublocotenentul Vișoreanu rănit la față continuă lupta. Maiorul Cazacu care comandă atacul este pretutindeni, încurajându-și trupa.

Soldații într'un ultim efort, atacă rețelele cu lopețile și carabinele, iar de acolo se strecoară spre tranșeele inamicului pe coastă.

Bolșevicii sunt uluiți. Un soldat rus vrea să se predea, împins de « tovarăși » ca să vadă ce vor face ai noștri cu el, dar este împușcat pe loc de ofițerul său, care ieșit pe jumătate din groapă, conduce tirul cu granate.

Deodată răsună un « ura » cu sgudui de tunet și călăreții atacă la baionetă. Ofițerul rus cade străpuns în ceafă.

Soldații roșii se predau, iar ai noștri cari cu o oră mai înainte le juraseră moartea, îi primesc cu bunătațe. Un sergent cu piciorul rupt de o granată, oferă o țigare celui ce-l țintise. Bolșevicilor nu le vine să creadă; ochii lor oblici de mongoli, privesc îndobitociți spre învingătorii miloși.

Toată coasta e roșie de sângele curs din belșug. Pe o baionetă înegrită de fum, sprijinită între două cracane, mai sfârâie încă halca de carne din care se pregătea ospățul sălbaticilor.

Dar rezistența nu e sfârșită. E rândul cazematelor să deschidă foc ucigător. Acum intră în acțiune și escadronul căpitanului Predescu care poate ataca dinspre mare.

Cazematele sunt luate sub focul tunurilor anticar și lovite în plin. Bolșevicii în panică încearcă să le evacueze, dar cad secerați de focul mitralierelor.

Bateriile ruse văzând că situația e pierdută, vor să se retragă, dar tunarii noștri le încadrează atât de bine, încât rămân pe teren amuțite.

Atacul reușește pe deplin. În 4 ore, avantposturile inamice fuseseră respinse, iar poziția minată fortificată, străpunsă, distrugându-se și două cazemate.

Se inventariază capturile și se numără pierderile: 18 voinici au trecut în lumea celor drepti. Pe frunțile a 32 de răniți, strălucește mulțumirea victoriei.

* * *

Eroismul escadronului căpitanului Meculescu este răsplătit prin 20 de decorații « Crucea de Fier » acordate de comandamentul german, 5 pentru ofițeri și 15 pentru trupă.

Ploaia care nu mai conținește face înaintarea călărașilor mecanizați imposibilă. Ei părăsesc mașinile de pe drumurile desfundate și continuă mersul pe jos. Pe malul mării se văd numeroase cazemate în construcție; materiale ca fierărie, stâlpi de lemn, saci cu ciment și cue, arată clar intenția bolșevicilor de a fortifica Crimeea, transformând-o într'o cetate inexpugnabilă. Numai că intenția lor a fost depășită de rapiditatea forțelor germano-române.

Ambele regimente de călărași își continuă înaintarea spulberând rezistențele ce răsăreau în cale, astfel că în ziua de 7 Noemvrie 1941, își ating obiectivele: Kop-Kipschak-Mamat, cota 157, interceptând șoseaua spre Kerchi atât la Est cât și la Vest. În acest fel retragerea Rușilor pe artera principală este tăiată.

Comandantul corpului german, Generalul Bieler, este foarte mulțumit de comportarea trupelor române și trimite următoarea telegramă Comandamentului Brigăzii Române de Cavalerie:

« Cea mai vie admirație pentru succes! ».

O prețuire sinceră și caldă pe care vitejii noștri au meritat-o din plin.

Serg. t. r. Cătălin Ropală
Coresp. de război P. P.

Submarin românesc în apele
Mării Negre.

În fața submarinului o vedetă brăz-
dează valurile...

Tunul submarinului este gata să intre
în acțiune...

Tunurile sovietice, capturate în Cr
mea, se întorc împotriva bolșevicilor

Parte din enorma pradă de răz
luată dela bolșevici.

În retragere, bolșevicii părăsesc
terialul de luptă care e strâns
inventariat cu grijă.

URMĂRIREA SPRE KERCI: DETAȘAMENTUL DRAGOȘ

Comandamentul german sub ordinele căruia opera Brigada noastră de cavalerie, cere să se continue înaintarea și urmărirea înamicului, cu maximum de viteză, pentru a nu permite bolșevicilor să se organizeze pe noi poziții defensive și nici să poată câștiga timp pentru ca îmbarcarea lor la Kerchi să decurgă în mod normal.

Bravii noștri călăreți își continuă urmărirea. Nu-i oprește nici ploaia rece ca ghiața și nici tunurile artileriei de pe mare, nici încercarea disperată a aviației bolșevice de a stăvili înaintarea prin atacuri înverșunate asupra coloanelor, nici loviturile lașe date de francirorii lăsați în spatele frontului.

Toată brigada participă la acțiunea de urmărire, folosindu-și la maximum slabele forțe ce-i stau la dispoziție; ea era precedată de un detașament de urmărire. La acest detașament fu atașat căpitanul Dragoș Georman ca ofițer de legătură cu Brigada; cum însă el luă comanda efectivă, unitatea capătă denumirea de « Detașamentul Dragoș ». Forța detașamentului de urmărire era de un escadron, întărit cu un ploton de mitralieră, două plotoane Brandt-uri și o secție anticar.

Detașamentul Dragoș nu poseda nici blindate, nici tancete de recunoaștere, nici motocicliști; avant-garda era formată de un « Horch » de recunoaștere, urmat de un escadron îmbarcat în mașini. Misiunea detașamentului era de a

descoperi pe inamic, a-i nimici forțele mai slabe, semnalând grosului pe cele organizate și a păstra permanent contactul, nelăsându-i timpul necesar pentru o regrupare.

În «Horch-ul» avant-gărzii, pe lângă Comandantul detașamentului se găseau și voluntarii: serg. t. r. Dragomir Gh., caporal Lidvin Ștefan și soldații Bogdan Matei și Nedelcu Ioan.

Prima misiune a detașamentului fu de a identifica trupele rusești care ocupau satul Kerleut și puterea lor de foc.

În apropierea satului, avant-garda surprinde avant-posturile ruse și înainte ca acestea să poată da alarma, deschide focul chiar din mașină. Primii bolșevici o rup la fugă; dintr-o văgăună iese un ofițer cu 20 soldați, iar dinspre Kerleut încep să se audă mitralierele rusești.

Căpitanul Georman nu stă pe gânduri: sare din mașină împreună cu echipa de voluntari, și în timp ce Dragomir pune mașina la adăpost, Bogdan și Nedelcu deschid foc viu cu pușca mitralieră. Între timp sosesc și mașinile detașamentului și astfel întreaga unitate intră în acțiune. Brandt-urile rusești încearcă să oprească înaintarea cavaleriștilor, care în frunte cu șeful lor atacă satul Kerleut cu un elan de neînfrânt. Și pentru ca acțiunea surpriză să fie desăvârșită, detașamentul operează o reușită manevră de flanc, căzând în spatele inamicului. Rușii nu mai pot opune o rezistență și mai ales, necunoscând forțele atacatorilor, fug, iar parte se predau. Sunt capturate: 8 mașini, 4 brandt-uri, 120 prizonieri și alt material. Satul este curățit de orice rezistență.

A doua zi, detașamentul înaintează spre satul Oskaw-Tobe. De pe un deal se observă coloane motorizate inamice care înaintau cu intențiunea de a ocupa satul pentru a-l transforma într'un punct de rezistență. Cei din prima mașină, dându-și seama de cele ce vor urma, pornesc cu toată viteza, deschizând focul și nelăsând inamicului timpul de a lua poziție.

Pe rând și celelalte unități ale detașamentului intră pe ulițele satului, cooperând cu foc de mitraliere și brandt-uri

la panica semănată printre bolșevici. Fiecare casă trebuie cercetată. Caporalul Lidvin, voluntar de 18 ani, zărește pe o fereastră doi ofițeri ruși cari se odihneau; el pătrunde în casă și cu două pistoale întinse îi somează; surprinși, aceștia îl urmează. Apoi cu ajutorul unui soldat înarmat cu o pușcă mitralieră, mai scoate din aceeași casă un ofițer și 21 soldați pe care-i conduce la comandament.

Dar detașamentul nu are timp de odihnă și-și continuă îndrăzneța lui înaintare. Din satul Kary, căpitanul Georman vede la circa 2 kilometri, o coloană de trupe care intră în Marfowka și o altă coloană care se îndreaptă spre același obiectiv, venind dinspre Altskin. În timp ce se gândea pe care să o atace, descoperă o baterie inamică în plină acțiune care bara intrarea în Marfovka a trupelor aliate. Văzând că se găsește în plin dispozitiv inamic, căpitanul Georman înțelege că numai o acțiune-fulger îl poate salva. Mașinile se apropie de baterie și la 300 metri deschid focul prin surprindere.

Se încinge o bătălie distrugătoare: tanchetele rusești trag spre a proteja bateria; un tun este întors spre detașament și trage cu mitralii la gura țevii. O mașină de a noastră este incendiată și muniția de brandt face explozie. Noroc că soldații din ea și șoferul coborîseră.

Tanchetele văzând că atacatorii sunt în număr restrâns, pornesc la contra ofensivă. Acum intră în acțiune secția anticar a sublocotenentului Slăvescu, care din primele două lovituri incendiază o tanchetă; celelalte fac cale întoarsă. Ai noștri le urmăresc îndeaproape.

Un soldat care se hazardase până la 4 metri de o tanchetă cu gândul de a-i azvârli o grenată la șenile, este observat de rusul ce o conducea. Acesta sare jos și-l ia la ochi cu pistolul. În acest moment soldatul român se împiedecă și cade; rusul crede că l-a ucis și se îmbarcă iarăși spre a scăpa cu fuga de urmărire.

Dar soldatul nostru nu-și pierde cumpătul și târându-se pe burtă, izbutește să scoată cuiul care susținea tunul anti-

car tras de tanchetă, astfel că tunul rămâne pe teren în timp ce rusul își continua liniștit drumul fără să bănuiască nimic.

Din focul armelor noastre automate cade lovit mortal comandantul bateriei bolșevice care dirija tragerea. Oamenii din subordine intră în panică. Batalionul din apropiere depune armele. Intr'o jumătate de oră câmpul e plin de cadavre, fugari și prizonieri. Detașamentul capturează bateria completă cu utilajul ei, două brandt-uri, un tun anticar, 120 prizonieri și 4 ofițeri.

În ziua următoare, detașamentul atacă satul Serajmin de pe lacul Tobetschikskoje, care printr'o «portită» comunică cu marea. Prin această portită pătrunseseră două vedete care susțineau cu foc rezistența pe uscat. De asemenea două vase de război acționau cu artileria de pe mare. Deși satul era apărat și protejat prin însăși avantajul terenului, detașamentul Dragoș-Georman, printr'o reușită întoarcere, cade în spatele bolșevicilor, ocupând poziția.

* * *

Grosul forțelor Brigăzii, urmează îndeaproape detașamentul de urmărire. Astfel în ziua de 8 Noemvrie atacă și cucerește satul Marfowka, însemnat nod de comunicație, și împingând la maximum, depășesc «valul tătarăsc» nelăsând inamicului timpul necesar a se amplasa și a-l apăra. În dimineața lui 9 Noemvrie, bolșevicii contra atacă puternic acest punct de rezistență, dar călărașii nu se lasă intimidați și sub focul lor bine susținut, dușmanul este pus pe fugă.

În aceeași seară, prin atingerea de către detașamentul înaintat a punctului Serajmin, ei depășesc obiectivul fixat de Comandament, ajungând la 12 km. de Kerchi.

Colonelul v. Wötke din Statul Major, informat de marșul cavaleriștilor români, denumește acțiunea noastră drept «fulgerătoare»!

De acolo, Brigăzii i se încredințează misiunea de a se abate spre Sud, pentru a curăți și nimici forțele inamice ce mai re-

zistau spre Sud și Sud-Estul peninsulei Kerchi. Înaintarea continuă prin Biketsch, Dschenkeschel, Mariefka, Tscholenk, iar în ziua de 10 Noemvrie, către orele 15, comandantii de regimente raportează că au atins litoralul mării între Kis-Aul și Kop-Takyl, luându-se în pază coasta mării.

Brigada, după un marș susținut de circa 330 km, efectuat în 10 zile pe drumuri complet impracticabile, își încheiease astfel misiunea cu cele mai strălucite rezultate.

Prețuind la justa ei valoare tenacitatea românească, Comandantul Corpului German, sub ordinele căruia a operat Brigada, adresează următoarele rânduri Comandamentului nostru:

«Pe ziua de 13 Noemvrie, Brigada d-voastră iese operativ de sub ordinele mele. Faptele Brigăzii, în luptele din Crimeea, vor intra în istoria războaielor. În devotata camaraderie de arme, Cavaleria română a adus aportul ei la izgonirea forțelor bolșevice din Crimeea. Cu această ocazie. Brigada a re-purtat succese, de care poate cu bună dreptate să se mândrească. În special, în luptele de urmărire din 8 și 10 Noemvrie.

Aduc Brigăzii recunoștința cea mai perfectă și îi urez și de aci înainte noroc ostășesc»!

General BIELER

* * *

Acestea au fost episoadele războinice, arătate pe scurt, ale Brigăzii 8-a de Cavalerie, în războiul Crimeei, din anul 1941, luna Noemvrie.

Eroismul și perseverența soldatului român în acest răstimp, nu găsește cuvinte mai potrivite de laudă.

Înaintarea într'un teritoriu pustiu, lipsit de apă, de furaje, cu drumuri desfundate de ploi, cu nopți dearândul pe poziție sub ploaia de obuze, cu vânt rece de stepă, cantonamente reci pline de păduchi și cârduri de șobolani flămânzi, cu refrenul apăsător și obsedant cu care te întâmpină sătenii; «zabrale

comuniști » (au cărat tot, comuniștii), care sună tânguitor ca un vaet de ani de suferință, cu mulțumire când poți găsi apă de ploaie ca să-ți astâmpări setea, cu murdăria și noroiul imens prin care mergi orbăcând în noapte, numai toate acestea pot reda fidel imaginea a ceea ce înseamnă pătrunderea tot mai adânc în teritoriul bolșevic.

Câmpul lipsit de orice vegetație se întinde sterp sub un cer de plumb; cât vezi cu ochii niciun copac, niciun râuleț, nimic care să-ți desfete privirea. Pe sus, păsări lucitoare de metal, care pândesc ca și corbii coloanele de trupe lipsite de adăpost, ca să se poată năpusti asupra lor.

Și în urma păgânilor rămâne numai scrum, miros de pârjol și cadavru. Blestemele populației îi urmează în retragerea lor grăbită.

... La capătul tuturor efortărilor, peste privațiunile de orice fel, trecând peste dorul de a auzi susurul blând al graiului românesc, doinind în suflet chemarea pământului strămoșesc, se așterne încordarea unui singur țel care te mână înainte: *Victoria!*

Serg. t. r. *Cătălin Ropală*
Coresp. de război P. P.

CU TUNARII ÎN CRIMEEA

...De alaltăeri, Regimentul meu de Artilerie de câmp este trecut la Brigada Vânători de Munte, destinată a lua parte la luptele din Crimeea.

Timpul se înăsprește și ploile nu ne dau răgaz.

Înaintăm cu greu, dar învingem toate piedecile care ni se opun în cale.

Regimentul ajunge astfel în fața Istmului Salicov, pe care trebuie să-l forțăm.

SALICOV

În Gruparea Artilerie de sub comanda mea, mai intră un Divizion Tunuri de Munte și un Divizion de Artilerie Călăreață, care apoi primește altă misiune.

Nu avem timp de pierdut: chem imediat la recunoaștere pe Comandanții de Divizioane.

După despărțire urc pe o șiră de paie cu Căpitanul Dumitru Gh. Ștefan și locot. Cârjeu Gh., pentru a cerceta mai bine sectorul nostru.

Abia ajunși în vârful șirei, ne și pomenim cu o ploaie de proiectile.

Fusesem văzuți.

O alunecare pe coasta șirei, și într-o clipită, suntem jos.

Trebuie ales un alt punct, de unde să vedem mai bine și să nu fim observați.

Imi dau seama că este reperată și camioneta mea cu care venisem și pe care, recunoscând-o, Rușii caută cu orice preț să o distrugă. Incercăm să o ascundem, dar ghinion! Manivela a rămas la șofer și el nu se află cu noi.

O târîm după șiră cu multă greutate și camioneta este salvată.

Ne instalăm observatorul în podul unei clădiri de lângă gara Salicov, unde se află și căpitanul Alexiu din Divizionul de Munte; locul nu este mai departe de 200 m. de primele rețele de sârmă.

Laolaltă studiem terenul, care are o organizație drăcească:

Lărgimea Istmului este numai de aproximativ 400 m. Vedem nenumărate rețele de sârmă ghimpată întinse pe șine de fier, pe câte 9 rânduri; maiuri groase de fier, puse des; obstacole contra carelor pe mai multe rânduri; șanțuri anticar, gropi-curse pentru carele de luptă, acoperite și bine camuflate, lucrări și adăposturi nenumărate ce leagă cazematele, aruncătoare de flăcări, diferite mine, artilerie ușoară, grea și de coastă, cu multe mortiere de toate calibrele... Iată cum ne întâmpină Rușii, la intrarea noastră în Crimeea.

Ne dăm seama că vom avea de furcă pentru cucerirea acestei poziții.

Ziua și ora atacului sosesc îndată.

Loviturile noastre pornesc fulgerător și efectul lor este imediat simțit. Rușii, uluiți prin surprindere și loviți în plin, cedează până seara terenul din fața primelor cazemate.

Artileria rusă de coastă trage disperat; loviturile ei dau o sinistă legănare podului pe care ne aflăm, făcându-ne impresia că plutim pe un bastiment scuturat de uragan.

Până aici nu am întâlnit încă un astfel de infern!

A doua zi, atacul se reia cu aceeași vigoare. Inebuniți de focul tunurilor noastre, buimăciți de înaintarea dârză a bravilor vânători de munte, muscalii au dispărut de parcă i-ar fi înghițit pământul!

Se duc nebuni și nu se opresc decât la Feodosia și Sevastopol, pustiind prin foc și distrugere, totul în calea lor. Cei mai cuminți — cari desigur știau că Românii sunt buni la suflet cu cei slabi, — s'au predat.

Pe drumul nou făcut printre nenumăratele obstacole, înaintăm în galop.

Trecem pe lângă tunurile de coastă cari ne-au bătut dela foarte mare distanță, — distruse în fugă de bolșevici, ca răzbunare că nu i-au ajutat cu nimic și că de acum totul s'a sfârșit.

Ii urmărim continuu cu înfrigurare și cu mare viteză. Nemaî avînd cu cine ne bate, pentru un moment, concurăm cu bravii vânători de munte la acțiunile de distrugere a «partizanilor», un fel de bandiți de codru care atacă din ascunzișuri convoaiele noastre și satele lor proprii.

Poporul din Crimeea răsuflă ușurat că a scăpat de pacoștea bolșevicilor și de tâlhăriile acestora, neștiind cum să-și arate mai bine recunoștința față de noi.

După aceasta, ne revine marea cinste de a fi aleși în vederea cuceririi fortificațiilor din fața Sevastopolului.

După acțiunea dela Feodosia-Sudac, regimentul se re-grupează, formînd o singură grupare de artilerie, denumit Gruparea de Artilerie Română, pusă sub comanda mea, fiind subordonați direct Corpului de Armată German, în vederea acțiunii dela Sevastopol.

Alături de noi, luptă Divizionul Tunuri de Munte, care la început a făcut parte din Gruparea mea și cu care am stat împreună la acelaș observator, tot timpul acțiunii.

SEVASTOPOL

La prima recunoaștere, suntem salutați cu o ploiaie de proiectile.

Eram aproape de Ruși și ardeam de dorința să-i tratăm din belșug, ca să nu le rămânem datori cu nimic.

Pentru a putea ocupa zona pozițiilor ordonate, Divizionul de obuziere trebuia să treacă un munte, care nu

fusese călcat decât cu piciorul, iar piesele purtate pe brațe de bravii noștri tunari, ajutați de neobosiții pionieri de munte.

Isprava asta a stârnit admirația camarazilor germani, — cari și-au mărturisit-o în scris prin Comandamentul Artileriei Corpului de Armată German, — care adăoga și mulțumiri pentru frumoasa noastră acțiune.

Postul de comandă, în timpul acțiunii, îl aveam lângă observator, în niște găuri descoperite, deși eram în toiul iernii și gerul destul de bine simțit.

Din Grupul de comandă, aveam lângă mine pe căpitanul Dimitriu Ștefan, locot. Cârjeu Gh. și sublt. rez. Rogozea, restul fiind trimiși la Batalioanele de Infanterie, pe rând, pentru un cât mai strâns contact.

Comandantul Grupului Vânători de Munte este la un loc cu noi.

Suntem căutați cu multă înfrigurare de Ruși, care încearcă să ne atace cu mortiere grele, artilerie grea și ușoară, precum și cu aviație...

Știu ei că bucuria le vine dela noi și de aceea ne acordă cea mai mare atenție.

Bateriile noastre, precum și celelalte observatoare ale divizioanelor și bateriilor, sunt de asemenea căutate cu disperare de ruși.

În apropierea mea sunt și observatoarele Divizionului de obuziere, și al bateriilor sale, precum și observatoarele unui divizion de artilerie german.

Domnea o caldă atmosferă de bună camaraderie între noi și camarazii germani cu legături durabile și amintiri comune.

Parcă-l văd pe plutonierul Gârcu Mihai și serg. major Hâncu Vasile, discutând cu plutonierii germani, fiecare exprimându-se în limba lui, ajutați și de semne, la care mai adăuga fiecare și un cuvânt cunoscut, arătându-mi apoi că se înțeleg perfect.

Mâncarea și-o împărțeau frățeste între ei, pe măsură ce venea, iar noaptea, ghemuindu-se unul lângă altul în adăpost, își continuau discuția din timpul zilei.

Intr'una din zile, trei lovituri de mortier greu cad la doi metri de adăpostul nostru dela observator, iar una se înfige în marginea șanțului fără a exploda.

Dumnezeu ne-a ferit și de data asta.

În altă zi, văzând Rușii că nu ne pot face nimic, încep a ne bate la observator cu tunuri anticar și antiaeriene.

Se vede însă, că, nefiind mulțumiți nici de această ispravă, au început a ne trimite proiectile enorme, trase de artileria de coastă și de mare calibru de pe vasele lor de război, care făceau gropi enorme, scoțând pomii din rădăcini și aruncându-i la mare distanță.

Cu aceasta își arătau tot ce știua și tot ce aveau.

Venea acum rândul nostru.

ATACUL CAPELEI

Ziua de a atac a Dealului Capelei, precum și a satelor Karlovka, Tschorgony și a înălțimilor Tschorgony, se hotărîse pentru 17 Decembrie 1941.

Așteptăm cu înfrigurare ora atacului pentru a-i vedea sărind ca purecii din ascunzișuri și întrecându-se în fugă spre Sevastopol.

Din partea Armatei Germane, este trimis căpitanul de Stat Major H. Heck.

Imi revenea cîntea să sprijin acțiunea Brigăzii Mixtă Munte, cu regimentul meu, care forma Gruparea de Artilerie Română.

Totul era pregătit până în cele mai mici amănunte.

« Nae », spun căpitanului Dimitriu Ștefan, « fă-te ochi »! « iar tu Ghiță », spun locotenentului Cârjeu, « fii gata la telefon și cu harta sub nas »!

Transmisiunile funcționau minunat, iar ajustările odată terminate, deslănțuim tragerea.

Spectacol măreț! Loviturile așezate cu o precizie matematică, produc o plăcere nespusă rușilor, care pentru un moment, buimăciți, nici nu suflă.

Căpitanul german Heck se află lângă noi, admirând spectacolul ce-i oferim și felicitându-ne de precizia tragediilor noastre, pe care le urmărea cu foarte mare interes.

Cazematele puternice, aflate chiar pe firul văii Dealul Capelei, interziceau complet trecerea văii și pentru a nu se măcina trupa în zadar, atacul s'a amânat pentru ziua de 19 Decembrie 1941, timp în care urma a se găsi leacul și pentru aceste blestamate vizuini.

Ziua și ora atacului sosește.

La observatorul nostru vine și d-l general Lascăr Mihail, însoțit de maiorul german de Stat Major Strempel.

Oferim același spectacol măreț!

Vânătorii de Munte cuceresc pe rând, până la 21 Decembrie, Dealul Capelei, satele Karlowa și Tschorgony și înălțimile Tschorgony.

Rușii, care la început se încăpățânașă a rezista, se împart în trei grupe distincte: unii cari se predau, alții ce-și dau duhul în legea lor și alții, care, în fuga mare, măsurau valea spre Sevastopol.

Acum Rușii, lipsiți de observatoare, stau și plâng pe văile ce duc spre Sevastopol.

Din când în când, tunurile de mare calibru de pe vasele lor de război, prin câteva lovituri, le arată că încă nu au ridicat ancora, la care apoi se mai asociază și glasul tunurilor grele și de câmp,acompaniate de mortiere.

Au încercat în mai multe rânduri să contra-atace pe bravii noștri vânători de munte, dar s'au culcat mai repede decât sau sculat în fața focului puternic pe care li-l servea din plin și cu care ocazie mulți s'au predat ca să scape de iadul care-i aștepta.

* * *

Ca urmare a acestei frumoase acțiuni, Comandamentul Artileriei Corpului de Armată German ne felicită în scris,

arătându-și întreaga sa admirație, iar Brigada Vânători de Munte propune la Decorare Drapelul acestui Regiment cu ordinul militar Mihai Viteazul cl. II-a, iar pe subsemnatul, la același ordin cl. III-a, ordin la care de altfel am propus la rândul meu pe camarazii cari s'au distinsul în aceste lupte îndârjite.

STRĂLUCITELE FAPTE DE ARME ALE UNOR UNITĂȚI ROMÂNE PE FRONTUL DIN CRIMEEA

DOUĂ ORDINE DE ZI PE ARMATĂ
ALE D-LUI MAREȘAL ANTONESCU

I

ORDIN DE ZI PE ARMATĂ

Nr. 24 din 21 Martie 1942

În operațiunile din Crimeea, între 26 Decembrie 1941 și 20 Ianuarie 1942, o Brigadă de Cavalerie și Detașamentul Purtați colonel Korne, au reușit în condițiuni foarte grele, — viscol, ger puternic, — ca prim marșuri extrem de repezi, să ajungă și să stăvilească dela început pătrunderea inamicului debarcat în regiunea Feodosia.

Cu toate atacurile repetate și puternice ale inamicului, aceste unități și-au păstrat pozițiile încredințate, înlesnind prin rezistența lor, intrarea în acțiune a trupelor destinate să contra-atace.

Pentru avântul, spiritul de sacrificiu și pentru bravura de care au dat dovadă aceste unități, le citez ca exemplu pe întreaga Armată.

ANTONESCU
MAREȘAL AL ROMÂNIEI
și
CONDUCĂTOR AL STATULUI

II

ORDIN DE ZI PE ARMATĂ

Nr. 25 din 21 Martie 1942

În operațiunile din Crimeea, executate de o Brigadă Mixtă Munte, între 15—21 Ianuarie 1942, pentru respingerea inamicului debarcat în regiunea Feodosia-Ssudak, s'au distins în mod deosebit trei Batalioane de Vânători de Munte, precum și compania căpitanului Ghertner dintr'un alt Batalion de Vânători de Munte.

Primul dintre aceste Batalioane de Vânători de Munte, atacând în dimineața de 17 Ian. 1942, reușește să respingă inamicul și să cucerească localitatea Taracktasch, unde rezistă 12 zile, cu toate contra-atacurile sovietice date cu forțe superioare. Ulterior, reia înaintarea și distruge majoritatea forțelor inamice debarcate la Ssudak.

Cel de al doilea Batalion de Vânători de Munte, după două zile de lupte grele, a reușit să pătrundă în lungul litoralului, către peninsula Ivan Baba, sfărâmând rezistența îndârjită a unui inamic mult superior. În cursul operațiilor, compania căpitanului Tomescu din acest Batalion, s'a evidențiat prin fapte de arme excepționale.

Al treilea Batalion de Vânători de Munte, printr'o acțiune îndrăzneată și plină de avânt, cucerește înălțimea cu cota 345, de unde atacă prin surprindere în flancul inamicului care ataca o divizie vecină, și îl silește să se retragă.

Compania căpitan Ghertner a oprit timp de zece zile încercarea inamicului de a lărgi capul de pod creat la vest

Lovituri în plin cu efecte nimicitoare.

Brancardierii ridică de pe câmpul de onoare, camarazii căzuți.

Surprinse în plin câmp mașinile de război inamice au fost complet distruse.

Muniția capturată în bună stare este triată și numărată de către serviciul special.

de Ssudak, deși lupta era izolată și continuu hârțuită în spate de partizani.

În momentul când unitățile româno-germane au trecut la atac, compania căpitan Ghertner printr'o acțiune plină de eroism a pătruns în flancul și spatele inamicului, i-a tăiat retragerea spre Ssudak și l-a forțat să se predea.

Pentru dovezile strălucite de pricepere, inițiativă și eroism ale comandanților și ostașilor acestor unități, le aduc mulțumirile și recunoștința Patriei, precum și ale Majestății Sale Regelui, și le citez ca exemplu pe întreaga Armată.

ANTONESCU
MAREȘAL AL ROMÂNIEI
și
CONDUCĂTOR AL STATULUI

EROISMUL UNUI OFIȚER ROMÂN

ORDIN DE ZI PE ARMATĂ

Nr. 32 din 8 Iulie 1942

În preziua atacului dela Dealul Capela, în noaptea de 18/19 Decembrie 1941, Locotenentul de rezervă Drăgănescu Ioan, tată a 9 copii, a atacat în fruntea companiei sale de vânători de munte, mai multe cazemate inamice, al căror foc stânjenea acțiunea batalionului din care făcea parte.

A reușit să cucerească cazematele prin luptă la baionetă și grenadă.

Căzând grav rănit, își dă obștescul sfârșit după două zile.

Pentru vitejia sa și înaltul său spirit de jertfă, îi aduc recunoștința Patriei și îl citez prin Ordin de Zi pe întreaga armată.

Copii săi sunt îngrijiți și instruiți de Stat.

ANTONESCU
MAREȘAL AL ROMÂNIEI
și
CONDUCĂTOR AL STATULUI

LOCOTENENTUL EROU DRĂGĂNESCU ION

Eroi! Toți sunt eroi dar unii țâșnesc ca o stea luminoasă deasupra altora, îmbrăcând într'un nimb întunecos măreția celor cari de multe ori rămân aproape necunoscuți.

Toți sunt eroi! Cei cari s'au înfrățit cu pământul pentru pământ și cruce, nicio dată n'au ocolit primejdia și fără teamă s'au aruncat ca nălucile până acolo unde soarta sau moartea le sorocise existența ființei.

În tabăra din jurul « Dealului Capelei » Vânătorii de Munte numărau zilele, așteptând cu copilărească bucurie ziua Nașterii Domnului. O rază de lumină le mângâia sufletul, fiecare trăind clipele amintirilor proaspete. Se vedeau în ajun de Crăciun, în satul lor acoperit cu mantia albă a zăpezii, în gospodăriile lor de curând spoite; vedeau nevasta dereticând și copiii zbenguindu-se pe lângă focul căminului.

Bubuitul tunului mai aproape sau mai departe, le tăia din când în când firul gândului. Se vedeau o clipă în adăposturile de campanie săpate în pământul înțelenit de asprimea vremii, încotoșmăniți în haine groase, înghesuiți unul în laltul, vrând parcă să fure sau să dea unul altuia căldura din căldura sa.

Locotenentul rezervist Drăgănescu Ion, de prin părțile Prahovei, își mîna poate și el gândul către casă, spre cei nouă copii lăsați acolo în satul unde an după an, noi și noi serii de copii primeau dela el învățătura de carte.

Dar bucuriile, chiar acelea ale aducerilor aminte, sunt scurte pentru cel chemat să stea de straje pe câmpurile bălăiei. Un ordin telefonic îl anunță pe Drăgănescu că în miez de noapte, compania lui trebuia să ia cu asalt «mai multe cazemate inamice al căror foc stânjenește acțiunea batalionului din care face parte».

Privirile ostașilor înfipite sfredelitor asupra comandantului lor, nu i-au spus mare lucru. Drăgănescu n'a vrut să tulbure liniștea din juru-i. Își lasă oamenii să se odihnească și să viseze mai departe visul frumos întrerupt doar de zbârnăitul telefonului. De ce să le amărască sufletul? Până la deslănțuirea atacului mai avea câteva ore. Niciunul nu bănuia ce griji frământă sufletul ofițerului. El știa că dușmanul este bine întărit în redutele lui de beton armat și, ca să ataci din vale spre deal, îți trebuie multă dibăcie ca să-ți ferești oamenii de moarte până acolo sus. Numai până acolo, restul îl privește pe fiecare în parte. Drăgănescu își cunoaște oamenii tot așa de bine ca și pe copiii lui.

Urcușul este anevoios pe lunecușul de ghiață și zăpadă. Vânătorii de munte nu știu ce este obstacol. Pentru ei, ca și pentru toți ostașii noștri nu există imposibilul.

Terenul este cucerit metru cu metru până la porțile cazematelor. Baionetele sclipesc în noapte ca săgețile de foc înfipite vârtos în piepturile celor care le tăiau calea. Grenadele împrăstie moarte în bolșevici.

Locotenentul Drăgănescu și oamenii săi, «au reușit să cucerească cazematele prin luptă la baionetă și grenadă», — așa glăsuește ordinul de zi al Mareșalului conducător dat pe armată.

«Căzând grav rănit, își dă obștescul sfârșit după două zile.

Pentru vitejia sa și înaltul său spirit de jertfă, îi aduc recunoștința Patriei și îl citez prin ordin de zi pe întreaga armată.

Copiii săi sunt îngrijiți și instruiți de Stat ».

Viteji ca locotenentul Drăgănescu Ion nu pot fi uitați nici de popor și nici de Patrie. Ziditori de temelie pentru Țara nouă, eroii români se orânduiesc în seria înaintașilor, care totdeauna au știut să ridice neamul tot mai sus pe culmile gloriilor.

Caporal t. r. *N. Negulescu*
Coresp. de război P. P.

CĂLĂRAȘII ROMÂNI IN PENINSULA KERCI

LUPTELE DELA COTA 101,3

În dimineața zilei de 9 Ianuarie, Regimentul nostru de Călărași luase contact cu inamicul. Călărașii români dețin cota 101,3, cotă ce prezintă atât pentru Români cât și pentru inamic, o mare importanță. Ea deschide drumul spre peninsula Kerci, obiectiv principal pentru viitoarele operațiuni în curs de pregătire.

În scopul de a opri înaintarea cavaleriștilor români, rușii atacă prin surprindere în dimineața zilei de 9 Ianuarie, flancul stâng al Reg. de Călărași. La acest flanc se găsește escadronul de sub comanda căpitanului Chirică. Deși atacat prin surprindere, căpit. Chirică reușește, datorită eroismului soldaților săi, să oprească puhoiul armatelor bolșevice, ce veneau cu o furie de neînchipuit.

Dându-și seama de gravitatea situației, deoarece la acest atac rușii au aruncat în luptă aproape 3 regimente susținute de companii de mitraliere și brandturi, căpit. Chirică raportează de urgență situația la Postul de Comandă al regimentului.

Colonelul Hristea, orientându-se asupra greutăților prin care trebuie să treacă escadronul, ordonă maiorului Trofin, comandantul escadronului de artilerie, să deschidă focul asupra rușilor ce se regrupau, după insuccesul primului atac.

Deși escadronul maiorului Trofin își îndeplinește pe deplin misiunea, totuși bolșevicii pornesc din nou la atac.

Intreg câmpul e acoperit de trupe bolșevice. Printr'un îndrăzneț atac dat de căpit. Chirică, înaintarea este oprită o clipă. Cu această ocazie, se descoperă și substratul atacurilor îndrăznețe ale rușilor. Înainte de începerea lor, comisarii au împărțit soldaților ruși bidoane de spirt și aceștia turmentați de băutură, înaintau orbește cu tot focul ucigător al Românilor. Printre prizonierii luați în timpul acestei lupte, s'au găsit unii cari aveau încă bidoanele pline, deoarece erau alimentați încontinuu.

Pentru un moment se părea că rușii nu vor mai ataca, dar după o jumătate de oră, dansul ucigător reîncepe cu o mai mare violență.

Colonelul Hristea, văzând că situația devine din ce în ce mai grea pentru căpit. Chirică, ordonă sublt. Coliopol, care până la această misiune dovedise că merită cu prisosință distincțiile « Mihai Viteazul » și « Crucea de Fier » la care fusese propus, să plece cu escadronul de mitraliere pentru a face legătura cu escadronul căpitanului. Deși misiunea încredințată era din cele mai periculoase, totuși sublocotenentul Coliopol pleacă în executarea ordinului.

Cu un efort supraomenesc, sublocot. Coliopol face legătura cu formația înaintată. Ostașii escadronului văzând pe camarazii lor sosind, pornesc la un mare atac. Cei doi comandați sunt în frunte. Sublocot. Coliopol se prăbușește rănit, lovit în cap de două gloanțe. Atacul reușește. Dar rezultatul nu va fi de lungă durată.

RUȘII ATACĂ DISPERAT

În fața puhoiului nesfârșit al bolșevicilor care contra-atacau în valuri, bravii cavaleriști sunt nevoiți să se retragă, cu toate că sunt numai la câteva sute de metri de obiectivul principal: satul Sekehe-Eli, și drumul principal care leagă peninsula Kerci cu șoseaua Feodosia-Karasubasar-Simferopol-Pericop.

Colonelul Hristea care sosește în prima linie, văzând situația luptei, raportează Comandamentului. Contra unui regiment de cavalerie românesc, rușii aruncaseră în luptă o divizie, susținută de 2 batalioane motorizate. De asemenea mai comunică din cele aflate dela un comisar rus luat prizonier, că în curând rușii vor mai primi în ajutor încă o divizie care se află în repaus.

Cum frontul în acest sector trebuie menținut cu orice preț, Comandamentul pune la dispoziția colonelului Hristea un detașament de tancuri. În urma acestui fapt, col. Hristea și căpit. Chirică stabilesc un nou plan de luptă.

Atacul e pregătit în amănunțime. Încă un escadron de călărași primește ordinul ca în cea mai mare liniște și cu multă precauțiune să se infiltreze în flancul stâng al armatelor rusești și să aștepte semnalul de luptă. Escadronul locotenentului Niculescu reușește să se apropie de liniile rusești, fără să fi fost observat de inamic. De asemenea, escadronul de mitraliere, care rămăsese fără comandant, deoarece viteazul sublocot. Coliopol fusese rănit, trece sub comanda căpitanului Lica, comandantul escadronului.

Atacul e pregătit amănunțit și se așteaptă numai sosirea tancurilor.

Așteptarea nu e de lungă durată; peste câteva minute, un detașament motorizat german sosește și se pune la dispoziția col. Hristea.

COLONELUL HRISTEA ÎN FRUNTEA OSTAȘILOR

Comandantul Regimentului de Călărași decide modul cum va începe atacul. El însuși va dirija oamenii săi din prima linie. Odată totul pus la punct, maiorul Trofim primește ordinul să deschidă foc de artilerie. Susținuți de artilerie, călărașii col. Hristea, pornesc la un atac fulgerător. În flancul stâng, atacul a devenit infernal, căci tancurile germane își fac cu prisosință datoria, răsfirând șirurile dușmane.

Rușii, surprinși de acest fapt, fiindcă nu se așteptau la un astfel de atac, cu toate că dispun de forțe de 10 ori mai

mari, se retrag în panică, lăsând pe câmpul de luptă sute de morți. Cu toate acestea lupta nu încetează. Bolșevicii se regroupează din nou la liziera pădurii satului Sekehe-Eli și caută acum cu orice preț să oprească înaintarea cavaleriștilor. Dar soldații români nu mai pot fi opriți; ei înaintază mereu. La un moment dat se crede că bolșevicii vor fi în stare să respingă atacurile Românilor. Însă col. Hristea ordonă escadronului — ce asigurase până atunci flancul drept — să pornească la atac.

Căpitanul Chirică pornește vijelios la luptă. Bandele de bolșevici, surprinse, dându-și seama că vor fi încercuite, se retrag în dezordine. Acum nimic nu mai poate să oprească elanul bravilor noștri cavaleriști, cari după o luptă neîntreruptă de 5 ore, își văd eforturile supraomenești încununată de victorie. Grație lor a fost cucerit un obiectiv, care în curând va fi cheia principală a unei noi acțiuni, pentru stăpînirea completă a bolșevicilor din peninsula Kerchi.

CAPTURI IMPORTANTE

Rezultatul acestei sângeroase bătălii dela Sekehe-Eli, se poate vedea din prada care a căzut în mâinile noastre. După evaluări provizorii se ridică la 25 tunuri anticar, 100 brandturi, 150 mitraliere, 1.500 arme automate cu lunetă și numeros material de războiu.

Numărul morților trece de 2.000. De asemenea au fost luați peste 1.500 prizonieri.

Această mare bătălie victorioasă a Regimentului de Călărași, condus din victorie în victorie de către viteazul său comandant, colonelul Hristea, a fost dată ca exemplu trupelor de însuși generalul Mannheim, care a ținut să felicite personal pe bravul colonel Hristea, pe ofițerii și subofițerii acestui eroic regiment de cavaleriști români.

Serg. t. r. *Vasilu Ioan*
Coresp. de război P. P.

LUPTELE DELA MAREA DE AZOV

EROICA REZISTENȚĂ A BRIGĂZII DE FIER

Bătălia dela Est de Nipru a intrat în Istoria acestui războiu sub numele de Bătălia dela Marea de Azov.

Imprejurările în care s'a produs, greutatea cu care armatele aliate au avut de luptat, importanța pe care a căpătat-o prin consecințele de ordin strategic pe care le-a creat și splendida afirmare românească, fac din această luptă o pagină de glorie.

Armatele aliate, germane și române, care operau împreună în sectorul sudic al frontului, s'au găsit la un moment dat puternic contra-atacate de forțele bolșevice. Acest atac făcea parte din planul general ofensiv al Mareșalului Timoncenko și bolșevicii legau mari speranțe de el, întrucât urmăreau să stăvilească înaintarea forțelor aliate pe tot frontul.

Acest plan avea dispozitivul principal de izbire în centru. Comandamentul superior german nu s'a lăsat surprins însă, și printr'o ingenioasă întoarcere a putut desăvârși încercuirile dela Briansk și Wiasma, terminate cu pierderi atât de sângeroase pentru bolșevici.

* * *

În sectorul sudic, ofensiva sovietică avea drept scop să atingă Niprul la Berislav, încercuind armatele germano-române și măcinându-le, după care să-și fixeze un cap de

pod pe Nipru pentru a-și proteja regiunea industrială din bazinul Donețului. Ulterior ar fi încercat lărgirea capului de pod și eventual înaintarea către Nicolaev-Odessa, unde căzând în spatele forțelor române, ar fi facilitat o ieșire a trupelor bolșevice închise acolo.

Pe de altă parte, scontau să poată atrage în această luptă toate forțele aliate ce trecuseră Niprul, împiedicând astfel pătrunderea lor în Crimeea.

Comandamentul rus a săvârșit marea eroare de a sconta dinainte atingerea Niprului, neglijând total puterea de rezistență a aliaților cât și posibilitatea de intervenire a grupului blindat v. Kleist aflat la Dniepropetrowsk și pe care-l considerau prea îndepărtat pentru a putea participa în timp util la această acțiune. Greșeala le-a fost fatală, ducând la nimicirea a două armate rusești. Intr'adevăr, forțele aliate au ținut frontul repliindu-se ușor, ca apoi să poată lovi cu putere. Această acțiune întârziătoare a permis unei Divizii blindate să ajungă la timp și să cadă în spatele inamicului care s'a găsit încercuit. Odată încercuirea desăvârșită, a urmat nimicirea și împrăștierea forțelor bolșevice.

* * *

În centrul frontului de apărare, acolo unde peste câteva zile urma să se producă cea mai puternică lovitură de ciocan, primește ordin Brigada 8-a să ocupe poziție în ziua de 24 Septembrie. Sectorul destinat se întindea de-a-lungul șanțului anti-car între Nowopopowka-Lukowitska, iar frontul trebuia apărat cu orice preț.

Încă înainte de a intra în dispozitiv, Brigada este solicitată de către Comandamentul unei Divizii germane să-i destineze un Regiment pentru efectuarea unui contra-atac care ar slăbi presiunea ce o exercitau bolșevicii asupra sa.

Brigada însărcinează cu executarea acestui plan, un regiment de călărași care de mult și-a creat faima de «specializat în contra-atacuri». Misiunea de a sprijini acțiunea

călărașilor este încredințată unui regiment de artilerie călăreață.

Pregătirile se fac cu înfrigurare. Ordinile se transmit din călăreț în călăreț și doar clipirile din ochi ale fiecăruia, ne dau a înțelege că știu ce au de făcut. Incordarea ce se citește pe fețele lor, arată că nu se așteaptă decât momentul. Atacul este hotărât pentru ziua de 26 Septembrie. Artileria deschide drumul. Apoi deodată răbufnesc și călărașii; armele automate inamice seamănă moarte, dar iureșul călărașilor odată deslănțuit, nu mai poate fi oprit. Mâinile lor sunt încleștate pe arme și în ochii lor lucește hotărârea de a învinge. Fug bolșevicii înnebuniți. Aliații noștri privesc înmărmuriți. Călărașii continuă urmărirea și refac situația.

Comandantul Diviziei germane ține să-și expună mulțumirea lui adâncă pentru felul în care au luptat călărașii și chiar în aceeași zi adresează o scrisoare plină de elogii Comandantului Brigăzii, în care consfințește astfel eroismul luptătorilor noștri:

«Mă bucur să vă pot aduce la cunoștință că Regimentul 2 Călărași cu Artileria Brigăzii Dvs. a reușit în urma unui atac dus cu elan ce nu a cunoscut piedici, împreună cu slabele puteri ce stăteau la dispoziția Diviziei mele, să respingă pe inamic ce se infiltrasse, pricinuindu-i pierderi din cele mai grele. Regimentul a reputat, sub conducerea Comandantului său, succese excepționale, realizând premisele pentru restabilirea unui front inespugnabil în sectorul Diviziei.

Vă mulțumesc pentru sprijinul dat Diviziei și vă rog a transmite mulțumirile mele și trupei Regimentului 2 Călărași și Artileriei colaboratoare și în special Comandantului Regimentului 2 Călărași.

Văd în acest succes al zilei de azi, semnul prevestitor al viitoarelor victorioase camaraderii a Brigăzii a 8-a cavalerie și a Diviziei 170 infanterie».

General Wittke

În aceeași zi, colonelul Dănescu, Comandantul Brigăzii de Fier, împreună cu lt.-col. Zaharia, șeful său de stat major, își eșalonează efectivele în sectorul ordonat. Aceste forțe se compun dintr'un regiment de călărași și altul de roșiori, un escadron mecanizat, unul de pionieri și unul de transmisiuni, 5 divizioane artilerie și o companie anti-car. Alt regiment de călărași este detașat la o brigadă de munte pentru întărire.

În ziua de 27 Septemvrie se declanșează atacul bolșevic. El este anunțat de o serioasă pregătire de artilerie, în timp ce aviația inamică sprijină acțiunea infanteriei.

Presiunea se produce în sectorul sudic al frontului brigăzii și la unitățile vecine, unde imediat sunt trimise 2 escadroane în dreapta, pentru a stăvili atacurile unor forțe întreprinse.

Postul de comandă se găsește în satul Wessjoloje, situat în centrul dispozitivului și puțin în spatele frontului.

Postul de comandă își ia măsurile de auto-apărare care vor fi desăvârșite de însăși ofițerii eșalonului operativ și de 14 jandarmi, constituiți într'un ploton sub comanda sublocotenentului Dumitrescu.

Ai noștri pornesc un contra-atac local în sectorul sudic, recucerind două sate. Între Regimentul de Roșiori și un regiment german, rămâne totuși un gol de circa 3 km. care nu poate fi umplut.

Zorii zilei de 29 Septemvrie întăresc atacurile aviației dușmane. Valuri, valuri, trec pasărilor blindate, lăsând bombe peste tot frontul.

Acum atacul inamic vizează simultan sectorul central cât și aripa dreaptă; luptele ajung la baionetă. Sectorul central apără fiecare metru de teren ca să-și poată asigura replierea la circa 5 km de postul de comandă.

Regimentul de Roșiori, stâncă de granit în iadul deslăntuit, rezistă eroic. Căpitanul Petit respinge inamicul într'o luptă corp la corp cu grenade și la baionetă, până cade și el

răpus. Dar rândurile viteze ale roșiorilor nu se clintesc de pe poziții, deși aripa dreaptă este descoperită.

Spre seară, Comandantul german ordonă replierea întregului dispozitiv. Postul de comandă rămâne însă pe loc, cu ordinul de a fi menținut cu orice risc. În ziua de 30 Septemvrie, furia atacului bolșevic ajunge la apogeu; ei știu că trebuie să rupă frontul și fac suprema efortare. Artileria grea ia în primire satul Wessjoloje, în timp ce aviația dă atacuri din ce în ce mai îndrăznețe cu bombe și mitraliere.

Roșiorii sunt din nou ținta loviturilor inamice, dar nimic în lume nu-i poate urni din loc.

Atunci, atacurile se îndreaptă spre Sud, unde dreapta brigăzii e liberă și o Divizie roșie, pătrunde, ocupând Jelisabetowka. De acolo forțele bolșevice se îndreaptă spre satul Wessjoloje, astfel că Brigada este amenințată și din flanc și din spate. Bolșevicii ajung la doi—trei kilometri de postul de comandă. Colonelul Dănescu primește vizita generalului Mannstein, Comandantul armatei germane a II-a și a generalului Wittke, Comandantul Diviziei 170-a, care îi exprimă adâncă lor recunoștință pentru eroica rezistență a cavaleriei române.

Colonelul Dănescu cu întregul său Comandament știu ce au de făcut, nu de geaba Brigada lor e denumită « *de fier* ». Hotărîrea lor e luată de mult și se ordonă rezistență până la totala sfârșită a dușmanului.

Noaptea de 30 Septemvrie spre 1 Octomvrie, e o noapte de iad. Satul Wessjoloje e luat în primire de toată artileria bolșevică, și bubuiturile se îngână cu exploziile ce nu mai conțin. Limbi roșii de foc, fum înecăcios și pe deasupra sinistrul fluierat al proiectilelor, desăvârșesc viziunea apocaliptică a acestei nopți.

La ora 6 dimineața, postul nostru de comandă este reperat de inamic; 2 proiectile lovesc în plin. Colonelul Dănescu este atins mortal, lt.-col. Zaharia are o mână sfârtecă, iar căpit. Datcu din statul major este omorât. Firele telefonice

sunt distruse; orice posibilitate de legătură cu unitățile, inexistentă iar inamicul se află la 2 kilometri.

Apoi deodată liniște. Artileria și-a ajuns scopul și acum tace. Peste tăcerea forțată trece aspru răsufletul rece al morții. Cei dela comandă rămași în viață, se scutură ca după un vis urât. Momentele grele pe care le trăește Brigada, cer o hotărâre rapidă. Căpitanul Radu Ionescu înțelege gravitatea situației și nevoia urgentă de a restabili lucrurile. Secundat de ajutoarele sale operative : căpit. Ion Popescu și Dragoș Georman, purcede pe loc la luarea primelor măsuri:

1. Raportează prin singurul fir rămas în funcțiune, situația Armatei.

2. Cheamă la comanda Brigăzii pe cel mai vechiu comandant de regiment, colonelul Fortunescu.

3. Concomitent, căpitanul Vlădoianu pleacă să raporteze situația Diviziei 170 infanterie, pentru a prelua dirijarea operațiunilor de repliere în ordine, astfel ca unitățile lăsate fără legături să nu rămână în voia soartei.

4. Trenurile de luptă și caii la mână sunt duși în urmă; postul de comandă schimbat, iar răniții evacuați.

Intr'unul din momentele cele mai grele ale Brigăzii, îndoliată de pierderea Comandantului și a șefului de stat major, cu toate legăturile telefonice tăiate, cu inamicul din flanc și din spate, sângele rece și bravura acestor oameni au putut salva Brigada și menține frontul.

Ulterior, căpitanul Radu Ionescu este elogios citat prin ordin de zi pe armată, pentru măsurile luate.

La 2 Octomvrie, grație sfortărilor tuturor, Brigada reîntră efectiv în comanda unităților sale, cu legăturile refăcute și cu dispozitivul repliat pe pozițiile ordonate.

Rândurile se strâng; se distribue comenzile. Brigada este iarăși gata de acțiune.

Astfel, la 3 Octomvrie, când Brigada germană S.S. atacă și străpunge punga dela Jelissabetowka, Brigada își reia înaintarea, ajungând iarăși la poziția avută cu o săptămână în urmă. Inamicul se pierde încetul cu încetul în fața

Cavaleriști noștri, pe albul zapezilor întinse ale Crimeii.

Undeva pe creastă, călărașii noștri patrulează.

Unitate de avantgardă pe frontul Crimeii.

Ostașii noștri urmăresc, cu atenție, încoadată, fazele unei lupte...

În munții Crimeii, printre nămeții de zăpadă, un post de mitralieră în acțiune.

Mitraliorii noștri în pozițiile cele mai înaintate.

vigurosului contra-atac, astfel că retragerea lui se transformă într-o fugă precipitată și dezordonată.

Brigada îl urmărește călare pentru a nu pierde contactul, iar detașamentul căpit. Ion Eugen, cel mai înaintat pion al frontului sudic, izbutește turul de forță extraordinar, ca fugărind inamicul cu 180 km. în ultimele 48 ore să facă joncțiunea la Berestowoje cu o divizie blindată din grupul blindat von Kleist, care cobora cu maximum de viteză dinspre Dniepropetrowsk.

Surprinderea germanilor de a găsi în acest punct extrem, forțe românești, a fost mare. După facerea joncțiunii, încercuirea armatelor bolșevice a fost desăvârșită. Bătălia de nimicire, care a dus la măcinarea ultimelor forțe ale mareșalului Budienny, a început. La 1 Octombrie, armatele 9 și 18 sovietice sunt împrăștiate și se pot număra 64.000 prizonieri, 126 tancuri, 519 tunuri și un enorm material de război.

Corpul expediționar și în special Brigada 8-a, a dus aici cea mai crâncenă bătălie din întregul război. Trebuie accentuat că bătălia s'a dat în câmp deschis, unde terenul nu oferă posibilități de folosire, în schimb este foarte propice carelor de luptă de care inamicul s'a servit din belșug.

Aici, Armata XI-a germană a avut cel mai dificil moment dela începutul războiului.

În această uriașă înclăștare, care s'a sfârșit victorios, Brigada 8-a, prin poziția ce o ocupa în sectorul central, a primit în plin loviturile bolșevicilor, dar nu s'a clintit din loc.

Această rezistență eroică a permis grupului von Kleist să coboare la timp în spatele inamicului.

Îndârjirea cu care s'a apărat întreg frontul, a scutit forțele care pătrunseseră în Crimeea să se îndrepte spre Marea de Azov. Astfel că, atunci când bolșevicii și-au retras trupele dela Odessa și și-au întărit garnizoanele din Crimeea, au găsit aici o situație pe care n'au mai putut-o întoarce în favoarea lor.

Impiedicând ofensiva bolșevică să atingă Niprul, s'a rezervat armatei germane libertatea de mișcare în bazinul Donețului cu cele două obiective apropiate: Charkow și Rostow.

Din această splendidă rezistență, Brigada 8-a a avut partea cea mai frumoasă de glorie.

Comandantul *Brigăzii de Fier*, Col. Dănescu și camarazii săi căzuți la postul de comandă în clipa supremă a hotărâtoarei deslănțuiri, au deschis cu sângele și jertfa lor această uriașă răzbunare de arme, prin care s'a câștigat una dintre cele mai mari bătălii și s'a pus temelia biruințelor viitoare.

Serg. t. r. *Cătălin Ropală*

Coresp. de război P. P.

EXEMPLE DE VITEJIE PE FRONTUL MĂRII DE AZOV

Ne aflăm într'un sector de pe întinsul front dela Marea de Azov. În fața noastră se arată șanțul anticar ce apără satul Timoșefka. Batalionul lt.-col. St. Marinescu, face față puhoiului rusesc care atacă, în număr mult superior față de al braștilor vânători de munte. Zilele și nopțile se scurg fără odihnă, fără liniște. Ostașii noștri, îngropați în pământ nu pierd din vedere pe dușmani, iar tunurile nu-i slăbesc o clipă.

Bolșevicii înfuriați de rezistență, cu aburul alcoolului în creieri, vin în valuri nesfârșite. Asupra poziției românești au concentrat un foc ucigător: obuze, brandturi, foc de mitralieră, șrapnele și aruncătoare de grenade. Avioanele lor atacă succesiv și coboară până la 100 m, bombardând și mitraliind. Românii însă își apără porțiunea de teren care le-a fost încredințată. Ei știu că nu trebuie să dea înapoi și mai știu că nu au de așteptat vreun ajutor, afară de cel al Domnului.

Colonelul Marinescu trece din om în om și cu vorbă părintească își îmbărbătează soldații. Lângă el stă căpitanul Gheorghe Bogzea, comandantul bateriei de câmp, care conduce tragerea. Obuzele artileriștilor noștri cad la țintă; în iureșul deslănțuit de hordale comuniste exploziile fac goluri peste goluri. Vânătorii îi iau apoi în primire, în bătaia focurilor de pușcași.

Dar furia atacurilor crește în fiecare zi; în a 10-a dimineață, ea este mai cruntă. Se pare că dispozitivul nostru

va ceda. Vânătorii trag cu disperare; țeștile armelor sunt roșii ca și focul pe care-l varsă. Colonelul, hotărât să facă față până la cel din urmă om, îl întreabă pe căpitanul Bogzea:

— Ce facem, Gheorghiță?

— Ce am făcut și până acum, răspunde artileristul. Cât mai avem obuze, nu pun ei piciorul pe poziție. Știu că mă pot baza pe ajutoarele mele, lt. Ionescu-Bombiță și sublt. Țăranu.

Apoi, lungindu-se cu pieptul pe pământ, căpitanul Gh. Bogzea își luă o carabină lângă el, fiind gata să sară în ajutor, la nevoie.

Artileriştii trag de zor. Prin perdeaua de fum se văd cum sar în aer bolșevicii. Ceasurile se scurg încet; situația e încă nelămurită. Apoi, deodată, atacul slăbește și bolșevicii înnebuniți de groază, încep să se retragă.

Lt.-col. St. Marinescu își primește cald camaradul și cu glas înduioșat, îi spune:

— Frate Gheorghiță, tu mi-ai scăpat batalionul!, și-l îmbrățișează, sărutându-l pe amândoi obraji.

Te citez pe Batalion și te propun la « Mihai Viteazul », fiindcă azi ai devenit erou național.

Gheorghiță Bogzea își privește cu emoție comandantul și-i strânge puternic mâna. Ochii lui se rotesc peste capetele soldaților, care-i datorează viața și două lacrimi i se preling încet pe obraji supți de oboseală.

Apoi se lasă încet la buza șanțului, se întinde pe pământul apărat cu atâta îndârjire și adoarme în aceeași clipă...

Pe buzele-i arse de soare, flutură un zâmbet și-o hotărâre: este parcă lozinca românească:

« Pe aicea nu se trece! ».

* * *

Iată, un flăcău de 25 ani, isteț și cu o veselie molipsitoare. În clipele cele mai grele, Teodor Vlăsceanu cânta din

muzicuță, aducând voia bună pretutindeni. Toți îl iubeau și-l prețuiau.

Din prima zi a războiului s'a găsit în prima linie. A luat parte la incursiunile dela Cerepcăuți și Bahrinești, apoi Fântâna Albă, trecerea Nistrului, la Hotin, Krivoi-Osiero, etc. La Serebria, distruge observatorul artileriei bolșevice, fapt care îi atrage laudele superiorilor și medalia « Bărbăție și Credință ». Urmă apoi rezistența dărză dela Veseloje, unde îl găsim pe Vlăsceanu în fruntea grupei sale, în tranșee.

În ziua de 8 Octomvrie, postul de comandă al brigăzii este atacat prin surprindere, în satul Rosenfeld, de către elemente răzlețe, rămase în urma grosului trupelor bolșevice, care se retrăseseră.

Se formează în grabă un detașament din soldații cartierului, care însă fiind primiți cu un foc viu de arme automate, cer întăriri regimentului de călărași, aflat în rezervă brigăzii. I se trimite un pluton, comandat de sublt. Octavian Străjescu. Grupa sergentului Vlăsceanu se găsește în înaintare; tocmai ordonase un salt de 300 metri. În capul grupei, Teodor Vlăsceanu își îmbărbătează camarazii:

— Pe ei, fraților, să-i luăm prizonieri, măcar!.

În această clipă, gloanțele unei mitraliere îl lovesc în plin, găurindu-i pieptul. Grupa sa însă nu se oprește și tot plutonul urmează în același pas viu. Sunt nimicite și capturate, în parte, două companii bolșevice, 20 căruțe, un autocamion și un tun cal. 76,2.

Sergentul Teodor Vlăsceanu și-a dat însă sufletul, puțin după aceea, pe brațele camarazilor săi. L-au înmormântat în comuna Radaloka, în prezența comandantului său de pluton. La cap i-au pus muzicuța lui dragă, iar pe pieptu-i ciuruit de gloanțe, strălucea « Virtutea Militară », cea mai înaltă distincție ostășească, ce i-a fost conferită pentru curajul și abnegația de care a dat dovadă.

* * *

Iată și povestea fraților Ionescu. Primul, căpitan Eugen Ionescu, la declararea războiului era profesor la un centru de instrucție. El cere numaidecât să fie trimis pe front. A căzut la 17 Iulie în fața cazematelor liniei Stalin. Fratele său, Valentin Ionescu, a primit știrea cu inima strânsă, dar cu bărbăție ostășească. La data aceea nu era mobilizat, dar regimentul nu i-a putut refuza cererea de a-și răzbuna fraatele. Face parte tocmai din escadronul căpitanului erou Corbu Vasile, sub ordinele căruia fusese și în timpul concentrărilor. Intre ei se stabilise acea legătură de camaraderie care a dus mai târziu la frăția de pe câmpul de luptă.

La Rosenthal ia parte la o acțiune și reușește să se remarce, făcând un grup de prizonieri.

La Wesseloje formează un post înaintat de observație, de unde supraveghează orice mișcare în rândurile inamicului, comunicând informații prețioase. La replierea liniei de rezistență, rămâne pe poziție și mai târziu e silit să se întoarcă prin barajul artileriei dușmane. Este îngropat de un obuz și lovit de o schijă în genunchi. Deși rănit, nu primește să fie evacuat. Comandantul său îl citează pe escadron.

La Seitler, în Crimeea, ne mai putând face parte din rândurile combatanților, descoperă un nucleu comunist; câțiva agitatori conduși de o deputată, ascunși într'un cimitir, acționând în spatele frontului. Faptul îi aduce mulțumirile șefului de Stat Major.

În toate ocaziile ce i se oferă pe front, caporalul t. r. Valentin Ionescu caută să-și facă datoria cât pentru doi ostași. E cel mai frumos omagiu pe care-l aduce fratelui său căzut la datorie!

PE « FRONTUL DRACULUI »

VITEJII VÂNĂTORI DE MUNTE ȘTIU SĂ INVINGĂ SAU SĂ MOARĂ

O câmpie vastă, curmezită de șerpuirea nesfârșită a unui șanț anticar, presărată cu căpițe mici de paie și fân, râmătă de obuze și de bombe. În spatele primelor noastre linii, perdeaua transparentă a unor salcâmi sfârticați și pârjoliți de explozii.

În spre răsărit zarea se oprește pe marginea irizată a unui șanț de unde izbucnește în fiecare clipită tunetul vâjâitor al morții.

Cu câteva zile înainte, când sectorul a fost predat ostașilor noștri de către camarazii germani, pe lângă alte instrucțiuni și secrete de tranșee, li s'a mai spus că secțiunea aceasta de luptă a fost supranumită « Teufel front ».

Și parcă a fost un făcut, că dela intrarea Românilor în sector, bolșevicii au transformat totul într'o gheenă, într'o adevărată împărăție a dracului.

Nu este clipită din noapte și zi, să nu vâjâie un obuz, să nu se spargă zeci de proiectile brandt. Nu este oră din zi, în care valuri cenușii de inamici să nu se repeadă în clănțănitul mitralierelor și răbufnirile grenadelor la atac și nu este moment de răgaz, în care să nu hârăie prin văzduh mugetul înfundat al avioanelor sovietice, care își presară pretutindeni ouăle răbufnitoare și improșcă cu nemiluita gloanțe de mitralieră.

Cât îți cuprinde privirea roată împrejur, nu vezi, cât este ziulica și noaptea de mare, decât pâlcurile de fum și de colb ale exploziilor.

Odată instalați în sector, ostașii acestui viteaz batalion de vânători de munte au învățat imediat toate ascunzișurile terenului și vicleșugurile luptei și, ghemuiți în gropile lor, n'au dat un pas înapoi, presărând cu movile de cadavre inamice intervalul dintre cele două linii de luptă.

Al doilea val a făcut de mult cale întoarsă și se repede orbește asupra propriei lui infanterii, care vine la atac crezând că monștrii de oțel le-au netezit calea.

Armele noastre automate și puștile încep să intre imediat în acțiune. Incep să bufnească și grenadele; prind a străluci baionetele.

Incetul cu incetul, îndârjirea vrăjmașului slăbește.

O primă grupă bolșevică dă un pas înapoi, alta o ia mai repede la picior și până la urmă întreaga gloată pornește într'o fugă generală, urmărită de gloanțele mitralierelor noastre și de proiectilele brandturilor, până se ascunde în adăposturile din care abia a ieșit.

La înapoiere nu mai sunt însă nici pe sfert. Tot câmpul e presărat cu cadavre, iar gemetele răniților nu mai conținesc.

E o sfâșiere lugubră a durerii în atmosfera aceasta apăsătoare dintr'o dimineată de toamnă vânturată de o burniță de ploaie rece.

Leii unui batalion de vânători de munte și-au făcut pe deplin datoria și-acum se strâng din nou în gropile lor ca să se odihnească și să zâmbească sarcastic de disperările artileriei vrăjmașe care le caută neîncetat culcușul.

Un prim val de tankuri a trecut de mult de liniile noastre înaintate, având parcă intenția să se repeadă asupra Comandamentului. Același câmp văduvit de orice viață.

Dar, deodată, inimile pornesc să bată tare, tare... Răsuflările ne rămân suspendate în aer, iar mâinile s'au strâns așa de mult pe paturile armelor, că oscioarele degetelor sunt gata să pocnească în țândări.

Cu un chiot înfiorător, o grupă sare din gropi în frunte cu lt. Lungulescu, comandantul echipelor de vânători de care. În câteva secunde a înconjurat carul răzleț, din dreapta. O sticlă de benzină se sparge de turela lui și e urmată de o vâlvătaie. Altă sticlă, apoi alta și tot carul e încins într'o hlamidă de flăcări. Monstruoasa arătare apocaliptică începe să alerge năucă în toate părțile, amenințându-și tovarășele de atac, dar totul este zadarnic. O bubuitură mai puternică, o vâlvătaie mai mare și monstrul de oțel a rămas încremenit pe marginea unei gropi ca să ardă în tihnă.

În jurul altor două care, alte grupe din leii lt.-colonelului Marinescu, strâng cu repeziciune cercul și se reped la asalt. Alte vâlvătai urmează. Locotenentul Lungulescu se prăbușește în țărână cu capul sfărâmat de un proiectil venit dintr'un tank. Toate inimile s'au închiruit, dar răzbunarea sbucnește încă năpraznică. Sticlele cu benzină sunt aruncate mai cu sete. Grenadele bufnesc mai înfundat. Frica de moarte a dispărut și în gâtlee și în brațele încordate, nu mai gâlgâie decât dorința de a învinge.

Spre aripa stângă băieții atacă mai întâi cu grenade.

Un sergent luat de avânt, s'a trezit deodată călărind pe turela cocoșată a unui car dela centru și pentru un moment a rămas parcă uluit, neștiind ce să facă. Pe lângă el flueră tot mai insistent gloanțele unei mitraliere dela un car vecin, dar lui nici nu-i pasă.

Bate de câteva ori cu potcoava bocancului în capacul turelei, apoi se lasă pe pânțele și începe să pipăie ceva. Dă drumul la două grenade deodată, își face un vânt și se asvârle direct într'o groapă, la 3-4 metri în dreapta lui.

În urmă izbucnește explozia și după câteva clipe, turela carului se ridică și prin ea se târăște afară un om năclăit de sânge cu salopeta în flăcări.

În acest timp, tunurile și mitralierele noastre anti-car nu încetează nicio clipă să-și verse ploaia proiectilelor asupra blindajelor de oțel.

În câteva minute, din primul val de tankuri au mai rămas să alerge besmetice de colo colo, neștiind pe unde s'o apuce înapoi, numai trei.

Șapte au încremenit în mijlocul flăcărilor imense, la care soldații noștri jinduesc ca să-și încălzească mâinile înghețate.

Lt.-colonelul Ștefan Marinescu și-a strâns parcă o clipită mai tare dinții, apoi un zâmbet imperceptibil, ca o sfidare, i-a luminat fața. A smuls din mâna telefonistului receptorul și descleștându-și dinții, a murmurat cu un calm care a cutremurat tot statul lui major:

— Alo, alo... domnul colonel?

—

— Suntem atacați cu tankuri... ».

—

— Peste douăzeci...

— Nicio teamă. Leii mei nu se lasă. Nu mă fac ei tocmai acum de rușine.

—

— Înțepeniți în pământ, domnule colonel, înțepeniți...

A aruncat apoi receptorul în mâinile telefonistului și după ce a făcut un salt grăbit, din cauza unui obuz obraznic care i-a fluerat drept pe la ureche spărgându-se la câțiva metri în spatele lui, și-a făcut ochii roată pe deasupra mușuroaielor împrăștiate pe întinsul stepei, sub care leii lui așteaptă liniștiți înclăștarea luptei.

Tankurile au ajuns cam la șase sute de metri de primele noastre linii, hurducate de proiectilele obuzierelor noastre care au început să le ia în primire și, spre mirarea generală, țevile armelor lor automate au rămas mute.

Apoi, deodată, liniștea din corul harmalaei de obuze s'a spulberat în mii de țândări.

Din primele noastre linii au început să fulgere piesele anticar ale locotenentului Drăgușin. Atinse, sau lovite în plin, valul tankurilor s'a clătinat nehotărât o secundă, apoi a început s'o pornească mai repede spre liniile noastre.

Au început să răspundă și ele.

Loviturile merg și pocnesc prin aer ca niște bondari uriași: . . . poc, poc... , prrr... , poc, poc, frrr...

E o încrucișare drăcească de pocnete și pârâituri de mitralieră și nicăeri nu se zărește tipenie de om.

Monștrii de oțel care înaintează și țesutul diavolesc al proiectilelor cari împânzesc văzduhul, hauie îngrozitor.

Două tankuri au încremenit pe o rână și, după câteva secunde, se prefac într'o vâlvătaie de flăcări.

În desişul flăcărilor și al fumului gros, se vede cum turela tankului din stânga se înalță și un om, ca o torță vie, se asvârle alătura, continuând să ardă în miriștea udată de ploaie.

NĂVĂLESC TANCURILE !...

Prin vuetul sgomotos al obuzelor și bufniturile înfundate ale brandturilor, cu care de atâtea zile și nopți urechile s'au obișnuit, dând siguranță ochilor să ațipească iepurește, a năvălit deodată peste noi șueratul înzecit de supape gata să țâșnească în aer, urmat de un sgomot scrâșnit de fiare frecate într'un cazan uriaș, al tancurilor.

Capetele au năvălit pe marginea gropilor și telefonul a început să sbârâie.

Ochii au încremenit pe fumuriul dimineții de toamnă întârziată, vânturată de palele alburii ale unei ploii subțiri, mânate de colo colo pe întinsul nemărginit al stepei de vântul de Nord.

Frigul care ți-a încremenit ultimul oscior a fost uitat de mult, dârdâielile cărnii au încetat și privirile neliniștite caută să deslușească în ceață silueta monștrilor de oțel, pentru a le dibui direcția, a le surprinde un moment mai de vreme intențiile.

... Unul... doi... trei.

Apoi numărătoarea se face din doi în doi, din trei în trei, și toată lumea a ajuns la convingerea că sunt peste două-

zeci de tankuri care vin să ne atace strâns legate unul de altul; un pachet enorm de oțel și de pulbere gata să împrăstie moarte și teroare.

Alarma s'a dat imediat pe toată lungimea frontului batalionului. Telefonul sbârâie neîncetat iar o rachetă se înalță în văzduhul norilor, împrăștiind incandescența stelelor. În sectorul alăturat din dreapta noastră se pare că aceeași zarvă domnește.

Inamicul și-a însutit parcă ploaia proiectilelor care ne râmează metru cu metru pozițiile, căutând să dibuiască orbește locul armelor noastre automate.

Loviturile vin câte patru, șase, zece și chiar mai multe deodată și se sparg într'un sgomot asurzitor, aruncând până în înaltul cerului trombe de fum, de schije și de pulbere.

Ostașii s'au chircit mai tare în gropile lor, strângându-și degetele pe trăgaciul puștilor.

Serg. t. r. St. A. Cosma
Coresp. de război P. P.

TREI SOLDAȚI ROMÂNI PUSTIESC O TRANȘEE INAMICĂ

Pe linia întâia s'a pogorît un răstimp de calm și tăcere.

Trăiești impresia unei oaze de tăcere în mijlocul unui vacarm. Numai din când în când câte o pușcă mitralieră dela grupele mitralieră din avant-posturi țârâie câteva gloanțe împrôșcând movilițele de pământ din față, după care pare că se zărește câte o mișcare.

Din șanțul anti-car și de după marginea lui de dincolo, cu toată răceala amiezii de toamnă, burnițată de o ploaie rece împrăștiată de un vânt subțire care îți pătrunde până la oase, vin pale de duhoare cadaverică dela mormanele de leșuri bolșevice. Urme neșterse încă ale repetatelor și deselor atacuri sovietice împotmolite în sânge.

Odată cu lumina dimineții au încetat și gemetele răniților împrăștiați printre cadavre. Din când în când se mai aude doar câte un glas disperat, strigându-și durerea morții și setea de apă: «voda!... voda!...».

Nimeni nu poate însă nici să-și scoată capul afară din groapă pentru a nu-i șuera vreun glonte pe la ureche, d'apoi să se mai apropie de ei și să-i ajute.

În timpul acesta, la Comandantul batalionului e o consfătuire între maiorul Scârnică și comandantii de companie. Nu e îngrijorare ci mai mult o încordare nervoasă în fața necunoscutului. Fiecare se gândește la o hotărîre, dar e așa de greu de luat câteodată o hotărîre de care știi că atâră

viața atâtor oameni! Clipele acestea sunt cele mai grele din viața unui comandant. Între inimă și judecata rece și lucidă, se dă o luptă grozavă.

Toată noaptea sectorul acesta a fost frământat de obuze și de brandturi, iar văzduhul a șuerat a gloanțe. Mitralierele, puștile mitraliere și puștile ostașilor noștri, n'au tăcut nicio clipă, trăgând în rândurile bolșevice care se îndreptau ca miște fantome spre avantposturile noastre, iar dinspre negurile răsăritului, a răspuns neconținut cântecul aspru al morții.

Valurile inamicilor au fost respinse până la urmă și totuși, anumite mișcări și semne suspecte, arată că ceva se ascunde prin gropile înaintate până pe malul șanțului anti-car, înfipite ca un ghimpe în flancul stâng al batalionului.

Nesiguranța este mai mare decât pericolul, dar pentru verificarea tuturor ipotezelor trebuiesc câțiva oameni hotărâți și gata de sacrificiu.

Vestea a început să colinde liniile frontului, răscolind gropile luptătorilor, până ce a ajuns în sectorul de luptă al companiei a doua care se afla în avant-posturi.

Trei gropi așezate una lângă alta au început parcă să prindă viață.

În ele sunt adăpostiți trei camarazi buni, la greu și la bine, soldații: Diniță Ilie, Moraru Ion și Oanea Ion. Au învățat pe o parte și pe alta vestea, au cântărit-o cu câteva cuvinte intercalate de sudălmii izvorâte din inimă, și-au aruncat privirile spre locul cu pricina, s'au cercetat din nou din ochi, apoi Moraru Ion, scuipând cu dispreț într-o parte, a făcut semn cu capul camarazilor spre Postul de comandă și strângându-și arma la piept, s'a furișat ca o șopârlă afară din groapă, târându-se spre groapa Comandamentului. Oanea și Diniță s'au luat după el fără să spună un cuvânt.

Peste câteva minute, strecurându-se tiptil printre proiectilele brandturilor care au început din senin să se spargă în jurul lor, s'au pomenit lângă șanțul de comandament al maiorului Scârnicu, căruia i-au raportat că sunt gata să execute ordinul.

Mayorul Scârnicu, una din cele mai cunoscute figuri ale sportului românesc, i-a cântărit un moment din ochi, apoi după o luptă scurtă, care s'a dat între om și comandant, le-a spus:

— Bine băieți, bravo!... Treaba nu-i imposibilă, dar e grea. Eu fac tot posibilul să vă ajut. Avem nevoie să știm ce se petrece acolo, iar dacă se poate, trageți și pe unul de urechi încoace.

Băieții și-au îndesat sacii de merinde cu grenade, și-au făcut creștinește sfânta cruce și au pornit cu Dumnezeu înainte.

CONTRA DOUĂZECI DE BOLȘEVICI

Din groapă în groapă au ajuns până pe marginea șanțului anti-car. În acest timp, maiorul Scârnicu a pus mâna pe telefon și după ce și-a cercetat ceasornicul — 13,40 — a dat ordinele de rigoare.

În momentul când cei trei voinici se furișau printre cadavrele din șanțul anti-car, brandturile și mitralierele noastre au început să aștearnă o perdea de foc în fața lor — protejându-le înaintarea.

Brandturile și mitralierele bolșevice au răspuns buimace câteva minute, apoi, neobservând nicio mișcare, au amuțit.

Flăcări noștri au început să se târască mai departe, ca niște umbre furișate de-a-lungul pământului, pe urma perdelei de foc pe care o întindeau peste ei camarazii din spate.

La posturile de comandă ale batalionului și companiei, inimile au încremenit, iar ochii au început să lăcrimeze după lentilele binocurilor.

Cam la 300 de metri de liniile noastre, cei trei voinici au auzit svon surd de limbă străină.

Un moment au rămas înțepeniți cu căștile înfipite în pământ, apoi Diniță Ilie și-a ridicat puțin capul, a cercetat dintr-o privire împrejurimile și le-a făcut semn camarazilor săi să-și pregătească grenadele, arătându-le locul unde trebuie să dea atacul.

Un salt de lup flămând în mijlocul stânii... Brațele au făcut o voltă prin aer și grenadele au sburat într'un șanț lung în care erau chirși mai mulți bolșevici. Bubuiturile grenadelor au fost urmare de gemete de agonie și de țipete de spaimă. La marginea șanțurilor au apărut imediat cei trei români cu pumnii încărcăți de alte grenade.

Bolșevicii au ridicat mâinile în sus împingând cu picioarele armele într'o parte.

Oanea a rămas pe loc ca să-i supravegheze pe aceștia, iar ceilalți doi s'au furișat spre alt șanț unde erau alții ascunși.

Alte grenade au bufnit, alte gemete și alte țipete de spaimă și de predare le-au răspuns.

În câteva secunde cei trei viteji au strâns zece prizonieri, iar pe ceilalți cari erau năclăiți în sânge, i-au lăsat pe loc.

După o jumătate de oră dela plecare, cei trei au apărut fluerând în liniile noastre, ducând plocon la Comandament, zece prizonieri și un bagaj întreg de informații.

DACĂ RUSUL O FACE PE MORTUL

Drept recompensă pentru vitejia lor, comandantul batalionului i-a trimis pe cei trei voinici să facă o plimbare până la Comandamentul brigăzii, ca să-și ducă ei singuri prada, să-și povestească isprăvile și să se mai distreze puțin.

La interogatoriul luat, unii din prizonieri au declarat că în șanțuri au mai rămas vii soldați bolșevici, care la apariția celor trei ostași români au făcut pe morții. Printre cei rămași acolo și face pe mortul, se găsește și un ofițer sovietic, comandantul plotonului care atacase cu o noapte înainte. Jumătate din oameni, la primirea frumoasă pe care le-o făcuseră Românii, rămăseseră întinși, fără viață pe teren, sau fugiseră.

Restul a rămas cu el, iar acum jumătățile se găsesc în mâinile Românilor.

Nu mic le-a fost necazul celor trei soldați, când au aflat că rușii au încercat să-i tragă pe sfoară.

Vânătorii de munte cutreerând munții Iaila din Crimeea.

Ultimile rezistențe inamice sunt curățate de către vânătorii noștri de munte.

Vânătorii de munte țintesc
cuiburile dușmane.

Una din cămilele capturate în
Crimeea de flăcăii noștri.

Coloană românească în marș
de înaintare.

— Auzi, să facă pe morții! Ti!!...

Oanea și-a dat casca mai pe ceafă, Diniță a scuipat încuiat printre dinți, iar lui Moraru i s'au încheștat fălcile de mânie.

S'au privit cu un reproș lung unul pe altul, apoi dintr'o clipire s'au înțeles și au raportat într'un glas:

— Ne ducem tot noi să-i aducem și p'ăia. O să le treacă pofta să mai facă pe morții a doua oară.

Căpitanul Anghel i-a felicitat, le-a strâns bărbătește mâna și le-a urat noroc. Le-a pus apoi o camionetă la dispoziție și cei trei voinici au pornit din nou spre front cu fețele vinete de necaz și cu pumnii încheștați.

Pe înserat au ajuns la comandamentul batalionului, au raportat cum stă cazul și după ce și-au umplut sacii de merinde cu grenade au pornit din nou la treabă.

Strecurându-se prin ploaia de gloanțe și de schije, au ajuns iar lângă gropile bolșevicilor. Grenadele au bubuit și din nou le-au răspuns alte gemete de agonie și țipete de spaimă.

Sărind în șanțuri, voinicii noștri nu s'au mai mulțumit numai să-i privească pe prizonierii încremeniți la pământ, ci au și început să-i cerceteze de aproape, întorcându-i pe-o parte și pe alta. Doi vii, care au fost imediat dezarmați și trecuți de-oparte, șase morți și doi răniți grav, cărora nici Dumnezeu nu le mai putea ajuta. Din milă însă, i-au așezat într'o poziție mai comodă și le-au pansat cum au putut rănilile.

Înainte de a pleca, și-au adus însă aminte că domnii ofițeri dela Brigadă pun mare preț pe hârtiile aflate la prizonieri și atunci...

Mortu-i mort, dar hârtii are prin buzunare.

A început să-i scotocească prin buzunare și să le scoată afară toate hârtiile.

Unul s'a aplecat peste un mort care stătea cu nasul în pământ, i-a scos hârtiile din buzunarele bluzei, le-a împăturit frumos și le-a vârât în sacul de merinde, apoi încercând să-și furișeze mâna într'un buzunar mai umplut al panta-

lonilor n'a putut. A tras mai aproape mortul și nu mică i-a fost mirarea, când i-a simțit în obraz răsuflarea și a văzut că genele îi bat repede.

Și-a dat seama imediat că face pe mortul, și cu un ghiont bine aplicat l-a readus la viață.

Uitându-se mai atent la el, a observat că era tocmai ofițerul comandant al plotonului.

Mulțumiți de isprava făcută, cei trei, apărați acum și de umbrele nopții, s'au strecurat până în liniile noastre, aducând și cel de-al doilea plocon: doi soldați și un ofițer bolșevic.

Pentru isprava lor, soldații Diniță Ilie, Moraru Ion și Onea Ion, au fost felicitați de comandanți și propuși la decorare.

În noaptea de bătaie (care se lasă din ce în ce mai rece), frământată de obuze și de mitraliere, trei oameni obosiți s'au ghemuit în gropile lor, pentru a gusta o clipă din odihna binemeritată.

Serg. t. r. *St. A. Cosma*
Coresp. de război P. P.

MITRALIERA VIE A SUBLOCOTENENTULUI ROMAN

Pe același front dela răsărit de Nipru, pe care camarazii germani l-au numit « Frontul Dracului »!

Suntem ceva mai la stânga în sectorul de luptă al unei brigăzi care a înfruntat cu bărbăție și dârzenie numeroase atacuri inamice cu care de luptă și valuri nesfârșite de infanterie lângă cotul Malaja-Belosjorka (Sacul alb), nume ce va rămâne înscris în istoria luptelor noastre pentru civilizație și cruce.

Batalionul lt.-col. Ciubotaru ocupă o poziție anevoioasă peste care, de câteva zile, tăvălugul bolșevic se trudește zadarnic ca să treacă.

E un început de după amiază de toamnă cu cerul vânat, cu soare palid-bolnăvicios, care încearcă zadarnic să însuflească lucrurile.

Abia a reușit să sbicească puțin umezeala care acopere în fiecare zi pământul, din cauza valurilor de ceață groasă ce se lasă odată cu ivirea zorilor.

De dimineață, artileria vrăjmașă scurmă neostenit pământul cu obuze grele și cu fel de fel de proiectile brandt, iar în văzduh se vânzolesc neîncetat avioane care scuipe gloanțe de mitralieră și bombe de toate mărimile.

Inamicul se pregătește cu febrilitate pe o bază de plecare la atac.

Infrânți în bătălia din jurul Kievului de către armatele germane, rușii și-au adunat aici grosul trupelor și caută cu disperare, de câteva zile, să facă o spărtură, aruncând în foc regiment după regiment.

Și ostașii noștri așteaptă, așteaptă dârzi și hotărâți, cu mâinile pe arme, în gropile lor, mici și umede.

Și cu cât înaintează ora, cu atât haosul se face și mai mare.

Băieții nici nu mai pot vedea dela o groapă la alta. Neîncetat plouă peste ei schije și pământ rămat de obuze.

Apoi deodată totul se liniștește.

E o liniște înfiorătoare ca o cămașă uriașă de ghiață care te strânge din toate părțile.

Căștile au răsărit la marginea gropilor și ochii ținesc depărtările.

Un prim val a apărut la orizont, apoi altul, altul...

Artileria noastră trage, trage... Brandturile bufnesc.

Au început să turuie și mitralierele.

Tăvălugul inamic își reface însă neîncetat rândurile și înaintează mereu.

«Doamne ajută!...» și mâinile s'au încleștat pe armă de s'o rupă în două.

O aripă a tăvălugului uriaș de mașini și de gloanțe, s'a abătut viforoasă asupra plotonului sublocotenentului Cornel Roman. Văzduhul se sparge de plumbi înroșiți și pământul se pulverizează de bufniturile grenadelor.

Ostașilor au început să le usture mâinile pe țevile înroșite ale puștilor.

Nu se mai vede nici în cer, nici în pământ.

Baionetele sclipesc în lumina leșiatică a soarelui de toamnă întârziată și primul val dușman se fărâmițează.

Dar alt val, și apoi altul se apropie.

Mitralierele dela grupa comandată de elevul plutonier t.r. Corpade se rotește neîncetat pe afet, secerând rândurile vrăjmașe.

E o întrecere generală de a împărți cât mai viforos moartea.

Deodată inimile mitralieriștilor s'au strâns tare și câteva din ele au uitat apoi să mai bată.

Un proiectil a căzut lângă mitralieră și arma s'a prăbușit neputincioasă în țărână. Afetul a fost cu desăvârșire distrus.

Dela postul de comandă, sublocotenentul Cornel Roman a observat incidentul și ca o panteră se repede spre mitralieră. Câteva brațe vânjoase de flăcău se întind imediat — săritoare — și din ele comandantul formează un afet viu pe care este așezată în pripă arma. Și mitraliera începe din nou să turuie, să turuie...

O rafală de gloanțe a atins primul servant, apoi alta și alte ropote i-au încremenit pe toți în țărână.

Sublocotenentul Roman se prăbușește strângând la piept blocul mitralierei.

S'a format un adevărat ciorchine de oameni agățați de țeava unei mitraliere.

Inspăimântate de dârzenia rezistenței noastre, valurile inamice încep a da înapoi.

Compania căpitan Caloiu a izvorât pe neașteptate în primele linii și cu baionetele la arme, ostașii se reped viforoși spre rândurile buimăcite ale bolșevicilor.

Primul val se clatină, apoi al doilea și în câteva minute, întreg atacul rusesc se transformă într'o fugă rușinoasă.

Am câștigat încă o victorie, cu alte jertfe sfințite de dârzenia credinței și bucuria izbânzii. Și aici, ca și în alte părți, pe câmpiile vrăjmașe ale Rusiei, alte valuri de sânge românesc s'au tălăzuit în clocot jertfelnic pentru Europa Nouă.

Serg. t. r. Șt. A. Cosma
Coresp. de război P. P.

OFIȚER DE LEGĂTURĂ PE FRONTUL MĂRII DE AZOV

Din toate misiunile care se execută pe câmpul de operație, fără îndoială cea mai importantă este a ofițerilor de legătură. Ei sunt acei care, permanent, trebuie să ducă ordinele de operație dela posturile de comandă la cele mai înaintate unități, aducând de acolo situația frontului. Zi și noapte, menirea lor este de a fi pe drumuri, necunoscând ce este odihna, ce este somnul, ce este ora mesei.

Un ordin care nu ajunge la timp, poate da peste cap o situație oricât de favorabilă ar fi. De aceea executarea în timp, este de cea mai mare importanță și cere o muncă dusă la extrem. În mașini de recunoaștere, în turisme, pe motocicletă, călări, ofițerii de legătură nu trebuie să precupețească niciun efort, nu trebuie să aibă cea mai mică ezitare în îndeplinirea misiunii lor.

Ei întâlnesc pe șosele desfundate, coloane nesfârșite de trupe, de vehicule și de prizonieri, printre care trebuie să se strecoare cu orice chip. Aviația inamică îi urmărește de multe ori, mitraliindu-i; ei n'au timp să se oprească. Din terenul necurățit de elemente teroriste, ei sunt primiți deseori cu foc; dar ținta lor e mereu înainte.

Ajunși la destinație cu ordinele operative, ei n'au timp să se odihnească. Așteptând comunicările scrise în câmp, pe brânci, la lumina unui opaiț, de multe ori sub focul dușman,

ofițerii de legătură își înseamnă situația pe hartă și iau drumul îndărăt.

Spre a arăta ce înseamnă misiunea unui ofițer de legătură, vom reda numai două episoade petrecute pe frontul Mării de Azov:

În urma contra-atacului dat de forțele aliate, trupele bolșevice, simțind presiunea grupului blindat v. Kleist, căzut în spate, încep o retragere dezordonată. Românii exploatează succesul și urmărindu-i cu dârzenie, izbutesc să facă legătura cu grupul german, desăvârșind astfel încercuirea. Ulterior, începe acțiunea de curățire și nimicire.

Sublocotenentul M., dintr'un regiment de călărași, este trimis să ia legătura cu acel detașament înaintat, trebuind să parcurgă 180 km. în teritoriul ocupat încă de inamic. El își execută misiunea și se înapoiază prin locuri extrem de primejdioase cu șoferul motocicletei, fiind silit de situația grea în care se află, să recurgă la o serie de șiretlicuri, ca să scape nevătămat.

Intr'alt sector al aceluiași front, între o brigadă de vânători se întrerupe orice legătură cu corpul de munte, care nu mai are nicio informație despre unitatea sa. Faptul provoacă îngrijorări, mai ales că inamicul este în ofensivă de 10 zile.

Sublocotenentul C., este trimis cu ordinul de repliere, trebuind în același timp să aducă exact situația Brigăzii respective. În drumul său, se găsește pe o șosea interceptată de elemente înaintate rusești. El contează pe elementul-surpriză și trece cu toată viteza. Tancurile bolșevice deschid focul asupra turismului său, cu tot armamentul. Urmărirea durează vreo jumătate oră, după care mașina scăpată ca prin minune, câștigă definitiv distanța.

Ajuns la locul indicat, găsește postul de comandă și lasă ordinul de repliere care salvează brigada de încercuire.

Sunt fapte care grăiesc dela sine. Curajul acestor bravi este cu atât mai de admirat, cu cât de executarea misiunii lor, în toată conștiinciozitatea, depinde viața a mii de oameni și reușita operațiunilor.

CU VÂNĂTORII DE MUNTE, LA MAREA DE AZOV

Un câmp de stepă se așterne în fața ochilor. Vânătorii de munte sunt gata la datorie. Odată cu cele dintâi raze ale soarelui, pornește și grindina obuzelor grele inamice. E semnul luptei. Când clocotul văzduhului este mai aprig, și urletul bombelor mai înfiorător, încep să apară în pâlcuri bolșevicii, cari înaintau spre liniile românești. Vânătorii îi primesc cu un foc aprig. Artileria noastră începe să tragă fără răgaz și țăcănitul mitralierelor se întetește și mai mult. Valuri, valuri de dușmani se prăvălesc. Intr'un târziu, inamicul desorientat, nu mai poate înainta. Este oprit. Furtuna pare că se liniștește, dar după câțva timp, focul dușman începe și mai viu. Sunt știri că bolșevicii au adus aici 5 divizii. Dimineața se încearcă spargerea frontului, dar vânătorii de munte sunt la datorie și nu lasă nimic să treacă. E o luptă pe viață și pe moarte. Bolșevicii vin potop, dar se sfărâmă de pieptul de granit al ostașilor noștri. Cerul începe să se însenineze. Inamicul obosit, își încearcă norocul pe alt front, mai la Sud, unde se găsea corpul de cavalerie român, dar este respins și aici. Deși nedormiți de 10 nopți în șir, bravii vânători urmăresc neîncetat spre răsărit pe dușman, până la deplina victorie a sfintei credințe românești. Peste câteva zile, pe locul înfiorătoarelor lupte, se așterne liniștea fără sfârșit a morții și balsamul cald al sufletelor eroilor noștri. Vânătorii de munte își făcuseră datoria din plin, înscriind pagine de înalt patriotism în cartea sfântului nostru războiu.

VITEJIA ARMATEI A III-a

COMUNICAT

Comandamentul de Căpetenie al Armatei comunică:

În urma operațiunilor desfășurate în regiunea Mării de Azov, după 8 zile de lupte grele, care s'au terminat cu sfărâ-marea armatelor 9 și 18 rusești, Comandamentul german al trupelor române și germane victorioase, a făcut cunoscut următoarele:

« Performanțele extraordinare de marș, tenacitatea trupei în fața atacurilor aeriene inamice, precum și conduita și spiritul ofensiv al armatei române de sub ordinele generalului Petre Dumitrescu, trebuie relevate în mod deosebit ».

Pentru această ținută demnă de respectul tuturor, Comandamentul de căpetenie aduce Comandantului armatei a III-a, comandanților de mari unități, ofițerilor, subofițerilor și trupei acelei armate, mulțumirile Patriei.

BRIGADA ZBURĂTOARE IN LUPTELE DELA SALTISCHIA ȘI OBITOȘNAJA

Bătălia dela Marea de Azov s'a terminat!

Așa începe comunicatul special dat de Cartierul general al Fuehrerului.

Imi revin în minte următoarele rânduri: « Cooperând cu flota aeriană a colonelului general Loehr, armata germană de infanterie von Manstein, armata română de sub conducerea generalului de corp de armată Dumitrescu și armata blindată a colonelului general von Kleist, au bătut și nimicit grosul armatelor a 9-a și a 18-a sovietică ».

Zilele de 8—10 Octomvrie în sectorul de luptă românesc din regiunea Mării de Azov, au fost zile de sărbătoare a focului și a iureșului valah, năpustit să se repeadă ucigător în inima îndârjitei noastre înclăștări. Brigada noastră de cavalerie și-a depășit cu această ocazie și cele mai impresionante clipe de glorie trăite până acum.

BRIGADA ZBURĂTOARE

Trebue să reamintim că brigada aceasta care a nimicit un inamic superior la Saltischia și Obitoșnaja, poartă cu mândrie și din alte vremuri, renumele de « Brigada Zburătoare ».

Cu două zile înainte de marea victorie românească dela Saltischia și Obitoșnaja, se face cunoscut ostașilor de către comandanți, următorul ordin al brigadei, cu Nr. 12.942 din 7 Octomvrie 1941:

« Ostași ai brigadei de cavalerie !

După rezistența îndârjită dela Nipru, după marșurile obositoare dela Sud de fluviu și în fine după sângeroasele, dar glorioasele lupte dela Iswesta și Adamewitscha, vă cer acum eforturi noi ». « Prin măsurile ce le executăm astăzi, inamicul care ne-a cauzat atâtea pierderi, va fi complet încercuit ». « Nu-l lăsați să ne scape ; adunați-vă toate puterile ; nimiciți-l ca să nu se mai poată ridica niciodată ». « Vă cer astăzi să dovediți din nou că sunteți dăruți de Dumnezeu cu cele mai frumoase însușiri de ostași și de călăreți ».

Un regiment de artilerie și o baterie de artilerie grea, schimbă de pe poziție și ajunge în imediata apropiere a cavaleriei, executând trageri directe și la vedere. Loviturile cădeau în tabăra inamică într'o cadență uluitoare și cu atâta precizie, încât lasau impresia unui pumn nevăzută de uriaș care turna foc pe obiectivul țintit. Și focul se întindea mereu, izbucnind tot mai mult în alte locuri, într'o parte sau în alta a satului. Cel mai sinistru moment de panică s'a putut urmări în momentul când o coloană sovietică de 9 mașini a încercat să se retragă spre Nord. Lovită în plin, lasă două mașini în flăcări și fuge în direcția unei șire de paie. Din nou lovită în plin, lasă și aci două mașini în flăcări. Ca șoareci intrați într'o cursă de foc. Restul mașinilor pornesc iar spre front. Dar și de astă dată, coloana este lovită în plin și mai pierde 3 mașini. Celelalte 2 mașini rămase, s'au furișat înspre o vale, unde nu s'a mai putut observa la câmp deschis eficacitatea artileriei noastre.

INCERCUIREA

În această zi, la orele 8,15, regimentul de Călărași înaintase în legătură cu un regiment de Roșiori și altul de Călărași, printr'o admirabilă manevră de învăluire, în timp ce din spate, inamicul era presat de vânătorii noștri și de grupul blindat von Kleist.

Inamicul răspundea cu foc disperat. Ostașii noștri în acest timp, erau de nestăpânit și treceau printre exploziile

de proiectile dușmane, cu siguranța și avântul adevăraților războinici, trecuți prin experiențe grele și încercări biruitoare.

Astfel, inamicul este total încercuit în văile dela nordul satului Obitoșnaja.

La ora 10 dimineața, se înaintase 1 kilometru la Nord de acest sat, unde călăreții noștri au dat mâna cu camarazii lor de arme germani, din grupul von Kleist.

După ce s'au făcut primele capturi, s'a primit ordin ca îndată brigada să înainteze călare pentru a exploata succesul realizat.

Ordinul Colonelului *I. Codreanu*, Comandantul Brigăzii de Cavalerie, cuprindea în el mândria și avântul deschizător de glorie, și venea cu înflăcărea marilor ceasuri istorice pe care le trăiau vitejii noștri.

Iată cum răsunau cuvintele poruncitoare de victorii, în închegarea lor entuziastă și plină de clocotul bătăliei:

« Vitejie și rezistență » ! « Nu uitați că Patria ne urmărește și este mândră de luptele noastre » ! « Sacrificiile ce le facem, greutatea pe care le învingem, vor fi pietrele cu care se vor cimenta fruntariile României Mari de mâine » ! « Brigada noastră de cavalerie, ale cărei fapte de vitejie sunt cunoscute de întreaga suflare românească, nu poate fi oprită în mersul ei izbânditor, de frig și oboseală » !

« Deviza noastră trebuie să rămână aceeași: Izbândă sau moarte ! « Deci, înainte călăreți ! »

În seara de 7 Octomvrie parcă au înviat în zâmbet de bucurie toți morții, în amintirea celor rămași să-i răzbune. Căii mai purtau încă pe copite praful din regiunea Orlov, când la ora 5 și jumătate seara, în preziua atacului, întunericul prea timpuriu al cerului destrăma fulgi albi și grei peste pământul sgribulit de frig.

În noapte de 7 spre 8 Octomvrie, la ora 3, au pornit pe tot frontul sectorului românesc, primele patrule. În ziua de 8 Octomvrie, la ora 11 dimineața, se declanșează atacul cu un regiment de Călărași și unul de Roșiori.

În seara aceleiași zile, se cucerește complet și definitiv satul Saltischia. Acum, frontul nostru, dela cursul superior al Niprului, până în dreapta satului Obitojnaja, avea în față armatele 9 și 18 sovietice și rămășițe din armata 14.

În zorii zilei de 9 Octomvrie, se reia atacul spre satul Obitojnaja. Inamicul puternic, răspunde cu foc intens de arme automate și artilerie de toate calibrele, trage însă la întâmplare, pentru că îi luasem creștele cu o zi mai înainte.

La ora 9 dimineața, regimentul roșiori se apropie de sat. La ora 5 după amiază alt regiment de roșiori, se găsește în sat. Atacul se prelungește până târziu în cursul nopții. În ziua de 10 Octomvrie se desfășoară în fața frontului nostru un spectacol grandios. Brigada își întinde postul de comandă la 800 de metri de prima linie de foc.

Două zile, după ce am părăsit câmpul acestei bătălii câștigate de noi, încă nu se putuse termina inventarierea capturii rămase în sectorul ocupat de Brigada Zburătoare. Am putut număra 16 tunuri de 152,4; 4 tunuri de 76,2, 7 tunuri anticar; 25 mitraliere; 300 puști mitralieră; 12 aruncătoare; 150 de trăsuri; 60 autovehicule; 20 remorci; 26 tractoare. Grămezile de muniții nu îngăduie posibilitatea unei numărătoare. Bucătăriile au rămas intacte cu veselă cu tot.

De asemeni, am mai putut nota în treacăt: autoateliere, autofrigorifere, costume de iperită, medicamente, lopeți, aparate de radio, aparate telefonice, instrumente muzicale (famfară), cabluri, cisterne, harnașamente, etc, etc. Au rămas circa 800 de cai și alte animale. S'au făcut 3000 de prizonieri și s'a mai capturat un avion de bombardament de către Brigada Zburătoare...

După ce s'a sfârșit bătălia aceasta, care poartă pecetea uneia din cele mai mari succese ale călăreților noștri, cerul s'a luminat și căldura lui a învins totdata și primii fulgi de zăpadă.

Lt. rez. *Tipărescu P.*
Coresp. de război *P. P.*

În vreme ce camarazii lor luptă în primele linii, transmisioniștii restabilesc legăturile telefonice și telegrafice.

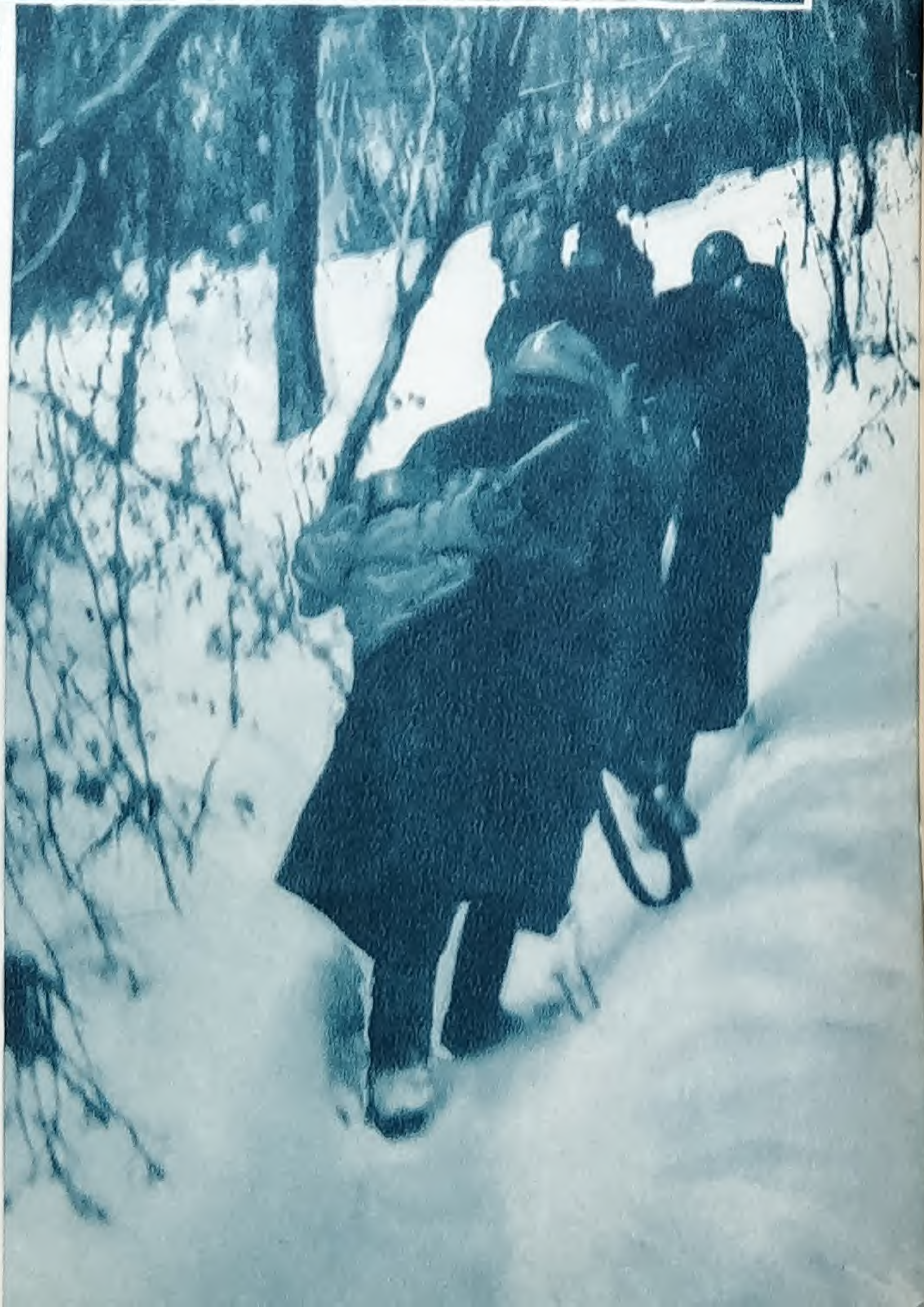

În prima linie, sub ger cumplit, ostașii noștri au deschis focul mitralierelor.

Prin munții Crimeii, vânătorii noștri înaintază fără întrerupere.

O patrulă, strecurându-se prin pădure spre liniile dușmane

CUM ÎȘI FAC DATORIA AVIATORII NOȘTRI

O ATERIZARE FORȚATĂ PE DUNELE
NIPRULUI — ZECE RĂNIȚI SUNT
SALVAȚI DELA INGHEȚ ȘI FOAME

Mă găsesc pe un aerodrom. E un ger năpraznic care-ți biciuește fața de parcă simți că-ți plesnesc obraji. Viscolul șueră sinistru în elicea și planurile celor două avioane ale grupului de transport.

Un avion e gata să decoleze! Echipajul format din pilotul Bogoriu Ion, radiotelegrafistul Coteș Vasile și mecanicul Dumitrache D., se apropie de aparat și rând pe rând intră în pântecul larg al pasării cenușii.

Cei trei aviatori cari vor merge în Crimeea, sunt veseli și încrezători în dibăcia lor de a străbate un drum greu de câteva ore și a înfrunta capriciile vremii și ale neprevăzutului.

IN CRIMEEA

Drumul până acolo, unde vânătorii de munte și cavaleriști bravului General Petre Dumitrescu culeg victorii după victorii, decurge în condițiuni dintre cele mai bune. O aterizare pentru îndeplinirea unei misiuni, se execută de asemeni bine. Avionul își reia zborul și ajunge cu bine în apropierea munților Iaila.

Aci, echipajul lasă « marfă proaspătă » pentru bolșevici și în grabă se pregătește de întoarcere. Un avion de bom-

bardament inamic însoțit de câteva « Ratta », distinge însă pe albul zăpezii paserea noastră cenușie gata să se înalțe.

Trei bombe de câte 500 kg. fiecare, sunt aruncate în grabă, dar nici una nu-și atinge ținta. Ele formează gropi în care ar putea să intre comod tancuri mari.

Sunt pe aci prin apropiere, ostași români, sunt răniți instalați într-o clădire mare, iar printre ei, aviatorii cari urmează să plece. Toți scapă neatinși.

O ATERIZARE FORȚATĂ

La ora 11,30 avionul decolează. În el sunt zece răniți și o doamnă dela Crucea Roșie.

Peste întinsul alb al câmpiilor rusești, puternicul aparat aleargă zgomotos și dispare ca o nălucă. El zboară atât de jos, încât îți dă impresia că retează coșurile caselor și vârfurile copacilor răzleți.

După o oră, pasărea noastră ajunge deasupra dunelor de nisip care încadrează limanul Niprului. Dunele sunt ușor de recunoscut, căci nu sunt acoperite cu zăpadă pe partea din care bat vânturile.

Motoarele cari până aci sbârâneau impecabil, ritmic, ca două ceasornice cari se potrivesc la bătae, încep să « tușească ». Cel din stânga are un rateu. Acesta este un indiciu sigur pentru aviatori că acolo, în cutia cu măruntaie a motorului, se petrece ceva anormal.

Turajul începe să scadă vertiginos. Un fior de ghiață le asudă fața și le mărește svâcnirile tâmpelor. Avionul nu mai are stabilitate de zbor. El tinde să alerge numai în spre partea stângă.

Ochii obosiți ai răniților încep să caute spre motorul avionului, în spre doamna dela Crucea Roșie și în spre ușe. Fețele lor palide sunt cuprinse de neliniște. Cei mai ușor răniți încearcă să se ridice, iar ceilalți agită mâinile și picioarele rămase întregi. Doamna dela Crucea Roșie își păstrează calmul și cu mângâeri calde îi liniștește.

O remediere a motorului în zbor nu era posibilă. Puterea lui scădea treptat-treptat și cu un singur motor, cei trei aviatori cari stăteau toți la posturile lor, nu puteau înălța avionul pentru a scăpa de dunele de nisip destul de aproape de ei. O ciocnire de malul drept al Niprului care este abrupt, părea inevitabilă.

Gândul aterizării lua proporții tot mai mari în mintea pilotului Bogoriu. Trece la execuție. Scoate trenul de aterizare, observă terenul, lucru pe care îl face și radiotelegrafistul Coteț și se pregătește să aștearnă aparatul pe zăpadă.

Nu este chip însă. Dunele de nisip se ondulează una după alta cât vezi cu ochii. Și totuși aterizarea trebuie făcută. Răniții își schimbă priviri pline de înțeles și uită de durerea rănilor. Unul din ei vorbește singur: « Mai bine muream cu mâinile înfipite în gâtul unui bolșevic, sau încleștate pe mitralieră ». El își vedea sfârșitul pe care nu-l vroia în asemenea condițiuni.

Pilotul nu știe, nu vrea să știe ce se petrece în spatele lui. El știe numai ce are de făcut. Virează lent spre stânga pentru a ieși din regiunea nisipoasă.

Avionul pierde mereu-mereu din înălțime și orice metru pierdut este extrem de prețios acum, pentru acest avion greu, încărcat la maximum cu răniți.

Deodată, aviatorii cari sunt numai ochi și urechi, zăresc o perdeă de salcâmi, plantați pentru a împiedica troienirea zăpezii adusă de vânturi. În spatele salcâmlor o miriște. E ușor de recunoscut. Buruienile sunt mai mari ca zăpada. Aci voi ateriza, își zice pilotul, și se apropie cât mai jos de pământ. Atinge vârful salcâmlor și pe o distanță mică, greoiul avion prinde terenul și aterizează ca pe cea mai desăvârșită pistă.

Dar a rămâne aici, înseamnă sinucidere lentă. De jur împrejur nu se vede nicio casă. Cercetează harta. La 40 km se află Chersonul. A străbate drumul până acolo cu piciorul, prin zăpada troenită nu e cu puțință. Vântul rece se strecoară printre salcâmi și lovește furios în aparatul care se mișcă de parcă ar fi sub presiunea motoarelor.

Gerul, apropierea nopții și mai presus de toate grija pentru răniții cari s'ar fi prăpădit fără a li se fi putut da vreun ajutor medical, sfredelea puternic inimile îngrijorate ale aviatorilor. Aci, în preajma dunelor de nisip și în mijlocul câmpiilor întrerupte de apa Niprului și cu ghiață vânată, orice întârziere le-ar fi fatală.

Cei trei aviatori își înțelesesă unul altuia gândurile din priviri și pilotul încearcă din nou motorul. Trebuia să plece din acest pustiu. Prin comutare de magnetouri, el constată că turajul a devenit normal. Pe un spațiu îngust și o distanță mică, avionul se depărtează de pământ și motoarele sbârâind impecabil, paserea cenușie lasă în urmă dunele cu nisipul lor auriu. Sus, acolo, unde aviatorii își trăiesc cea mai bună parte din viață, se simțiră din nou fericiți. Salvaseră dela îngheț și moarte sigură pe cei zece răniți cari priviseră moartea în față de atâtea ori.

Lacrămile durerilor pricinuite de rănilor adânci din luptă, erau acum lacrimi de bucurie și recunoștință.

Pe acelaș aerodrom de unde au plecat într'o dimineață geroasă cei trei aviatori, pentru a duce « bomboane » pentru bolșevici, m'am dus să-i mai revăd.

Ei lucrau de zor, alături de echipele de brancardieri și Cruce Roșie la debarcarea răniților din avion.

Uitaseră toate peripețiile drumului. Erau fericiți că au putut aduce la destinație și cât mai repede pe răniți.

Atunci, mai mult ca oricând, mi-am dat seama de sufletul mare al zburătorilor.

Prin abnegație, prin curajul și atitudinea lor, ei se deosebesc mult de lumea « pământenilor ».

Sunt eroii anonimi, ale căror peripeții în luptele cu tainele văzduhului, rămân necunoscute de noi toți.

Locot. rez. *Gheorghițescu Gh.*

Coresp. de război P. P.

ISBÂNZI ȘI TROFEE

PE URMELE « BRIGĂZII DE FIER »

A CĂLĂRAȘILOR NOȘTRI

Flanc lângă flanc, în brigada aceasta atât de repede ajunsă la un renume de legendă, regimentele de Călărași își împart cununile de faimă, recompensele și trofee: nume de cătune și de târguri cu slăbatece sonorități, Mihaijofka, Anastasiefka, Solotaia, Balko, Kosoe, Molokauschije, — cadencează vertiginosul ritm al asalturilor... Cine va descrie oare vitejia acelui Regiment de călărași, care la Veseloie, sprijinit de bateriile regimentului de artilerie călăreață, sfărâma rezistența unor numeroase batalioane sovietice, semănând coștișele cu sute și sute de morți inamici?... Comandantul diviziei germane în al cărei sector lupta « Brigada de Fier », — a doua zi după acest strălucit fapt de arme, — scria Comandantului brigăzii:

« Regimentul acesta de călărași a atacat cu un avânt ce nu a cunoscut piedici... Sub conducerea comandantului său, a repurtat succese extraordinare... Vă mulțumesc pentru sprijinul dat diviziei și vă rog să transmiteți recunoștința și mulțumirile mele cele mai depline, tuturor ofițerilor, subofițerilor și trupei... Văd în acest succes al zilei de azi, semnul prevestitor al viitoareii camaraderii victorioase a Brigăzii d-voastră de cavalerie și a diviziei germane de comandă ».

...Și cum n'am cita un alt elogiul al acelorași camarazi germani, — calificativul de «*atac nebunesc*» dat asaltului pornit lângă Feodosia de cestălalt regiment de călărași, purtat, sprijinit pe detașamentul colonelului german Lindemann?... Acolo, în pragul peninsulei Kerchi, — căpitanul Meculescu Christian se înverșunează cu escadronul său să atace vreme de 5 ore cazematele cuirasate dela cota 506, pătrunzând adânc în dispozitivul vrăjmașilor uluiți de bravura călăreților. Se împlineau opt ore de neîntrerupt asalt, în clipa când călărașii cucereau faimoasa cotă 506; erau aceiași luptători cari, îmbărbătați de maiorul Veniamin Cazacu, după un bombardament de 7 ore al aviației inamice la Seit-Asan și Ananși-Arbat, aveau să se năpustească deslănțuiți peste barajurile cazematelor muscălești până la râpele dela Cungyschi, spărgând brăiele rețelelor de sârmă ghimpată cu tăișul lopeților Linemann, escaladând un șant antitanc lat de 5 metri și adânc de 2, secerând cuiburile de rezistență și capturând prizonieri peste prizonieri. Inceput dimineața pe la ceasurile 10, atacul a durat încă după amurgire, până pela orele 5... Bilanț, — la încheierea inventarului de trofee, al zilei: — 560 prizonieri, un tanc și o baterie de artilerie.

...Tunuri inamice, izbutește să cucerească și un alt călăreț, comandant de escadron, — căpitanul Dragoș Georman, pe aceleași coline ale peninsulei Kerchi. Doar cu patru gradați voluntari în escortă, depășind avantgărzile unităților germane ce înaintau, căpitanul Georman gonește cu grupul său de cercetare până ce ajunge din urmă ariergărzile sovietice, lângă Kerlent. Deschizând cu nebună temeritate un foc viu asupra rușilor goniți de pintenii panicei, căpitanul Dragoș Georman îi pune în derută, capturând și 20 prizonieri. Câțiva km. mai departe, micul grup este întâmpinat de rezistența violentă a vrăjmașilor; călărașii sunt năuciți de violența tirului, — micul grup are în față 6 arme automate și 4 aruncătoare... Căpitanul și-a înfundat casca pe cap, a

scrutat primejdiile, a căutat soluțiile, și apoi s'a năpustit cu soldații săi mai oțeliți decât ghinturile carabinelor. Cu o îndrăzneală extraordinară, se decide să atace mai departe; este unica salvare posibilă.

Bilanț, — la sfârșitul asaltului: 100 prizonieri, 3 ofițeri capturați, 4 aruncătoare grele, o motocicletă, un camion cu mine și 8 camioane cu munițiuni.

Nouii prizonieri se fac a doua zi, la cucerirea satului Sobtkey. Spre amiază, atacând și înaintând mereu, detașamentul căpitanului Georman surprinde în plină acțiune o baterie de artilerie muscălească, flancată de două tunuri anticar și ocrotită încă de 4 tancuri. Rușii, — cu tirul lor violent, — bat pantele din față, fără să viseze la atacul pe care căpitanul Georman li-l deslănțue subit drept în spate. Câteva minute de dezorințare, — și canonierii bolșevici răstoarnă unghiul de tir și schimbă corectorul, punându-se să tragă asupra călărașilor noștri grindină de proiectile. Exploziile sunt asurzitoare, șuerăturile perforază liniștea priveliștii, trupurile îngunchează sfredelite de schije...

Dar miracolul se împlinește. Cum? Vor povesti asta călărașii căpitanului Georman, când se vor reîntoarce la căminuri cu flori în țevile carabinelor... Căci bateria de artilerie este și ea curând capturată, laolaltă cu 60 prizonieri, cu 4 ofițeri și cu cele patru tanchete, toate distruse de călăreții noștri.

Nici aci, însă, nu rezistă nimic bravurei călărașilor noștri. În momentul când poposeau la 15 km. de orașul Kerchi, camarazii de izbândă ai căpitanului Georman, adăogaseră la bilanțul lor de trofee o altă performanță: 7 atacuri decisive, — 100 kilometri înaintare!

Cot la cot cu călăreții, — vânătorii de munte aliniază performanțe tot atât de năzdrăvane, de-a-lungul luptelor dela Novo-Zarizino — Shelyabowka — prin viscol și ger — 175 kilometri de teren și de lupte înfruntate doar în 3 zile! Kilometrajul măsoară înaintarea semănată neconținut de pânze și asalturi, dar la fel se socotește și adunarea luptelor purtate, de vreme ce fiecare kilometru trebuie cucerit cu

noui asalturi, cu iscusite manevre, cu dureroase pierderi. Cei ce se vor întoarce din grandioasa epopee, vor avea de povestit lupta cu fiarele din măracinișuri, — cu « partizanii » pitulați în creierul munților Jaila, mereu încercuiți și decimați, neconținut reconstituiți în bande, spre a ataca un convoi răzleț, pe drumurile impracticabile... Sate întregi din spatele frontului, devenite peste noapte adevărate depozite de muniții, cu baterii de tunuri și nămeți întregi de provizii, sunt transformate în fortărețe, după ce fuseseră cucerite, depășite, îngenunchiate...

Ca la mistreți, trebuesc făcute « bătai » cu hăitași, — pentru încercuirea acestor bandiți hămesiți, hiene de umbră, mereu împresurate, reconstituite odată cu lăsarea nopții, a besnei, a gerului năpraznic.

Serg. t. r. *Vasiliu Ioan*
Coresp. de război P. P.

KRISTAPOWKA, ANDREEWKA, RUDAEWKA...

MARȘURI ȘI LUPTE ÎN UKRAINA PE O IARNĂ CUMPLITĂ,
EXECUTATE DE OSTAȘII DIVIZIEI BĂNĂȚENE

Luptele din iarna aceasta (1941—1942), purtate în Rusia vor fi înregistrate de istorie ca lupte împotriva bolșevismului și împotriva asprimelor excepționale ale unei ierni cumplite, cumplite precum au dorit-o călăii dela Moscova, abătută ca o urgie peste stepele împărăției slave, cum n'a mai fost vreme de 140 ani încoace.

Pagini glorioase de asemenea natură au scris cu litere nepieritoare, în lunile Ianuarie și Februarie 1942, ostașii Diviziei Bănățene, care au înfruntat cu un eroism legendar, întreaga urgie a viscoalelor și gerurilor deslănțuite, înfrângând și nimicind în același timp, înverșunata rezistența bolșevică.

Misiunea ei inițială a fost un destin: *să se găsească tot timpul acestei ierni cumplite sub cerul liber, în marșuri și lupte grele.*

Cerul e boltă de gheață, pământul, un bulgăre de gheață, aerul, o masă de gheață; în față, un inamic puternic, înverșunat și sălbatec.

Nu e timp de pierdut. Avem de făcut sute de kilometri cu piciorul. Gerul e teribil. Pătrunde ușor prin îmbrăcăminte. Termometrul se joacă între minus treizeci și cinci de grade Celsius. Gerul groaznic prinde câinește în cleș-

tele-i de ghiață picioarele, mâinile, urechile, nasul, obraji, ... le smucește firul vieții, le strivește în mod barbar, le usucă, și, ca un ultim act, le carbonizează.

Soldatul își freacă mâinile, își bate pumnii, își încordează mușchii, se îndoaie, se frânge, aleargă, joacă în loc, sare în sus. Sforțările aprind la maximum toate cuptoarele de foc ale sângelui. Căldura produsă e mistuită pe dată de gerul din aer pe care nici focul năpraznic din fundul pământului nu l-ar mistui.

Puterile omului par istovite de strânsoarea frigului, de oboseala marșului, de mărimea zăpezii și de opintirile continue de a-ți fixa bocancul înghețat în zăpada alunecoasă și frământată, ce-ți asvârle piciorul obosit înapoi.

Pe față, unii încearcă să opună gerului chinuitor, măști călduroase, alții își învelesc genunchii și picioarele în mototoale de paie sau aruncă pături peste cap. Buzele se umflă și nimeni nu mai poate vorbi. Vai de cei ce le lăcrimează ochii de ger! Pleoapele se lipesc. Lacrămile îngheață pe obraz. Turțuri de ghiață se preling pe gulerul hainei din aburii respirați.

Un nasture desfăcut dela haină, nu se mai poate încheia; o nojiță ruptă nu se mai poate înoda, iar mâinile, buzele, rămân țepene.

Aerul pare solidificat în bulgări sgronțuroși care cu greu se topesc pe căile respiratorii, producând mari dureri. Din lipsă de aer, ai impresia că te sufoci.

...Incepe viscolul, o furtună uriașe! Zăpada e frământată, răsturnată, ridicată în aer, învărtită în loc, asvârlită, troienită. E ziua la amiază și nu se zărește la doi pași. Cerul se împreună cu pământul, pământul cu cerul. E un haos. Stepele urlă ca un ocean înfuriat. Valuri uriașe de zăpadă se năpustesc asupra coloanelor de trupe în marș, ca valurile mării asupra corăbiilor surprinse în larg. Toată zăpada este în aer. Vântul te oprește în loc. Vârtejuri puternice de viscol te amețesc, te orbesc, te succesc în loc, te smucesc din cale. Crivățul rece, cu zăpada înghețată, lovește fața

omului ca un bici de plumb. Ostașii se pleacă înainte să-și țină echilibrul, merg deandaratele. Mișcarea furioasă a aerului dublează puterea gerului.

Totuși coloanele de trupe continuă marșul. Obiectivul la ora H trebuie atins cu precizie. Prin valurile oceanului alb ele înaintează încet, cu greutate, dar înaintează cu aceeași tărie și răbdare caracteristică Românului.

E marșul voinței, marșul încercărilor eroice, al unui examen formidabil de rezistență și credință în idealul Patriei și al Europei noi.

Durerile gerului sunt groaznice. Totuși ostașul român rezistă în mod uimitor. Intotdeauna rezistența lui neîntrecută îl duce la victorie sigură. Cei slabi cad. Ei sunt purtați pe brațe până la postul de prim ajutor. Sentimentul de camaraderie e impresionant. Nimeni nu rămâne fără mângâierea caldă a camaradului iubit. Imaginea Patriei îndepărtată, cu satul drag al gospodăriei și familiei, este icoana întremătoare de puteri. Toți vor să învingă spre a se înapoia victorioși în mijlocul celor dragi.

Firele de ghiață fină din clocotul aerului, ating obrazul cald și pe nesimțite se așterne o pojghiță de ghiață care usucă și arde, pârlește și distruge ca bruma verdele naturei. Pe gene, pe sprincene, pe nas, peste haine, se ridică zăpada ca și cum ar fi prins rădăcini în trupul cald.

Coloanele înnoată prin zăpadă până la brâu, se urcă pe troienele uriașe și coboară ca un vapor uriaș pe undele înfuriate ale oceanului în clocot.

Marșul voinței și credinței continuă!

Se smucește aerul înghețat ca prins de spaimă, răstoarnă stepele în goana nebună, chiuind și urlând sălbatec.

Ostașul depune sforțări supraomenești să învingă urgia crivățului deslănțuit. *Fiecare ostaș e un supraom.* Rabdă cu tărie colții grei ai gerului și rezistă oboselii îngrozitoare a marșului pe această vreme îngrozitoare.

Nici animalele nu pot înainta în contra viscolului. Se învărtesc negăsindu-și stabilitatea. Furtuna de ghiață răs-

stoarnă căruțele și le acoperă într-o clipă cu zăpada viscolită. Calea e plină de căruțe, sănii și mașini înzăpezite, răsturnate sau înțepenite.

Se dau oamenii în adăpostul căruțelor, săniilor și che-soanelor trase de cai cu măști pe față. Intorc privirile în toate părțile, să afle un sprijin în zarea cea fără de sfârșit, de care să-și agațe speranțele.

Un capitol nou de pierderi omenesti: *degerații!*

De zece zile gerul se menține cu aceeași tărie, de trei zile viscolul întrece orice închipuire.

Ianuarie 1942, sunt zilele Rusiei infuriate.

La sfârșitul lunii, marea unitate bănățeană ia contact cu inamicul. Cerul e același: $-35^{\circ}-40^{\circ}-45^{\circ}$ Celsius. Viscolul e năpraznic și bate întotdeauna din față. Direcția noastră de atac e înspre Nord, a Rușilor, spre Sud, iar crivățul e aliatul bolșevicilor, căci tot dintr'acolo suflă.

Comuniștii poartă în picioare păslari de lână și de păr gros, foarte călduroși, în formă de cisme, care țin locul bocancului nostru. În ei piciorul nu îngheață și nu alunecă.

Marea unitate bănățeană se găsește de aproape două săptămâni sub cerul liber și continuă să rămână și de aci înainte în tot timpul atacurilor, deoarece Românii erau nevoiți să atace din câmp deschis în plin ger și viscol, să se târască ore întregi pe zăpadă, pe un ger ce atinge minus patruzeci și două de grade. Inițiativa ofensivei numai Românii o au.

Bolșevicii primeau ostașii noștri din case, dela căldură și din locuri adăpostite de vreme rea și de focul armelor noastre.

Pe sub ploaia de gloanțe de toate calibrele, prin gerul care reduce forța combativă a soldatului cu aproape 50%, înaintarea continuă numai și numai grație eroismului legendar ce-l desfășoară fiecare ostaș, fiecare comandant. *Fiecare e un erou, un supra om.* Curajul lor e extraordinar! Uimește, înmărmurește!

Inamicul apără localitatea atacată cu fanatism, folosind toate mijloacele. Pistoalele lor automate, mitralierele și brandturile lor, varsă foc ucigător asupra alor noștri.

Adeseori armele noastre automate și puștile nu mai funcționează din cauza gerului. Inghiață și ele ca mâna care le conduce.

Soldații fac sforțări supraomenești să redea viață armei degerate.

Unii își desfac fularele dela gât, sau își desbracă mantalele în toiul luptei, ori rup fâșii din haina ciuruită, să învelească mitraliera sau pușca mitralieră.

Rândurile Românilor se răresc mereu de ger și de focul nimicitor inamic. Dar cei rămași prind puterile celor căzuți și în încordări uriașe, în salturi de tigri năpraznici, în țâșniri de pantere, sfidând moartea cu un curaj epopeic, pătrund în dispozitivul inamic, cu baioneta la armă și cu sacii plini de grenade, zdrobind orice rezistență, sfărâmând orice contra-atacuri înverșunate, dând peste cap un inamic mult mai numeros, cu arme automate foarte bune și nesurprins sub raportul îmbrăcăminte și al rezistenței umane față de un climat sălbatec.

Kristapowka, Andreewka, Rudaewka, vor rămâne pagini glorioase în istoria acestei unități.

Cu toată superioritatea numerică a inamicului, cu toată rezistența înverșunată și contra-atacurile viguroase ale bolșevicilor fanatici, cu tot chinul extraordinar produs de ger și viscol, cu toate pierderile de eroi, marea unitate bănățeană trece peste mormanele de cadavre bolșevice!

Răniții, odată căzuți, înghiață și sunt repede acoperiți de zăpada viscolită.

Gerul lucrează ca și armele, depășindu-le chiar. Degerații umplu spitalele.

...Ostașul bănățean și oltean continuă să rămână sub cerul liber, zdrobind rezistențele inamicului din față și urmărindu-l neîncetat în tot timpul deslănțuirii iernii cumplite, cu geruri și viscole nemaipomenite. Rar sunt mari

unități cari au avut dintru început și până la sfârșit, această eroică misiune, *tot timpul sub cerul liber*, în marșuri și lupte grele.

La capăt de drum, ostașul eroicei Divizii bănațene, cu fruntea spre Cerul Sfânt al dreptății imanente și cu imaginea Patriei renăscute, poate spune cu mândrie, aici în bazinul Donețului: *Am învins!*

Caporal t. r. *Petre Vidu-Boengiu*

Coresp. de război P. P.

CUCERIREA UNUI SAT PE UN GER DE 40 GRADE

De pe dâmbul din apropierea satului Kristopowka, un foc năpraznic s'a năpustit asupra infanteriștilor noștri, care au ca singure adăposturi gropile săpate în zăpadă, peste care șueră vântul înghețat ce vine din pustietatea Siberiei. S'au masat aici numeroase trupe bolșevice. Brandturile, armele automate și mitralierele nu se opresc o clipă. Liniile noastre sunt bătute cu o violență nemaipomenită.

Dar ostașii noștri rezistă; nu dau înapoi nici măcar o palmă și rămân în așetptarea ordinului de a porni la atac.

E 4 Februarie. Viscolul puternic suflă continuu. Termometrul arată 38 de grade sub zero. În zorii acestei zile, vitejii noștri ostași trec la atac. Batalionul comandat de maiorul Luchian Gheorghe, intră în plin iureș al luptei și atacă în partea de Sud-Est. Inamicul răspunde cu îndârjire. Infanteriștii români, cari n'au decât o singură dorință, aceea de a învinge, nu țin seamă nici de plumbii ucigători, nici de viscolul și gerul cumplit, ci merg înainte. Maiorul Luchian e lângă fiecare ostaș, lângă fiecare armă. Înaintarea noastră continuă neîntrerupt. Un ploton a ajuns la primele case ale satului.

Viscolul e prea puternic, gerul se întetește din ce în ce, iar inamicul văzându-se amenințat să fie dat peste cap, face eforturi disperate, sporind parcă și gurile de foc

care acum deslănțue împotriva liniilor noastre o adevărată grindină de proiectile.

În aceste împrejurări, continuarea atacului este oprită. În pătura groasă de zăpadă, bravii infanteriști își croiesc culcușuri reci, unde rămân de veghe, așteptând să pornească din nou contra inamicului.

Atacul se reia. Batalionul maiorului Luchian Gheorghe dă asaltul în partea centrală a satului, iar un alt batalion lovește în Sud-Vest. Din casele pe care le mai ocupă încă, bolșevicii trag cu disperare în ostașii noștri care au pornit să curețe clădire cu clădire. Plotonierul Pop se avântă în fruntea unui grup de infanteriști și cu grenadele distruge câteva case, din care bolșevicii își făcuseră cuiburi de rezistență. Dezorientat, inamicul încearcă să scape prin fugă. Ostașii noștri nu-i dau răgaz însă și cu baioneta la armă, răspund unui contra-atac, făcând mormane de cadavre din trupurile vrăjmașe.

Se înserează. Din partea cealaltă a satului, unde bolșevicii mai rezistă, ostașii noștri sunt atacați cu arme automate și grenade.

Batalionul maiorului Luchian este atacat din trei părți. Noaptea care se lasă înghețată, cu viscol care nu se oprește o clipă, face ca situația acestei unități să fie și mai critică.

Nimeni nu se gândește însă să părăsească pozițiile ocupate.

În dimineața zilei de 12 Februarie, atacul se reia cu o și mai mare intensitate, batalionul maiorului Luchian atacând din flanc.

Focul se schimbă violent de o parte și alta, dar numai după șapte ore, loviturile inamice sunt neutralizate. Intrebuințându-și rezerva, sub comanda locotenentului Tomescu Paraschiv, batalionul intră în Sud-Estul satului și reușește să învâlească un mare număr de bolșevici și să captureze un imens material de arme automate și muniții. Din partea de Sud a satului, curățirea se face casă cu casă. Plotonierul Pop împreună cu sergentul Prună Nicolae și sergentul Constanti-

nescu Ion, continuă să distrugă rezistențele vrăjmașe în această parte.

În răstimp de două ore, infanteriștii bravului batalion stăvilesc cinci contra-atacuri pe care inamicul le încearcă cu o nemaipomenită îndârjire. Sublocotenentul Baltă Dumitru își conduce plotonul de mitraliere într-o perfectă cooperare cu o companie alăturată, spre a putea deschide drum pușcașilor. Armele noastre automate intră în funcțiune, iar rezistențele inamice cad una după alta.

În plin iureș al focului, când plotonul său răspândea moartea în liniile inamice, sublt. Baltă este rănit de un glonte. Ostașii săi dragi nu-l lasă însă, și din armele lor îi fac o targă pentru a-l purta cu ei mai departe. Le-ar fi atât de greu să se despartă de el! Când maiorul Luchian se apropie de el, bravul ofițer îi spune cu glasul stins:

— Domnule maior, mi-am făcut datoria! Plotonul meu de mitraliere deschide calea pușcașilor!...

A doua zi dimineața, sosind ajutoarele, atacul se reia. Plotonul sublocotenentului Jianu face minuni. De asemeni, plotonul sublocotenentului Brăiloiu Alexandru, deslănțuit cu toată furia, atacă neîntrerupt.

Curând, focul inamic se rărește. Rezistențele sunt sfărâmate. Ultimele rămășițe vrăjmașe au fost puse pe fugă de bravii infanteriști, care, pe gerul cumplit și viscolul ce nu a încetat o clipă, au luat în derâdere eforturile disperate ale inamicului, neținând seama nici de potopul de proiectile pe care bolșevicii le-au svârlit asupra lor.

Satul e acum în mâinile noastre.

Soldat Constantinescu Virgil
Coresp. de război P. P.

EROUL LT.-COL. DINCULESCU GHEORGHE ȘI JERTFA LUI PILDUITOARE

FOST ȘEF DE STAT MAJOR AL CORPULUI DE MUNTE
ȘI COMANDANT DE GRUP DE VÂNĂTORI MUNTE
IN OPERAȚIUNILE DIN FAȚA SEVASTOPOLULUI

Intr'una din zilele posomorîte ale lunii Noemvrie 1941, la postul de comandă al Corpului de munte, în Casa Sură dela Nord Ssaljikowa, fostă școală de motorişti pentru regiunea de Nord a Crimeei, se prezintă un grup de ofițeri pentru completarea cadrelor mult încercatelor batalioane ale brigăzilor de munte.

Printre ofițerii sosiți se găsește și lt.-colonel Dinculescu Gheorghe.

Mic de statură, brunet, cu figura blajină, cu un glas plin de bunătate, calm, mai mult slăbuț decât voinic, dar cu suflet-mare.

Venea pentru a lua comanda unui grup de vânători de munte și pentru a-și face datoria de luptător, deși era ofițer de stat major.

Conform unui vechiu obicei al meu, de a acorda ofițerilor noi sosiți, un timp de aclimatizare cu frontul, am ținut pe lt.-colonel Dinculescu Gh. la P.C. al corpului, la început ca subșef de stat major, iar după plecarea lt.-col. Brătănescu Mircea, profesor la Școala superioară de războiu, ca șef de stat major al Corpului de munte.

N'aș putea nici astăzi să explic, de ce n'am vrut să-l las pe lt.-colonel Dinculescu Gh. să plece imediat la comandă, la repetatele lui cereri.

Operațiunile din Crimeea au început. Vânătorii de munte au pătruns prin cele mai puternice fortificații și au mers apoi vertiginos către munții Iaila, prin Karasubasar, desăvârșind pătrunderea printre cele două armate Sovietice care se retrăgeau, una spre Kerchi și alta către Sevastopol.

Vânătorii de munte ajung cei dintâi la Mare și încheie astfel minunatul ciclu de operațiuni.

P. C. al Corpului de munte trece imediat dela Casa Sură la Duhankoj, Novo Zarizino și apoi la Karasubasar.

Lt.-colonel Dinculescu își îndeplinește cu multă conștiință, cu mult tact și cu mult devotament slujba de șef de stat-major.

Ofițerii îl iubesc pentru alesele lui însușiri sufletești, pentru tactul și blândețea cu care se comporta în serviciu, pentru aleasa lui competență.

Seara, la popotă, lt.-colonel Dinculescu, un atrăgător povestitor și un bun cunoscător al istoriei Crimeei, ne ținea adevărate lecțiuni din istoria acestui colț caracteristic din sudul Rusiei.

Sub glasul lui ondulat, blând, timpul trecea pe nesimțite și ofițerii trăiau mărețele vremuri de vitejie de odinioară, când neînfricații oșteni moldoveni, în cete de călăreți pe cai sirepi, în iureș furtunatic, porneau din codrii Tigheciului până în împărăția Krâmului.

Către mijlocul lunii Noemvrie, brigada generalului Lascăr Mihail, se deplasa la ordinul Corpului de munte, către regiunea Sevastopolului, în vederea atacului ce trebuia să înceapă în curând.

Lt.-colonel Dinculescu, prezentându-mi corespondența și ordinele în vederea acestor operațiuni, îmi cere cu un glas mișcător să-i dau comanda grupului vânători-munte, rămasă vacantă.

În glasul lui era o rugămintă stăruitoare și în ochii lui citeai o chemare tainică, dorința de a se duce la locul de onoare.

L-am amânat pentru câteva zile, promițându-i că îi voi da comanda grupului solicitat.

M'am ținut de cuvânt. În ziua de 18 Noemvrie 1941, lt.-colonel Dinculescu și-a luat rămas bun dela mine și dela camarazii din statul major și a plecat la noul post de comandă.

În ziua de 6 Decemvrie 1941, lt.-colonel Dinculescu intră cu grupul de vânători-munte în fața Sevastopolului, în sectorul faimosului deal al « Capelei ».

Între 8 și 13 Decemvrie 1941, lt.-colonel Dinculescu se afirmă ca un brav și destoinic comandant. Ofițerii și trupa îl iubesc pentru bravura și încrederea ce le-o însuflă și mai presus de toate, pentru marea lui bunătate. Camarazii din statul major al Corpului de munte îl urmăresc cu înfrigurare în noua lui misiune și se bucură de succesele sale.

În ziua de 17 Decemvrie 1941, orele 6,55, începe atacul general pentru cucerirea Sevastopolului.

Am ținut să fiu prezent și la această nouă încercare a vânătorilor mei din brigada generalului Lascăr.

Era o zi caldă, scăldată în soare, cu adieri de climă maritimă, caracteristică ținutului coastelor Crimeei.

Urcam cu lt.-colonel Tăutu Th., creasta dealului cu cota 555, către observatorul înaintat al brigăzii, unde era și postul de comandă.

Din acest punct, ca într-o panoramă, se vedea Sevastopolul cu toate împrejurimile lui și marea până departe.

Urcușul era greu, pe cărările înfundate sub șivoaiele de pământ cleios. Tunul bubuia cu furie, umplând de un neîntrerupt vuet, toate văile, toate crestele și înăbușind orice glas omenesc.

La postul de comandă al generalului Lascăr, am ascultat raportul asupra mersului operațiunilor, întreprinse până la acea oră. M'am orientat asupra situației, asupra configurației

terenului, a greutăților întâmpinate și atâtea altor detalii, care formează ansamblul operațiunilor.

Era nevoie de calm și de răbdare, întrucât operațiunile erau la începutul lor și era tot timpul ca ele să se desvolte ulterior în condițiuni optime.

Ziua trecea greu. Inamicul vărsa un foc năpraznic, înne-când în nori de fum și flăcări ținutul și acoperind într'un indescritibil urlet multiplicat de toate ecourile văilor ce duceau la mare, întreaga regiune în care pătrunseseră batalioanele vânătorilor de munte.

Dar la pârâiașul Karlowka, focul de flanc din satele Kamara și Karlowka, ținuseră elanul acestor batalioane.

Lt.-colonel Dinculescu, care comanda aceste forțe, făcea eforturi mari pentru a respinge nenumăratele contra-atacuri și a lega trupa solid de teren, sub iadul de foc al tuturor gurilor de foc de pe vase și uscat, sub ploaia de bombe de avion și sub zecile de mii de spărturi ale proiectilelor de brandturi.

Noaptea se lăsa încet, grea, înăbușitoare și haotică, peste văile clocotinde de flăcări, de fum și ceață.

Dela observatorul brigăzii mixtă-munte, de unde nu se mai putea vedea nimic, pe întuneric, am coborât în fil indian, pantele abrupte, prin pădure, spre Alsu. Drumul era greu, extraordinar de obositor și primejdios.

Orchestrația artileriei grele și a brandt-urilor continua din ce în ce mai puternic și loviturile cădeau în plin peste cărările pe unde trebuia să trecem.

Intr'o căsuță, cu două odăițe și un rând de paturi improvizate, înghesuiți împreună cu comandanții de grupuri, cu ofițerii germani de legătură și cu comandantul brigăzii, ne-am adăpostit în aceea noapte, la acest post de comandă.

Pe singura masă, aflată acolo, o lampă fumegândă cu sticla spartă, făcea oficiul de luminător, peste harta pe care o studiam. Atmosfera era apăsătoare.

Era absolută nevoie de o remontare și încurajare. Mi-a revenit mie această însărcinare, ca cel mai mare în grad și mai în vârstă.

Am ascultat pe rând pe cei doi comandanți de grupuri, asupra operațiunilor, greutăților întâmpinate și măsurilor ce trebuiau luate pentru a doua zi.

Comandantul brigăzii mixtă-munte și comandanții de grupuri, au fost de părere că atacul nu poate progresa atâta vreme cât satele Karlowka și Kamara nu sunt cucerite. Misiunea de cucerire a acestor sate, revenea unităților germane, care însă fiind prinse în operațiunile din sectoarele lor, nu au putut-o face. Singura soluție era de a se lua asupra brigăzii, cucerirea satului Karlowka.

Am ordonat în consecință.

Măsura s'a comunicat armatei germane care a găsit-o foarte logică și foarte necesară.

S'a servit în grabă o masă improvizată, cu merinde din sacul fiecăruia, apoi comandanții de unități au trecut la posturile lor de comandă.

Lt.-colonel Dinculescu a mai rămas puțin, pentru a-și da ordinul de operații și s'a îndreptat după aceea către postul lui de comandă mult apropiat de linia I-a.

Toată noaptea nu a închis ochii; a controlat dispozitivul trupelor, evacuarea răniților, aprovizionarea cu muniții, etc.

Atacul s'a amânat pentru ziua de 19 Decembrie 1941. Această amânare a fost salvatoare pentru refacerea trupelor și a comandanților.

În seara de 18 Decembrie 1941, la Warnutka, unde funcționa eșalonul P.C. al brigăzii vânători de munte, a venit lt.-col. Dinculescu. A luat masa cu noi, mereu grăbit să se înapoieze la trupe.

A stat lângă mine și mi-a povestit eroismul ostașilor lui. Era mulțumit că putuse respinge în ajun toate contra-atacurile rușilor.

L-am privit în seara aceea cu multă duioșie și l-am ținut mereu lângă mine, nesățios de a-l asculta cât mai mult.

Se simțea foarte măgulit de atenția și prietenia ce i-o arătam.

În ziua de 19 Decembrie 1941, atacul porni vijelios. Grupul lt.-col. Dinculescu, trebuia să cucerească versantul de apus al dealului Capela.

Alte două grupuri de vânători de munte, trebuiau să atace satul Karlowka și înălțimile dela Nord.

Atacul vânătorilor a fost măreț. Către orele 12, satul Karlowka și versantul de Nord al dealului Capela erau cucerite, iar pe creasta Capelei înaintau unitățile germane.

Lt.-col. Dinculescu și-a împins mereu trupele înainte. Neclintit a stat în mijlocul lor, fără să-și precupească viața.

Dar, pe când, în picioare, dela postul lui de comandă dădea un ultim ordin, o lovitură de brandt se sparse lângă el.

Atât s'a putut înțelege: «m'a lovit»! și s'a prăbușit alături de ajutorul lui sfârtecat și el și de alți camarazi din grupul de comandă.

A murit senin, fără nicio crispă, dar în ochii lui blânzi s'a oglindit pentru ultima oară chipul celor dragi de acasă, copiii și soția, odată cu imaginea sfântului pământ al Patriei, și căsuța dragă din îndepărtata Oltenie.

Sufletul lui s'a înălțat senin către cer, așezându-se alături de vitejii strămoși, din galeria marilor căpitani ai Voievozilor Olteniei.

Așa s'a prăbușit la postul de onoare, în plină bătălie, în plină victorie, lt.-col. Dinculescu Gh.

Jertfa sa reprezintă un suprem omagiu adus vitejiei vânătorilor de munte și un mare gol în rândul ofițerilor de Stat-Major, ca și în linia de foc.

El rămâne o lumină călăuzitoare de virtute și eroism, de conștiință și de datorie ostășească. Ar fi putut să fie departe de primejdiile focului, slujindu-și patria cu acelaș devotament prin alte însărcinări, dar a căutat, pentru mulțumirea cugetului său, să lupte în fruntea camarazilor care înfruntau moartea, știind că de va fi să cadă, sângele lui va sfinți biruința Patriei.

Onoare lui și neamului care l-a zămislit.

General de Divizie Gh. Avrămescu

LUPTELE DELA MAREA DE AZOV ȘI CRIMEEA

CUPRINSUL

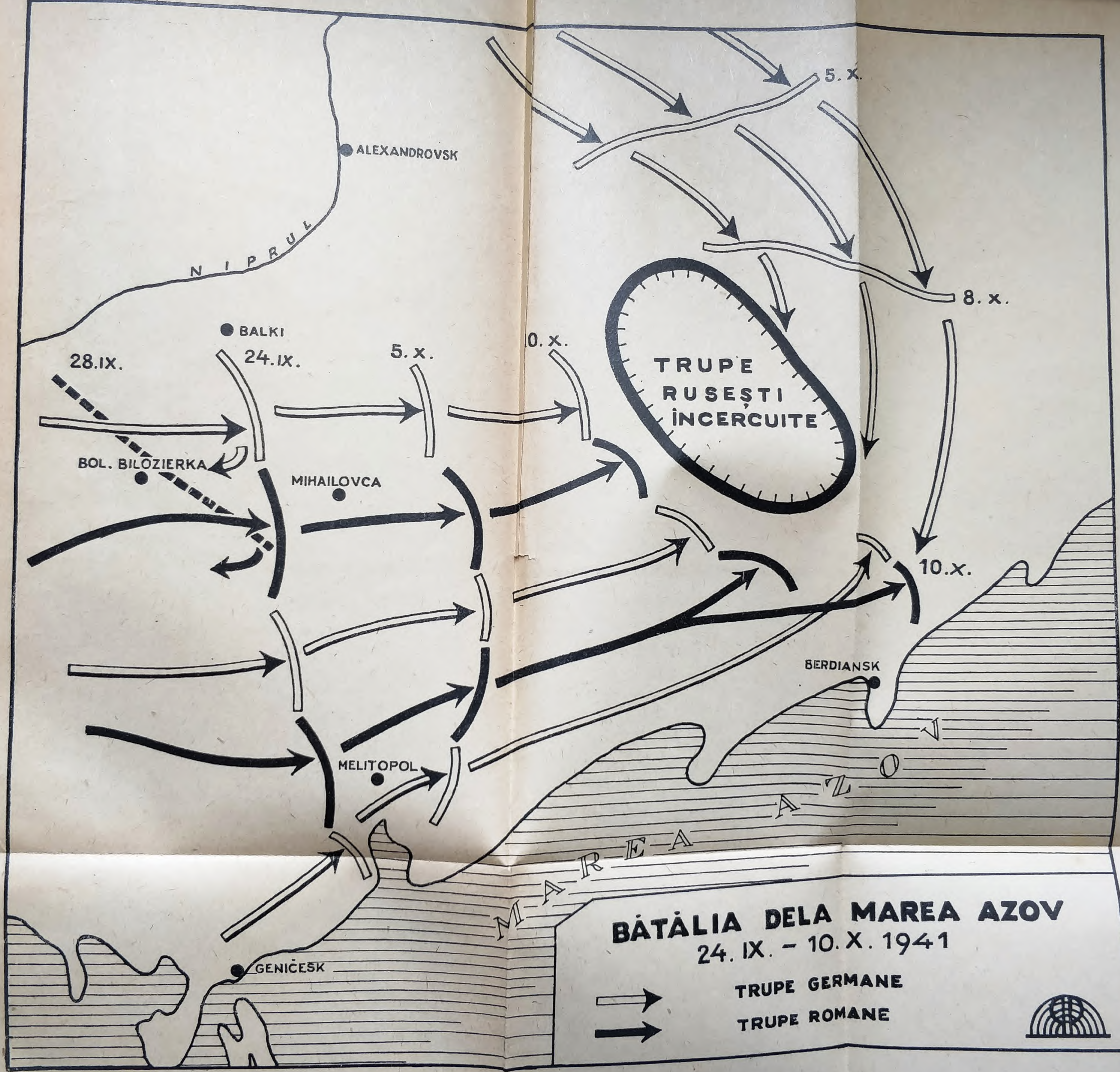
	Pagina
Vitejii noștri la Marea de Azov și Crimeea	5
Călărașii spre inima Ucrainei — C. L. Vâlceanu	11
Un fel de șezătoare în marș.	
Generalul von Schobert despre cavaleriștii și vânătorii de munte români — Valeriu Mardare	17
Lupta infernală dela Malaja Belosjorka — R. P.	19
Eroica deslănțuire a unui batalion de vânători de munte.	
Incep luptele.	
Rușii atacă neîncetat.	
Un uragan, o luptă infernală...	
Eroii străjuesc mai departe.	
Vitejii Ardealului s'au jertfit pentru așezarea lumii noi . .	25
Eroismul brigăzii mixte a «Vânătorilor de munte».	
Luptele dela Malaja Belosjorka.	
Românii în Salikow	33
Urmărim pe bolșevici în stepa taurică.	35
La poalele munților Crimeii.	
O incursiune îndrăzneată.	
Victoria românească dela Male Motochis-Kaiktanowka — V. Vișoiu	39
Un batalion de români, distruge divizia 176 Caucaziană a Sovietelor.	
Totală încredere în soldatul român.	
Voinicii nu uită.	
Vitejia românească învinge hoardele barbare.	
Se prăbușește un erou!	
Alt brav la comandă.	
Asaltul.	
Cu aruncătoarele de flacări, în viziunile barbarilor.	
După izbândă.	

	Pagina
Submarinul «Delfinul» a scufundat în apele Crimeii un mare vas sovietic	47
Vitejia pionierilor de munte în luptele din peninsula Tschongar.	49
Ordinul de zi al Generalului von Manstein	53
Atacul victorios al vânătorilor de munte — <i>C. L. Vâlceanu</i>	55
Pentru ei, râul Codima nu poate fi o piedică.	
Prin lanuri...	
In loc de epitaf.	
Contribuția cavaleriei române la ocuparea Crimeii — <i>Cătălin Ropală</i>	61
Atacul din istmul Genitschesk.	
Caporalul Băcanu Rafail — <i>Ion V. Emilian</i>	69
Forțarea trecerii dela Est Daln-Kamischi — <i>Cătălin Ropală</i>	73
Urmărirea spre Kerci — Detașamentul Dragoș. — <i>Cătălin Ropală</i>	81
Cu tunarii în Crimeea	87
Salicov.	
Sevastopol.	
Atacul Capelei.	
Strălucitele fapte de arme ale unor unități române pe frontul din Crimeea. (Două ordine de zi pe armată ale d-lui Mareșal Antonescu)	95
Eroismul unui ofițer român	98
Locotenentul erou Drăgănescu Ion — <i>N. Negulescu</i>	99
Călărașii români în peninsula Kerci — <i>Vasiliu Ioan</i>	103
Luptele dela cota 101,3.	
Rușii atacă disperat.	
Colonelul Hristea în fruntea ostașilor.	
Capturi importante.	
Luptele dela Marea de Azov — <i>Cătălin Ropală</i>	107
Eroica rezistență a Brigăzii de Fier.	
Exemple de vitejie pe frontul Mării de Azov	115
Pe frontul Dracului — <i>St. A. Cosma</i>	119
Vitejii vânători de munte știu să învingă sau să moară.	
Năvălesc tancurile.	
Trei soldați români pustiesc o tranșee inamică — <i>Șt. A. Cosma</i>	125
Contra douăzeci de bolșevici.	
Mitraliera vie a sublocotenentului Roman — <i>St. A. Cosma</i>	131
Ofițer de legătură pe frontul Mării de Azov	135
Cu vânătorii de munte la Marea de Azov	137
Vitejia Armatei a III-a. — Comunicat	139

	Pagina
Brigada sburătoare în luptele dela Saltischia și Obitoșnaja — <i>P. Tipărescu</i>	141
Cum își fac datoria aviatorii noștri — <i>Gheorghiu Gh.</i>	145
In Crimeea.	
O aterizare forțată.	
Izbânzi și trofee — <i>Vasiliu Ioan</i>	149
Pe urmele Brigăzii de Fier.	
Kristapowka, Andreewka, Rudaewka... — <i>Petre Vidu-Boengiu</i>	153
Marșuri și lupte în Ukraina pe o iarnă cumplită, executate de ostașii diviziei bănățene.	
Cucerirea unui sat pe un ger de 40 grade — <i>Constantinescu Virgil</i>	159
Eroul Lt.-Colonel Dinculescu Gheorghe și jertfa lui pilduitoare — <i>General Gh. Avrămescu</i>	163

BĂTĂLIA DELA MAREA AZOV
24. IX. - 10. X. 1941

⇒ TRUPE GERMANE
⇒ TRUPE ROMANE

In colecția

SÂNGE ROMÂNESC PENTRU LUMEA NOUA

Au apărut:

TRECEREA PRUTULUI

TRECEREA NISTRULUI

O D E S S A

CRIMEEA ȘI MAREA DE AZOV

MONITORUL OFICIAL ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI 1942